

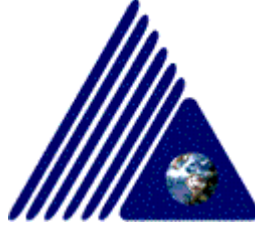
**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**VELİLERİN ÖZEL OKUL TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE ÖZEL
OKULLARIN DURUMU: KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ**

Hanifi PARLAR

**Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı**

İstanbul – 2006

**T.C.
YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**VELİLERİN ÖZEL OKUL TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE
ÖZEL OKULLARIN DURUMU: KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ**

Hanifi PARLAR

**Danışman
Prof. Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU**

**Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı**

İstanbul – 2006

**VELİLERİN ÖZEL OKUL TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER VE
ÖZEL OKULLARIN DURUMU: KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ**

Hanifi PARLAR

ONAY

Jüri:

Prof. Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU
(Tez Danışmanı)

.....

Doç. Dr. Halil EKŞİ

.....

Dr: Mustafa OTRAR

.....

Yüksel Lisans Tez Kurulu Tarafından Onay Tarihi: 21.06.2006

İÇİNDEKİLER

SİMGELER LİSTESİ	v
KISALTMALAR LİSTESİ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	vii
ÇİZELGELER LİSTESİ	viii
ÖNSÖZ	x
ABSTRACT	xi
ÖZET	xiii
BÖLÜM 1	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	1
1.2. Problem	2
1.3. Kuramsal Çerçeve	3
1.4. Hipotez	4
1.5. Varsayımlar	4
1.6. Sınırlılıklar	4
1.7. Tanımlar	5
1.8. Yöntem	6
1.8.1. Model	6
1.8.2. Ana Kütle ve Örneklem	6
1.8.3. Veri Toplama Yöntemi	7
1.9. Uygulama	8
1.10. Veri Analiz Yöntemi	8
BÖLÜM 2	9
2. KURAMSAL BİLGİLER	9
2.1. Özel Okullar	9
2.1.1. Özel Öğretim Kurumları	9
2.1.2. Özel Öğretim Kurumları ile ilgili Yasal Dayanaklar	11
2.1.3. Özel Okullar ve Tarihçesi	12
2.1.4. Yeni 625 Sayılı Yasa Taslağı Ve Getirdiği Yenilikler	18
2.1.5. Özel Okulların Yapısı Ve Yönetimi	20
2.1.6. Özel Öğretim Kurumlarında Eğitim Ve Öğretim	22
2.1.7. Özel Okullara Öğrenci Alımı	23
2.1.8. Özel Öğretim Kurumlarında Başarı	24
2.1.9. Yüksek Performanslı Özel Okul	30
2.1.10. Özel Öğretim Kurumları İle İlgili Mesleki Örgütler	31
2.1.11. Özel Okullaşma Oranı	33
2.1.12. Özel Okullarda Maliyet	35
2.2. AB Vizyonu ve Türkiye’de Eğitim	37
2.2.1. Türk Eğitim Sistemindeki Yaşanan Sorunlar	37
2.2.2. Türkiye’nin Eğitim Alanındaki Başarıları	40
2.2.3. Türk Eğitim Sisteminin AB Üyeliği İçin Hazırlanması	41
2.3. Veli Beklenti Ve Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler	42
2.3.1. Genel	42
BÖLÜM 3	50
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	50

3.1.	Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar	50
3.2.	Yurtdışında Yapılan Çalışmalar.....	57
BÖLÜM 4	65
4.	BULGULAR VE YORUMLAR	65
4.1.	Velilerin Demografik Özellikleriyle İlgili Analizler	65
4.2.	Anket Sorularının Ortalama Ve Frekans Tablo Analizleri	83
4.3.	Velilerin, Özel Okullarda Aradıkları Niteliklerin Alt Boyut Analizleri ..	119
4.3.1.	Boyutların ortalamaları ve boyutu oluşturan soruların ortalamalarının karşılaştırılmasıyla ilgili analizler	120
4.4.	Demografik Değişkenlerin Boyutlara Göre Analizleri.....	128
BÖLÜM 5	160
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	160
EKLER	164
KAYNAKLAR	174
ÖZGEÇMİŞ	179

SİMGELER LİSTESİ

n	Frekans
Sd	Serbestlik Derecesi
ss	Standart Sapma
\bar{x}	Aritmetik Ortalama
%	Yüzde

KISALTMALAR LİSTESİ

A.Ü.	Ankara Üniversitesi
M.Ü	Marmara Üniversitesi
İÖÖ	İlköğretim Okulu
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
pp.	Sayfa Sayısı
s.	Sayfa
ss.	Sayfa Sayısı
SPSS	Statistical For Social Sciences
TDK	Türk Dil Kurumu
TTK	Talim Terbiye Kurulu
vb.	Ve Benzeri
vd.	Ve Diğerleri
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu

ŞEKİL LİSTESİ

NO	ADI	SAYFA
Şekil 2.1	Eyüboğlu Eğitim Kurumları Organizasyon Şeması (resmî web sitesi).....	22
Şekil 2.2	Sultan Fatih Eğitim Kurumları Organizasyon Şeması.....	23
Şekil 2.3	Sürdürülebilir, Kaliteli Okul İçin Başarı Bileşenleri	26
Şekil 2.4	Son 10 Yılım Okullara Göre ÖSS başarı istatistikleri	27
Şekil 2.5	Yüksek Performanslı Özel Okul	31
Şekil 2.6	Türkiye’deki Okul Öncesi Okullaşma Oranı (Working,2006)	39
Şekil 2.7	PISA Araştırma Raporu Yeterlilik Ölçeği	39
Şekil 2.8	Türkiye’de Yaşam Boyu Öğrenmeye Katılan Yetişkin Yüzdesi.....	40
Şekil 4.1	Özel Okul Değişirme Nedenleri Durumu İçin Frekans Dağılımı	81
Şekil 4.2	Özel Okula Kayıt Yaptırmadan Önceki Bilgi Kaynakları Durumu İçin Frekans Dağılımı	81
Şekil 4.3	Velilerin Özel Okuldan Beklentileri	83

ÇİZELGE LİSTESİ

NO	ADI.....	SAYFA
Çizelge 2.1	Türkiye'deki Her Tür Ve Derecedeki Özel Öğretim Kurumları	10
Çizelge 2.2	Türkiye Geneli Özel Okul, Öğrenci, Öğretmen Sayıları	10
Çizelge 2.3	Türkiye Geneli Özel Azınlık Okul Türü Ve Sayıları.....	13
Çizelge 2.4	Türkiye Geneli Açık Ve Kapalı Özel Azınlık Okulları	14
Çizelge 2.5	Okul Türlerine Göre Özel Okullaşma Oranları	18
Çizelge 2.6	Son 3 Yıla Ait Özel Okullar Sınavı Sayısal Bilgileri	25
Çizelge 2.7	Örgütsel Zekaya İlişkin Yeteneklerin Eylemsel Boyutları	29
Çizelge 2.8	K.Maraş 2005–2006 Öğretim Yılı İl Geneli İstatistik Verileri.....	34
Çizelge 2.9	2002 Yılında Eğitim Seviyesi Ve Okul Statüsüne Göre Öğrenci Başına Düşen Eğitim Harcaması.....	36
Çizelge 3.1	Velilerin Özel Okul Seçiminde En Çok Dikkat Ettikleri Özellikler	51
Çizelge 3.2	Velilerin Okul Tercihini En Fazla Etkileyen Faktörler	60
Çizelge 3.3	Hangi Okulun Seçileceğine Karar Verirken Kullanılan Bilgi Kaynakları.....	61
Çizelge 4.1	Anketi Dolduranın Yakınlığı İçin Frekans Dağılımı	65
Çizelge 4.2	Anketi Dolduran Annelerin Yaşı İçin Frekans Dağılımı	66
Çizelge 4.3	Anketi Dolduran Babaların Yaşı İçin Frekans Dağılımı	67
Çizelge 4.4	Öğrencinin Annesinin Eğitim Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	68
Çizelge 4.5	Öğrencinin Babasının Eğitim Durumu İçin Frekans Dağılımı	69
Çizelge 4.6	Anne Babanın Çalışma Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	70
Çizelge 4.7	Ailenin Ortalama Aylık Gelir Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	71
Çizelge 4.8	Eğitim Giderinin Aile Bütçesine Etkisi Durumu İçin Frekans Dağılımı	72
Çizelge 4.9	Ailede Özel Okulda Okuyan Veya Okumakta Olan Öğrenci Sayısı Durumu İçin Frekans Dağılımı	73
Çizelge 4.10	Ailede, Çocukların Toplam Kaç Farklı Özel Okulda Okumuş Veya Okumakta Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	74
Çizelge 4.11	Öğrencinin Anne Babanın Özel Okulda Okuması Durumu İçin Frekans Dağılımı	75
Çizelge 4.12	Öğrencinin Cinsiyeti Durumu İçin Frekans Dağılımı	76
Çizelge 4.13	Öğrencinin Şuan Ki Okul Düzeyi Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	77
Çizelge 4.14	Öğrencinin Toplam Özel Okulda Okuma Yılı Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	78
Çizelge 4.15	Öğrencinin Daha Önce Başka Özel Okulda Okuma Durumu İçin Frekans Dağılımı	79
Çizelge 4.16	Özel Okul Seçim Kararı Durumu İçin Frekans Dağılımı.....	80
Çizelge 4.17	Velilerin Özel Okuldan Beklentileri	83
Çizelge 4.18	Anket Sorularının Ortalama (Azalan Sıralamaya Göre).....	84
Çizelge 4.19	Tüm Soruların Frekansları	89
Çizelge 4.20	Velilerin, Özel Okullarda Aradıkları Niteliklerin,14 Alt Boyuta Göre Analizleri.....	120
Çizelge 4.21	Eğitim Öğretim Kadrosunun Nitelikleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları	121
Çizelge 4.22	Yabancı Dil Öğrenme İmkânları Boyutu Ve Soru Ortalamaları.....	121

Çizelge 4.23	Bilgisayar Olanakları Boyutu Ve Soru Ortalamaları	121
Çizelge 4.24	Öğretim Süreci Boyutu Ve Soru Ortalamaları	122
Çizelge 4.25	Öğrencilerle İletişim Boyutu Ve Soru Ortalamaları	123
Çizelge 4.26	Velilerle İletişim Boyutu Ve Soru Ortalamaları	123
Çizelge 4.27	Velilerle İletişim Boyutu Ve Soru Ortalamaları	124
Çizelge 4.28	Öğrenci Kişilik Hizmetleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları.....	125
Çizelge 4.29	Okulun Fizikî Koşulları Ve Konumu Boyutu Ve Soru Ortalamaları.....	126
Çizelge 4.30	Sosyal Sportif Ve Kültürel Faaliyetler Boyutu Ve Soru Ortalamaları.....	127
Çizelge 4.31	Servis Ve Beslenme Hizmetleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları	128
Çizelge 4.32	Maddi Koşullar Boyutu Ve Soru Ortalamaları	128
Çizelge 4.33	Öğrenci Boyutu Ve Soru Ortalamaları.....	129
Çizelge 4.34	Okulun İmajı Boyutu Ve Soru Ortalamaları	129
Çizelge 4.35	Tüm Alt Boyutların Yakınlık Değişkenine Göre Oneway Testi	131
Çizelge 4.36	Tüm Alt Boyutların Aile Bütçesine Etkisi Değişkenine Göre Oneway Testi	132
Çizelge 4.37	Tüm Alt Boyutların Özel Okulda Okuyan Öğrenci Sayısı Değişke- nine Göre Oneway Testi.....	133
Çizelge 4.38	Tüm Alt Boyutların Okul Düzeyi Değişkenine Göre Oneway Testi.....	134
Çizelge 4.39	Tüm Alt Boyutların Okul Seçim Kararı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi	136
Çizelge 4.40	Tüm Alt Boyutların Daha Önce Başka Özel Okulda Okuma Duru- mu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi	137
Çizelge 4.41	Tüm Alt Boyutların Farklı Özel Okulda Okuma Durumu Değişke- nine Göre Kruskal-Wallis Testi	139
Çizelge 4.42	Tüm Alt Boyutların Toplam Özel Okulda Okuma Yılı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi	140
Çizelge 4.43	Tüm Alt Boyutların Aile Geliri Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi.....	142
Çizelge 4.44	Tüm Alt Boyutların Anne Baba Çalışma Durumu Değişkenine Gö- re Kruskal-Wallis Testi	144
Çizelge 4.45	Tüm Alt Boyutların Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kruskal- Wallis Testi	146
Çizelge 4.46	Tüm Alt Boyutların Anne Eğitimi Değişkenine Göre Kruskal- Wallis Testi	148
Çizelge 4.47	Tüm Alt Boyutların Baba Yaşı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi.....	151
Çizelge 4.48	Tüm Alt Boyutların Anne Yaşı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi.....	153
Çizelge 4.49	Tüm Alt Boyutların Çocuğun Cinsiyeti Değişkenine Göre T-Testi	157
Çizelge 4.50	Tüm Alt Boyutların Anne Baba Özel Okulda Okuma Durumu De- ğişkenine Göre Mann-Whitney Testi	159

ÖNSÖZ

Türk millî eğitim sistemi içinde önemli bir yeri olan özel okullar, devletin denetim ve gözetimi altında hizmet sunan kurumlardır. Eğitim hizmetlerinde özel okullar, nitelikleri ve sundukları hizmet kalitesi ile giderek daha çok tercih edilmektedir. Artan bu talebe cevap verebilmek ve daha çok öğrenci kazanmak amacıyla rekabet eden özel okullarda, reklam, tanıtım, halkla ilişkiler, insan kaynakları ve pazarlama faaliyetleri daha çok önem kazanmaya başlamıştır.

Bundan yola çıkarak yapılan bu çalışma; özel okul velilerinin, okul tercih sürecinde önem verdikleri ve kullandıkları bilgi kaynaklarının neler olduğunun belirlenmesine ve okul tercih aşamasında ya da tercih ettikleri okulda velilerin, özel okulun hangi özelliklerine dikkat ettiklerini; dolayısıyla özel okulların iş süreçlerini, kalite politikalarını, kurum stratejilerini, insan kaynakları yönetimi süreçlerini, yönetici kalitesini, okul hedeflerini gözden geçirerek, sürekli iyileşme ve gelişme çalışmalarına yön verilmesine yardımcı olacaktır.

Bu araştırmanın her aşamasında bana destek veren ve yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Muhsin HESAPÇIOĞLU'na en içten teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca desteklerinden dolayı, Prof. Dr. İsmet BARUTÇUGİL, Prof. Dr. Nihat ERDOĞMUŞ hocalarıma, arkadaşım Dr. Mustafa OTRAR' ve Bilgisayar Öğretmeni arkadaşım İsmail ANAR'a teşekkür ediyorum.

Araştırmanın gerçekleşmesi için her türlü desteği veren, özel okullarının sahip ve yöneticilerine de teşekkür ederim.

Yüksek lisans süresince ve bu çalışmaya başladığım ilk günden itibaren bana her konuda destek ve moral veren, sevgili eşime ve çok değerli kızlarıma; anlayış, sabır, sevgi ve saygılarından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Mayıs 2006/İstanbul
Hanifi PARLAR

ABSTRACT

In today's world, globalism and new innovations have increased the value and importance of private sector in education. As a result, there has been a big increase in Turkey's number of private schools. Private schools are in competition with each other. They want to be eligible for their educational facilities. To achieve this, they try to use advertisements, promotions, presentations, marketing and human relations effectively.

The most important reasons why people choose private schools is that state schools lack right qualifications for education such as quality in teaching, good programs, human resources and physical environment. This does not satisfy parents and students. Moreover, government's encouragement and positive approach towards this subject has been effective on increasing number of private schools.

Regarding these items, this paper will help to establish and guide how parents choose private schools and resources they use as well as private schools' work process, quality policies, institutional strategies, human resources management process, administrator quality, school targets and continuous development facilities.

This study employs general scanning method. The neighborhood of the study is 235 parents and students from 9 private schools, both primary and secondary, in K.Maraş city center.

To obtain data, the survey which contains expert counsels and related literature studies developed by Adil Nohutçu (1999, Master's Thesis) is used. The survey has two parts. The first part employs parents' demographic characteristics. In the second part, there are 146 questions about what parents would like to have in private schools. The questions are grouped into 14 subtitles in order to establish parents' preference criterion and importance degrees of these criterion.

The result of the survey regarding 14 subtitles is shown in tables. The most important factors that parents chose are as follows:

- Academic talents of teachers
- Success in teaching foreign languages
- School's emphasis on developing good character
- Students' academic success
- Cleanliness of school
- Discount on private school fees
- A cosy atmosphere and a safe school environment
- A rich library
- Effective communication methods for parents
- Computer-aided education

Key words: parent's school choice, private school choosing,

ÖZET

Dünyada hızla artan gelişmeler ve küreselleşme, özel sektörün eğitim alanındaki ağırlığını, önemini ve gerekliliğini giderek artırmaktadır. Bunun sonucu olarak da Türkiye'deki özel okulların sayısında önemli artış gözlenmektedir. Türkiye'de özel okullar arasında rekabet oldukça fazladır, bu nedenle özel okullar, eğitim-öğretim etkinliklerinde tercih edilebilir hale gelmek için reklâm, tanıtım, pazarlama, halkla ilişkiler gibi süreçleri etkili kullanmaya çalışmaktadırlar.

Özel okullara olan talebin artmasının en belirgin nedenleri; devlet okullarında sunulan eğitim hizmetlerinin kalite, donanım, insan kaynakları, fizikî imkânlar, uygulanan ders programları ve nitelikleri gibi yönlerden velileri, öğrencileri ve toplumun genelini yeterince tatmin edici düzeyde olmamasıdır. Ayrıca son yıllarda hükümetlerin teşvik, yönlendirme çalışmaları, olumlu tutum ve davranışları özel okulların sayısının artmasında etkili olmuştur.

Bundan yola çıkarak yapılan bu çalışma; özel okul velilerinin okul tercih sürecinde önem verdikleri ve kullandıkları bilgi kaynaklarının neler olduğunun belirlenmesine; dolayısıyla özel okulların iş süreçlerini, kalite politikalarını, kurum stratejilerini, insan kaynakları yönetimi süreçlerini, yönetici kalitesini, okul hedeflerini gözden geçirerek, sürekli iyileşme ve gelişme çalışmalarına yön verilmesine yardımcı olacaktır.

Araştırma, genel tarama modeli esas alınarak yapılmıştır. Çalışmanın evrenini, Kahramanmaraş ili merkezinde bulunan özel liselerle, bunlara bağlı ilköğretim okulları ve müstakil özel ilköğretim okullarının oluşturduğu toplam 9 okulda öğrenim gören öğrenci velilerinden 235 kişi oluşturmaktadır.

Veri toplamak amacıyla, Adil Nohutçu (1999 Y.Lisans tezi) tarafından, ilgili literatür taraması ve uzman görüşleri alınarak geliştirilen anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde velilerin demografik özellikleri, ikinci bölümde ise velilerin özel okullarda olmasını istedikleri özellikleri içeren 146 soru bulunmaktadır. Bu anketteki sorular 14 alt boyutta toplanmış, bu alt boyutlarla velilerin tercih ölçütleri ve bu ölçütlerin önem dereceleri saptanmaya çalışılmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler çizelgeler halinde gösterilmiş olup 14 boyuta ilişkin bulgular birlikte değerlendirildiğinde, velilerin sırasıyla;

- öğretmenlerin meslekî becerilerini ortaya koymalarına,
- okulun yabancı dil öğretim başarısına,
- öğrencilerin kişilik gelişmelerine ilişkin okulun sağladığı imkânlarla,
- öğrenim sürecinde öğrencilerin başarılı olmasına,
- okulun temizliğine,
- okul ücretlerinin ödenmesinde sağlanan kolaylıklara,
- okul ortamının güvenilir ve mutlu bir ortam olmasına,
- okulun kütüphane imkânlarına,
- velilerle iletişime ve iletişim metotlarına,
- bilgisayar destekli öğretimin yapılmasına

daha fazla önem verdikleri belirlenmiştir.

ÖZGEÇMİŞ

Hanifi PARLAR

Kişisel Bilgiler:

Doğum Tarihi : 22.02.1969
Doğum Yeri : K.Maraş
Medeni Durumu : Evli

Eğitim:

Lise : 1980–1986 K.Maraş Lisesi
Lisans : 1987–1992 Marmara ün. Atatürk Eğitim Fak. Biyoloji
öğretmenliği(İngilizce) Bölümü
Yüksek Lisans : 2004–2006 Yeditepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü,
Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim yönetimi ve
Denetimi Programı

Çalıştığı Kurumlar:

2002- , : Devam ediyor, Özel Sultan Fatih Eğitim Kurumları,
Genel Müdür.
1991–2002 : Özel Asfa Eğitim Kurumları,
Okul Müdürü.

BÖLÜM 1

1.GİRİŞ

Özel okulların yaşayabilmeleri ve sürdürülebilir kârlı birer kurum olabilmeleri için, öncelikle içinde buldukları çevrenin ihtiyaç, istek ve beklentilerini karşılayabilecek kaliteli hizmet vermeleri gerekir. Genelde özel okullardan beklenen, üstün ve nitelikli performans göstermeleri, dolayısıyla nitelikli eğitim vermeleridir. Ancak, özel okulların yaşaması için bu yeterli değildir. Diğer kurum, kuruluş ve işletmelerde olduğu gibi okullarında, hizmetlerini her yönüyle doğru sunmaları ve velilerin beklentilerini önemsemeleri gerekir. Bu sürecin etkili ve sistemli olabilmesi için, özel okulların reklâm, tanıtım işini, müşteri memnuniyet ölçütlerini bilmesi ve bu konulardaki becerilerinin olması gerekir.

1.1 Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada, velilerin özel okullarda aradıkları özelliklerin ve veli tercihini etkileyen faktörlerin neler olduğu konusunda tespitler yapılmıştır.

Bu araştırmayla elde edilecek sonuçlar;

- Reklâm, tanıtım çalışmalarını iyileştirmek ve geliştirmek isteyen özel okullara ışık tutacaktır.
- Veli beklenti ve isteklerinin tespit edilmesine ve önemsenmesine yardımcı olarak, özel okulların pazar paylarını genişletme ve ayakta kalma çalışmalarının gerekliliğini ortaya çıkarılacaktır.
- Özel okul velilerinin, okul tercih sürecinde önem verdikleri kriterlerin ve kullandıkları bilgi kaynaklarının neler olduğunun tespitine, dolayısıyla özel okulların iş süreçlerini, stratejik kararlarını, yönetici kalitesini, okul hedefleri gibi konuları gözden geçirerek sürekli iyileşme ve gelişme çalışmalarına yön vermelerine yardımcı olacaktır.

- Veli ve öğrenci beklentilerinin önemini ortaya koyarak özel okulların eğitim, öğretim, donanım, yatırım ve sistem kalitelerinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.
- Özel okul sahibi ve yöneticilerine bilgi kaynağı olarak hizmet edecektir.
- Türkiye çapında özel okulluğun daha kaliteli olmasına ve özel okullaşma oranının artmasına katkı sağlayacaktır.

1.2 Problem

Eğitim sektöründe hizmet alanların (velilerin) özel okul tercihinde, demografik özelliklerinin etkisi var mıdır? Özel okul tercihinde bağımlı değişkenlerin (marka, okul yeri yakınlığı, ücreti gibi) veli üzerinde etkisi ne ölçüdedir? Velilerin özel okul tercihinde dikkat ettikleri ve önemsedikleri ölçütler nelerdir?

Bu araştırmada; velilerin okul tercih aşamasında ya da tercih ettikleri okulda, okulun hangi özelliklerine dikkat ettiklerini, tercih sürecinde yararlandıkları bilgi kaynaklarını ve özel okulların tanıtım faaliyetleri sırasında kullandıkları tanıtım stratejilerinin neler olduğunu saptamak amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Anketi cevaplayanın yakınlığına göre farklılaşma var mıdır?
- Annenin yaşına göre farklılaşma var mıdır?
- Babanın yaşına göre farklılaşma var mıdır?
- Annenin eğitim durumuna göre farklılaşma var mıdır?
- Babanın eğitim durumuna göre farklılaşma var mıdır?
- Anne-babanın çalışma durumuna göre farklılaşma var mıdır?
- Ailenin aylık gelirine göre farklılaşma var mıdır?

- Okula ödenen ücretin aile bütçesine etkisine göre farklılaşma var mıdır?
- Ailede özel okulda okumuş ya da okumakta olan çocuk sayısına göre farklılaşma var mıdır?
- Ailede özel okul geçmişi olan çocukların farklı özel okullarda okumasına göre farklılaşma var mıdır?
- Anne-babanın özel okulda okumuş olmasına göre farklılaşma var mıdır?
- Çocukların cinsiyetine göre farklılaşma var mıdır?
- Çocukların öğrenim düzeyine (ilköğretim-lise) göre farklılaşma var mıdır?
- Çocuğun özel okul değiştirip değiştirmediğine göre farklılaşma var mıdır?
- Özel okul tercih kararına kim/kimler tarafından verildiğine göre farklılaşma var mıdır?
- Çocuğun bulunduğu okula sınavla girip girmemesine göre farklılaşma var mıdır?
- Çocukların okul değiştirme nedenlerine göre farklılaşma var mıdır?
- Velilerin yararlandıkları bilgi edinme yollarına göre farklılaşma var mıdır?
- Velilerin özel okullardan beklentilerine göre farklılaşma var mıdır?
- Çocuğun özel okulda okuma süresine (yıl olarak) göre farklılaşma var mıdır?

1.3 Kuramsal Çerçeve

Velilerin özel okullarda aradıkları özelliklerle ilgili uygulanan anket, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; velilerin demografik özellikleri (anketi dolduranın yakınlığı, anne babanın yaş, eğitim, çalışma ve özel okulda okuma durumu, ailenin aylık

geliri, eğitim için ödenen ücretin aile bütçesine etkisi, özel okul seçiminde kararı kimin verdiği, ailede özel okulda okuyan çocuk sayısı, çocukların farklı özel okullarda okuma durumları, öğrencinin; cinsiyeti, okul düzeyi, özel okulda okuma süresi, özel okul değiştirme durumu, okul değiştirme nedenleri, çocuğun özel okula merkezi sınavla girme durumu, velilerin özel okuldan beklentileri, özel okul tercih sürecinde bilgi edinme yolları) bağımsız değişkenler olarak; ikinci bölümde ise, 146 sorudan oluşan, velilerin özel okul beklentileri bölümü bağımlı değişken olarak kabul edilmiştir.

1.4 Hipotez

1. Özel okul tercihinde velilerin demografik özelliklerinin etkisi yoktur.
2. Özel okul tercihinde, tercih faktörleri ile demografik özellikler arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
3. Özel okul tercih aşamasında veliler, çok az bilgi kaynağı kullanırlar.

1.5 Varsayımlar

- 1-) uygulamanın yapıldığı okullardaki velilerin içten ve önyargısız olarak anketi doldurdukları kabul edilecektir.
- 2-) Araştırmada kullanılan anketteki soruların bağımsız değişkenlerle ilgili bilgileri toplamak için yeterlidir.
- 3-) Bünyesinde ilköğretim ve lise olan ve aynı kurucuya ait aynı okuldan elde edilecek bilgiler, yalnızca bir kademede eğitim veren (ilköğretim veya lise) okullardaki durumu da yansıtacaktır.
- 4-) Veli örnekleme araştırma evrenini temsil etmektedir.

1.6 Sınırlılıklar

Yapılan bu araştırma sonuçlarından elde edilen veri ve bulgularla ilgili genellemeler, aşağıdaki belirtilen sınırlılıklar içerisinde geçerlidir:

1-) Araştırma 2005–2006 öğretim yılı ile sınırlıdır.

2-) Araştırmada yer alan velilerle ilgili bulgular, araştırma evrenine giren 5 özel ilköğretim ve 4 özel lise olmak üzere toplam 9 özel okulun veli sayısı ile sınırlıdır.

3-) Araştırma, kullanılan ankette yer alan soru maddeleri ile sınırlıdır.

4-) Araştırma, velilerin özel okullarda aradıkları ölçütlere ilişkin veriler, veli veya öğrenciye ait 19 demografik özellik ve 146 anket sorusundan oluşan 14 alt boyutla sınırlıdır.

1.7 Tanımlar

M.E. B: Millî Eğitim Bakanlığı

Veli: MEB İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre “veli” öğrencinin anne, baba ya da vasisini ya da kanunen sorumluluğunu üstlenen kişiyi ifade etmektedir.

İlköğretim Okulları: 06–14 yaş gurubundaki çocuklara yönelik zorunlu eğitimi kapsayan okullardır.

Özel okul: 625 sayılı kanun kapsamında açılmış bulunan her kademe ve türdeki okulları kapsar.

İstek (want): Kültür ve bireysel özelliklerle şekillenen insan ihtiyaçları (Zeybekoğlu,2005).

Talep (demand): Satınalma gücü ile desteklenen insan istekleridir (Zeybekoğlu,2005).

Eğitim Pazarlaması (educational marketing): Pazarlamanın eğitime uygulanması olan eğitim pazarlaması, veli ve öğrencilerin ihtiyaç ve isteklerini belirleyerek bunları gidermek için yüksek kalitede hizmet üretmeye adanmışlık göstermektir (Zeybekoğlu,2005).

SPSS : Veri analiz programı (Statistical For Social Sciences).

s. : Sayfa

ss. : Sayfa Sayısı

TTK : Talim Terbiye Kurulu

Standart deviation: Standart sapma

Mean : Ortalama

Frekans: Sıklık derecesi

1.8 Yöntem

1.8.1 Model

Araştırmada kullanılan model, tarama modelidir. Velilerin özel okullardan beklentileri, özel okul tercih aşamasında dikkat ettikleri ve önemsedikleri bilgi kaynakları, özel okul tercih kararını ailede kim/kimler tarafından verildiği, okul değiştirme nedenleri, özel okulların hangi özellikleri için tercih ettikleri bulunmaya çalışılmış ve bu konuların velilerin demografik özellikleri açısından farklılaşma gösterip göstermedikleri araştırılmıştır.

1.8.2 Ana Kütle ve Örneklem

Araştırmanın ana kütesini, Kahramanmaraş ili merkezinde bulunan klâsik, fen ve anadolu lisesi öğretim programlarını uygulayan ve özel liseler ve bunlara bağlı özel ilköğretim okulları ve müstakil özel ilköğretim okulları oluşturmaktadır.

Kahramanmaraş'ta bulunan, yukarıda ifade edilen okulları oluşturan toplam 9 okulun, ilköğretim ve lise düzeyindeki sınıflarında, rast gele yöntemle seçilen öğrencilerin velilerine “özel okul tercih nedenleri anketi” ile “velilerin özel okullarda aradıkları özellikler” ölçeği uygulanmıştır.

1.8.3 Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları olarak; ilgili literatür ve uzman görüşü alınıp oluşturulan (Nohutçu,1999) bir anket (**ek-1**) ve bir ölçek (**ek-2**) kullanılmıştır.

Bunlar, özel okul tercih nedenlerini belirleme anketi; öğrencilerin ve velilerin demografik özelliklerini, velilerin okulu tanıyıp tanınamaları, okul değiştirme nedenleri, okul tercih aşamasında kullandıkları bilgi kaynaklarını, özel okuldan beklentilerini, ailelerin gelir düzeylerini ve eğitime ayırdıkları bütçeleri belirlemeye yönelik 20 sorudan oluşmaktadır. Bu anketin 17. sorusu anketi dolduranlarca anlaşılmadığı ve yeterince bilgi toplanamadığı için iptal edilmiştir.

Özel okullarda olması istenen özellikler ölçeği;

Velilerin özel okul tercih aşamasında dikkat ettikleri ve önemsedikleri, beklenti ve istek olarak düşündükleri konuları tespit etmeye yöneliktir. Bu ölçek 146 soru maddesini içeren (**ek-4**) 14 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar:

1. eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri,
2. yabancı dil öğrenme imkânları,
3. bilgisayar olanakları,
4. öğretim süreci,
5. öğrencilerle iletişim,
6. velilerle iletişim,
7. öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları,
8. öğrenci kişilik hizmetleri,

9. okulun fizikî koşulları ve konumu,
10. sosyal sportif ve kültürel faaliyetler,
11. servis ve beslenme hizmetleri,
12. maddî koşullar,
13. öğrenci kabulü,
14. okulun imajı.

1.9 Uygulama

Genel uygulamaya başlamadan önce, Kahramanmaraş'taki 3 özel okulda, 50 adet pilot uygulama yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda, yanlış anlamalara neden olacak ifadelerin bulunduğu tespit edilmiştir. Gerekli düzenleme ve düzeltmeler yapılarak, Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nden uygulama izni alınmış, **(ek-3)** daha sonra genel uygulama yapılmıştır.

Anket ve ölçek, Aralık-2005'te daha önce görüşülen ve belirlenen 9 özel okulda 510 veliye ulaştırılmış olup, 267 adet (%52) geri dönüşüm sağlanmış, 32 anket geçersiz sayılarak 235 adet anket değerlendirmeye alınmıştır.

1.10 Veri Analiz Yöntemi

Veri analizleri, SPSS programından faydalanılarak yapılmıştır. Ankette yer alan değişkenler açısından, velilerin özelliklerini betimleyici standart deviation, Mean, frekans ve % dağılımları bulunmuştur.

Ölçek maddelerine ve 14 alt boyuta ilişkin ortalamalar hesaplanmıştır.

Velilerin demografik özelliklerine göre, verilerin ilişkisel çözümlenmesinde; *one way anova*, *kruskall wallis*, *two independent sample-mannwith*, *Bağımsız gurup t-testleri* kullanılmıştır.

BÖLÜM 2

2. KURAMSAL BİLGİLER

Bu bölüm 3 kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda, özel okullar detaylı bir şekilde ele alınmıştır. İkinci kısımda, Türk eğitim sisteminde yaşanan sorunlar, başarılar, Avrupa Birliği'ne entegrasyon için eğitim reformu programıyla ilgili bilgiler yer almıştır. Üçüncü kısımda ise, velilerin özel okul tercihleri, özel okulların öğrenci çekme politikalarından bahsedilmiştir.

2.1 Özel Okullar

2.1.1 Özel Öğretim Kurumları

Her tür ve derecedeki özel öğretim kurumları, 625 sayılı özel öğretim kurumları kanunu kapsamında yer alır. Bu kanun; Türkiye Cumhuriyeti uyruklu gerçek kişiler, özel hukuk tüzel kişileri veya özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişiler tarafından açılan okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim kurumları ve bu düzeyde haberleşme ile eğitim yapan kuruluşlar, çeşitli kurslar, dershaneler, öğrenci etüt eğitim merkezleri, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri, biçki-dikiş yurtları ve benzeri kurumların açma, öğretim başlama, eğitim, öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi ile yabancılar tarafından açılmış özel öğretim kurumlarının eğitim-öğretim, yönetim, denetim ve gözetimi konularındaki hükümleri kapsar (625 sayılı kanun, madde-1).

Özel öğretim kurumları bir anlamda ticarî kuruluşlar olmakla beraber faaliyetlerini, sadece kazanç sağlamak üzere düzenleyemezler. Kurucunun/kurucuların her istediğini her istediği şekilde yapmaları mümkün değildir. Özel öğretim kurumları, Millî Eğitim Bakanlığı'nın denetim ve gözetimi altında olup, Türk Millî Eğitiminin amaçları doğrultusunda eğitim kalitesini yükseltmek, gelişmelerine fırsat ve imkân verecek yatırımlar ve hizmetler yapmak üzere gelir sağlayabilirler (625 sayılı kanun, madde-2).

Aşağıda 2004-2005 öğretim yılında Türkiye’deki her tür ve derecedeki özel öğretim kurumları ile ilgili bilgiler verilmiştir (Çizelge 2.1, Çizelge 2.2).

Çizelge 2.1 Türkiye’deki Her Tür Ve Derecedeki Özel Öğretim Kurumları

Özel Öğretimin Genel Eğitim İçindeki Yeri

EĞİTİM KADEMESİ	Öğrenci			Okul/Sınıf			Öğretmen		
	Toplam	Özel	Oran	Toplam	Özel	Oran	Toplam	Özel	Oran
Okulöncesi	434.771	17.969	0,041	16.016	567	0,035	22.030	1.437	0,065
İlköğretim	10.565.389	172.348	0,016	35.581	676	0,019	399.025	18.003	0,045
Ortaöğretim	3.039.449	71.253	0,023	6.861	650	0,095	167.947	8.972	0,053
Genel	1.937.055	70.163	0,036	2.991	630	0,211	93.207	8.888	0,095
Mesleki-Teknik	1.102.394	1.090	0,001	3.870	20	0,005	74.740	84	0,001
TOPLAM	14.039.609	261.570	0,019	58.458	1.893	0,032	589.002	28.412	0,048

Verilerimize göre, Özel öğretimin genel eğitimimiz içindeki payı: öğrenci sayısında % 1.9, okul sayısında % 3.2 ve öğretmen sayısında % 4.8 ’dir.

Kaynak: MEB Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sunusu, ’’AB vizyonu, Türkiye’de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu’’ 28 Ocak 2006, Antalya.

Çizelge 2.2 Türkiye Geneli Özel Okul, Öğrenci, Öğretmen Sayıları

OKUL TÜRÜ	OKUL SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	ÖĞRETMEN SAYISI
ANAOKULLARI	326	17.969	1.437
İLKÖĞRETİM	676	172.348	18.003
ORTAÖĞRETİM	650	71.253	8.972
GENEL TOPLAM	1652	261.570	28.412

2.1.2 Özel Öğretim Kurumları ile ilgili Yasal Dayanaklar

Özel okullar, Anayasanın 42. maddesindeki “.... Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.” hükümlerine dayanılarak çıkartılan 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu ve bu kanun gereğince yayımlanan yönetmelik, yönerge ve emirlere göre gerekli izinleri alarak faaliyette bulunmaktadır (Eren,2005).

Özel okullar, 1965 yılında kabul edilen 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu hükümlerine göre kurulup işletilmektedir. Bu kanun dışında kalan, ama dayanaklarını yine bu kanundan alan özel okullar ile ilgili çeşitli mevzuatlar vardır. Özel okulların tâbi oldukları bu mevzuatlardan bazıları şunlardır:

1. Özel öğretim kurumları yönetmeliği: Her derece ve türdeki özel öğretim kurumlarının açılış ve işleyişiyle ilgili esasları düzenler (Resmî Gazete, 23.06.1985, 18790).
2. Öğrenci ücretleri tespit ve tahsil yönetmeliği: Özel öğretim kurumlarında öğrenci ücretlerinin hangi esaslara göre tespit, tayin ve tahsil edileceğini belirler (Resmî Gazete, 04.06.1988, 19832).
3. Özel öğretim kurumlarında ücretsiz okuyacak öğrenciler hakkında yönetmelik: Özel öğretim kurumlarında ücretsiz okuyacak öğrencilerin miktarı, seçimi, kabul şartları ve müracaatlarıyla ilgili usul ve esasları düzenleyen yönetmeliktir (Resmî Gazete, 03.04.1991, 20834).
4. Özel öğretim kurumlarına yapılacak mali yardım yönetmeliği: Tesisler ya da kamu yararına çalışacak dernekler tarafından ticarî gayesi gözetilmeksizin kurulmuş bulunan özel öğretim kurumlarına Bakanlık bütçesinde yer alan ilgili ödeneğinden yapılabilecek malî yardımın esas, şekil ve şartlarını belirler (Resmî Gazete, 10.05.1985, 18750).

5. Özel okullar çerçeve yönetmeliği: Özel okullardaki eğitim-öğretimi, yönetimi, öğrenci kayıt ve kabulü, öğrenci devam ve devamsızlığı, öğrenci nakilleri ve öğrenci başarısının tespiti ile ilgili esasları düzenler (Resmî Gazete, 22.07.2005, 25883).
6. Özel öğretim kurumlarına ait standartlar yönergesi: Özel öğretim kurumlarının tesis ve binalarıyla bu tesis ve binalarda bulunması gereken araç gereçlerle ilgili standartları belirler (MEB,2004).
7. Özel öğretim kurumlarında görevlendirilen personelin adaylık işlemleri ile disiplin amirleri hakkında yönerge: Özel öğretim kurumlarında görevlendirilen personelin adaylık işlemlerini ve disiplin amirleri ile ilgili düzenlemeleri belirler (Tebliğler Dergisi, 20.11.1995, 2443).
8. Özel öğretim kurumlarında görevlendirilecek bakanlık danışmanlar yönergesi: Özel öğretim kurumlarında görevlendirilecek bakanlık danışmanlarının görev, yetki ve sorumluluklarını belirler (Tebliğler Dergisi, Haziran 1997, 2477).

2.1.3 Özel Okullar ve Tarihçesi

Özel okullar, Millî Eğitim Bakanlığı'nın gözetim ve denetimi altında faaliyet gösteren, işleyişleri yasal esaslara dayanan ve bir ücret karşılığında eğitim hizmeti veren örgütlerdir (Subaşı ve Dinler, 2003, s.18).

Türkiye'de faaliyet gösteren özel okullar, dört ana grupta toplanabilir. Bunlar:

1. Özel Türk Okulları,
2. Özel Azınlık Okulları,
3. Özel Yabancı Okulları,
4. Özel Uluslar arası okullardır.

2004-2005 öğretim yılında Türkiye genelindeki azınlık okul sayıları aşağıdaki Çizelge 2.3’de verilmiştir.

Çizelge 2.3 Türkiye Geneli Özel Azınlık Okul Türü Ve Sayıları

TÜRK-AZINLIK-YABANCI OKUL SAYILARI					
OKUL	ANA-	İLKÖĞR.	ORTAÖĞR.	MESLEK	TOPLAM
TÜRLERİ	OKULLARI	OKULLARI	OKULLARI	LİSELERİ	
Türk Okulları	321	578	600	20	1519
Özel Eğitim Okulu	-	55	-	-	55
Ermeni Okulları	3	13	4	-	20
Rum Okulları	1	16	7	-	24
Musevi Okulları	1	1	1	-	3
Yabancı Okullar	-	2	14	-	16
Uluslararası Okullar	-	11	4	-	15
TOPLAM	326	676	630	20	1652

Kaynak: MEB Özel Öğretim Kurumları resmî web sitesi, Mayıs 2006.

Çizelge 2.4 Türkiye Geneli Açık Ve Kapalı Özel Azınlık Okulları

Özel Öğretim Kurumlarının Sayısı

Okul Türü	Açık	Kapalı	Kapanma Oranı	Toplam
Özel Dershane	3626	990	0,21	4616
Özel Ermeni İlköğretim Kurumu	15	3	0,17	18
Özel Ermeni Okul Öncesi Kurumu	0	2	1,00	2
Özel Ermeni Ortaöğretim Kurumu	3	0	0,00	3
Özel Erzurum Eğitim Merkezi	287	192	0,40	479
Özel Marmara Taşit Sürücüleri Kursu	2055	864	0,30	2919
Özel Muhtelif Kurslar	1825	1087	0,37	2912
Özel Musevi İlköğretim Kurumu	1	0	0,00	1
Özel Musevi Ortaöğretim Kurumu	1	0	0,00	1
Özel Özel Eğitim Okulu	52	9	0,15	61
Özel Özel Okul Öncesi Eğitim Okulu	1	0	0,00	1
Özel Rum İlköğretim Kurumu	14	0	0,00	14
Özel Rum Ortaöğretim Kurumu	5	0	0,00	5
Özel Türk İlköğretim Kurumu	609	202	0,25	811
Özel Türk Okul Öncesi Kurumu	442	372	0,46	814
Özel Türk Ortaöğretim Kurumu	546	268	0,33	814
Özel Uluslararası İlköğretim Kurumu	8	2	0,20	10
Özel Uluslararası Ortaöğretim Kurumu	4	0	0,00	4
Özel Yabancı İlköğretim Kurumu	1	0	0,00	1
Özel Yabancı Ortaöğretim Kurumu	14	2	0,13	16
TOPLAM	9.509	3.994	0,30	13.503

Kuruluşundan günümüze özel öğretim kurumlarımızın tüm verileri tablodadır.

Bu veriye göre, toplamda açılan kurumlarımızın % 30'u kapanmaktadır.

Kapanma oranı:

Özel Türk Okulöncesi Kurumlar % 46,

Özel Türk İlköğretim Kurumlar % 25,

Özel Türk Ortaöğretim Kurumlar % 33 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: MEB Özel öğretim kurumları genel müdürü sunusu, "AB vizyonu, Türkiye'de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu", 28 Ocak 2006, Antalya.

Özel Türk Okulları; T.C uyruklu özel ve tüzel kişiler tarafından açılan anaokulu, ilköğretim ve lise düzeyindeki resmi okullar statüsünde program uygulayan okullardır.

Özel azınlık okulları; Osmanlı döneminde Musevi, Rum ve Ermeni azınlıklar tarafından kurulmuş, Lozan antlaşması ile güvence altına alınan anaokulu, ilköğretim ve ortaöğretim okullarıdır. Bu okullara TC vatandaşı olup Türkiye'de yaşayan azınlık ailelerin çocukları devam edebilmektedir.

Özel Yabancı Okulları; Osmanlı döneminde Almanlar, İtalyanlar, Amerikalılar ve Avusturyalılar tarafından kurulmuştur. Bu okulların kurulma dayanağı Lozan Antlaşmasıdır. Türk ailelerin çocuklarının da gidebileceği okullardır. Amerikan okulları ile ilgili olarak 01 Ekim 1931 tarihinde yapılan antlaşmada yer alan "Corporation" kelimesinin farklı ve tartışmaya açık yorumlamaları sonucunda Amerikalılar tarafından açılan eğitim kurumları da İngiliz, İtalyan ve Fransız eğitim kurumlarına tanınan statüyü kazanmıştır (Eren, 2005, s.19).

Özel Uluslar arası Okullar; 625 sayılı yasanın 5.maddesi çerçevesinde açılan ve sadece yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebildiği okullardır.

Türk tarihinde, devlet yönetiminde söz sahibi olan ya da bilim ve sanat alanında ilerleme gösteren birçok bilgin, sanatkâr, şair ve yazarın özel ders aldıkları bilinmektedir. Özel ders alma talebinin artması, zaman içinde özel okulların oluşturulmasını ihtiyaç haline getirmiştir.

Özel öğretim (özel okul) anlayışı, Selçuklular döneminde, üst düzey yöneticilerinin bilim adamlarından almış oldukları özel derslerle başlamış, Osmanlı İmparatorluğunun yüzünü batıya çevirdiği dönemde yoğunlaşmıştır. Osmanlı İmparatorluğunun ilk zamanlarında başarı ile öğretim veren medreselerin, 16. yy'da bozulmalarından dolayı, buralarda oluşan zihniyet, gelişmeleri engelledi. Tanzimat'tan itibaren açılan batı örneği okullar da kendinden bekleneni tam olarak verememişlerdir (Eren, 2005, s.11).

Özel okulların tarihçesi Osmanlı dönemine kadar uzanmaktadır. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethinden Kanuni Sultan Süleyman'ın Fransa'ya tanıdığı ilk kapitülasyonlardan sonra açılan ve sayıları hızla artan bu okullar; özellikle Islahat Fermanı ile beraber ciddi ve büyük gelişmeler göstermiştir. Mutlakıyet döneminde (1878-1908) ise özel Türk okullarının var olduğu bilinmektedir. Bu dönemde Türk okullarının sayısı 28 iken, yabancı okulların sayısı 284'tür (Zeybekoğlu,2005).

Tanzimat ile birlikte 19. yy'ın ikinci yarısında yabancı okulların sayısı ile azınlık okullarının sayısında büyük artış olmuştur. Bunlar Türk ve Müslüman olanlar haricinde Osmanlı topraklarında yaşayan diğer vatandaşlara hitap etmiştir. 04.09.1891 – 12.04.1902 tarihleri arasında Maarif Nazırı olan Ahmet Zühtü Paşa'nın hazırlattığı 1894 tarihli raporda, Osmanlı topraklarında yabancılara ait 413, azınlık ve gayrimüslimlere ait 4547 özel okul bulunduğu, bunlardan 498'inin ruhsatlı, 4049'unun ise ruhsatsız olduğu belirtilmiştir.

Özel okullarla ilgili olarak, muhtelif bilgi ve belgeler bulunmakla birlikte, kapsamlı ilk resmî belge, 18.02.1856 tarihinde yayınlanan Islahat Fermanı'dır. Bu fermanda; Osmanlı egemenliği altında olan herkes, okullara ilişkin yönetmeliğin dışına çıkmamak suretiyle

gerek yaşça ve gerek yapılan sınavlar sonucunda, gereken şartları taşıyor ise Osmanlı Devletinde açık bulunan ve öğretim yapan askeri ve sivil okullara gidebilmektedir.

İlk özel okullar, imparatorluk bünyesindeki azınlık mensupları çocuklarının devam ettiği okullardır. Daha sonra yabancılar tarafından açılan özel okullar faaliyete geçmişlerdir. Yabancılar tarafından açılan okulların, kendi ülkelerinin eğitim sistemlerinin etkilerini de yansıtmaları, eğitimin yanı sıra yabancı dili de öne çıkartmaları, Türk çocuklarının bu okullara yönelmelerine yol açmıştır.

İmparatorluk döneminde ayrı bir yeri olan “mahalle mektepleri”de bir çeşit özel okul görünümündedir.

1869 Maarif-i Umumiye Nizamnamesi’nde okullar, “Mekatib-i Umumiye” ve “Mekatib-i Hususiye” şeklinde adlandırılmıştır. Bu düzenlemedeki “Mekatibi-i Hususiye” hükmü, günümüzdeki Özel Türk Okullarının ilk filizlerinin yeşermesine başlangıç noktası olmuştur.

1878-1908 yılları arasında, özel eğitime muhtaç vatandaşlarımızın gidebileceği özel okullar başta olmak üzere; Zedegan Mektebi, Dilsizler ve Körler Okulu, Şemsül Maarif, Mekteb-i Hamidiye, Darüttalim, Nümune-i Terakki, Mekteb-i Osmanî, Rehber-i Marifet, Ravza-i Terakki, Maşrik-i Füyuzat, Aşiret Mekteb-i Hümayunu gibi özel okullar bulunmaktadır.

Darüşşafaka-i İslamiyye tarafından, Haziran 1873’de açılan ve halen Özel Darüşşafaka İlköğretim Okulu ve Lisesi olarak faaliyette bulunan özel okul, günümüz özel Türk okullarının ilk örneğini oluşturmaktadır. 1877 yılında kurulan Terakki Vakfı Okulları ile Aralık 1885’te Feyz-i Sıbyan adıyla açılan Özel Fevziye Okulları da halen faaliyetleri devaam eden ilk özel Türk okullarıdır.

Cumhuriyet’in ilânından sonra Atatürk’ün 1925 yılı TBMM açış nutkunda özel öğretim konusu ile ilgili olarak:

“Büyük Millet Meclisi’nin ve Cumhuriyet Hükümeti’nin her alanda büyük gayretler sarf ettiği bilinmekle beraber, tüm vatandaşlarımızın eğitim istek ve arzularını yerine getirmekten uzaktır.

Gelecek yıl devletimizin bu hususta gösterebileceği en büyük fedakârlığı yapmasını önemle rica eder, maddî imkânları yerinde olan vatandaşlarımızın çocuklarına sahip çıkmak amacı ile özel teşebbüs tarafından okutulup yetiştirilmesini (özel okul açılmasını) önemle tavsiye ederim”

demek suretiyle özel okul açılmasını teşvik etmiştir (Eren,2005,s.12-13).

Cumhuriyet döneminde açılan ve eğitimde yeni bir sistem uygulayan ilk özel Türk Okulu ise, Türk Eğitim Derneği tarafından Ankara’da açılan özel okuldur.

31 Ocak 1928 tarihinde dönemin Başbakanı İsmet İnönü, Bakanlar, Milletvekilleri ve birçok eğitim mensubunun önderliğinde, özel okul açmak amacıyla, Türk Eğitim Derneği (TED) kurulmuştur.

Türk Eğitim Derneği’nin kurucu olduğu özel okul “Cumhuriyet döneminin ilk Özel Türk Okulları”nın örneğini oluşturmuştur.

Özel okullarla ilgili yapılan çalışmalarda özel okulların devlet okullarının yetersiz bulunduğu dönemlerde çekici bir alternatif olarak görüldüğü ortaya çıkmıştır (Horn, 1997, s.5). Türkiye’deki özel okulların 1950’li yıllardaki durumu da bu genellemeye iyi bir örnek oluşturmaktadır. Bu yıllarda resmî okullarda verilen yabancı dil eğitiminin özel okullarda verilen yabancı dil eğitiminden bir hayli geride olması, özel okullara olan talebi arttırmıştır (Yalçın, 1997, s.52).

Özel okulların 1980’lerden sonra teşvik kapsamına alınması ve teşvikle ilgili yapılan değişiklik ile özel okul açanlara çeşitli teşviklerden yararlanma imkânı verilmesi bu okulların sayısında hızlı bir artışa neden olmuştur (Kamburoğlu, 1997, s.27-28).

1990'lı yıllardan sonra da bu teşvikler devam etmiş, ancak özel okulların genel eğitim içerisindeki payı son yıllarda istenilen seviyeye ulaşmamış ve ortalama %2'de kalmıştır (Çizelge 2.5).

Çizelge 2.5 Okul Türlerine Göre Özel Okullaşma Oranları

ÖZEL OKULLARIN GENEL EĞİTİM İÇİNDEKİ ORANI (%)	
OKULÖNCESİ EĞİTİM	
OKUL SAYILARINA GÖRE	37
ÖĞRENCİ SAYILARINA GÖRE	4.4
İLKÖĞRETİM	
OKUL SAYILARINA GÖRE	1,8
ÖĞRENCİ SAYILARINA GÖRE	1,6
ORTAÖĞRETİM	
OKUL SAYILARINA GÖRE	9.4
ÖĞRENCİ SAYILARINA GÖRE	2.3

Kaynak: Türkiye Özel Okullar Birliği, Hilton Oteli Sunusu, 04 Mayıs 2006

2.1.4 Yeni 625 Sayılı Yasa Taslağı Ve Getirdiğı Yenilikler

7. Milli Eğitim Şura kararından sonra, 08.06.1965 tarihinde kabul edilen ve 18.06.1965 tarih,12026 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve şu ana kadar yürürlükte olan 625 sayılı yasa; değişen ve gelişen yeni ihtiyaçlara ve beklentilere cevap verebilmesi için aşağıda belirtilen genel gerekçe çerçevesinde değiştirilmesi düşünülmektedir (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, 2004, s.19).

Dünyada meydana gelen değişim ve gelişmelere paralel olarak ihtiyaç duyulan vasıflı insan gücünü topluma kazandırmak ve en son teknolojik gelişmeleri eğitim sistemimize katmak için özel sektörden azami ölçüde yararlanılması gerekli ve kaçınılmaz görülmektedir.

Eğitimde plânlama, öğretim programlarını geliştirme, denetleme ve koordinasyon işlevi dışındaki hizmetlerin özel sektör tarafından yürütülmesi, Devletin eğitim yükünü

hafifleteceği gibi finans sorunlarının aşılmasında da etkili olacak ve daha kaliteli eğitim verilmesinde olumlu gelişmelere ortam hazırlayacaktır.

Nitekim özel sektör tarafından verilen eğitim hizmetlerinde gelişmeler gözlenmekte, eğitim alanındaki uluslararası araştırma ve bilimsel yarışmalarda önemli başarılar elde edildiği görülmektedir. Teşvik ve destek görmeleri hâlinde başarı grafikleri gelişerek ve yaygınlaşarak devam edecektir.

Genel eğitim hedeflerine ulaşmak için takip edilecek yolu belirlemek ve denetim hizmetlerini yürütmek görevlerini üstlenerek eğitim hizmetlerinin özel sektör tarafından yürütülmesiyle yapılacak tasarruflarla Ülkemizdeki okullaşma problemi daha kısa sürede çözüme kavuşturulabilecektir.

Eğitim alanında istenen hedefe ulaşmak için, eğitimin finansman konusu önem arz etmektedir. Bugünkü uygulamada eğitim hizmetleri için gerekli olan finansmanın tamamına yakını Devlet tarafından karşılanmaktadır. Kamu kaynaklarındaki darboğazlar sebebiyle eğitim yatırımlarına yeterli kaynak ayrılmadığı dönemlerde bir dizi sıkıntılar yaşamaktadır. Gerekli tedbirler alınmadığı takdirde, 2000'li yıllarda eğitim probleminin giderek artacağı dikkate alınarak, eğitim yatırımları için ihtiyaç duyulacak finansman kaynaklarının birisi de özel sektörün eğitim alanına yapacağı yatırımlar olmalıdır.

Özel öğretim kurumlarına yönelen öğrencilere çeşitli ekonomik destekler verilerek ve imkânlar sağlanarak gerçekleştirilecek özendirici tedbirler; özel öğretimin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Ayrıca, özel sektör tarafından oluşturulan kapasitenin tam olarak kullanılabilmesi, yeni yatırım olmaksızın, eğitim alanında nitelik ve nicelik yönünden önemli gelişmelere fırsat verilmesini sağlayacaktır.

Bu maksatlarla, 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun yukarıda belirtilen hususları da kapsayacak ve günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerekli görülmüştür (Başbakanlık, 2006).

16 madde ve 5 geçici maddeden oluşan *taslak* incelendiğinde, özel okulculuğun teşvik edilmesi, işleyişin kolaylaştırılması ve özel okul sahiplerine ve velilere ekonomik katkı sağlayacak önemli değişiklikler görülmektedir. Bu değişikliklerin ana başlıkları şunlardır:

- kurum açma izninde yapılan değişiklikler,
- kurum binaları ile ilgili değişiklikler,
- milletler arası özel öğretim kurumları yabancı okullar ve azınlık okulları ile ilgili değişiklikler,
- eğitim-öğretim ve kurumların yönetimi ile ilgili değişiklikler,
- özlük hakları ve sorumluluklar ile ilgili değişiklikler,
- denetim, reklâm ve ilânlar ile ilgili değişiklikler,
- malî yükümlülükler ile ilgili değişiklikler,
- öğrenim ücreti ve diğer ücretler, ücretsiz öğrenci işlemleri ile ilgili değişiklikler.

2.1.5 Özel Okulların Yapısı Ve Yönetimi

625 sayılı özel öğretim kurumları kanunu 3. maddesine göre, özel öğretim kurumları, TC uyruklu gerçek kişiler; özel hukuk tüzel kişileri ya da özel hukuk hükümlerine göre yönetilen tüzel kişilerce açılmak istenir ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurum açma ve öğretime başlama izni verilir.

Özel öğretim kurumlarında görevlendirilecek yönetici, öğretmen, usta öğretici ve personel ile ilgili aranan özellikler ve atamaya ilişkin bilgiler özel öğretim kurumları kanununun 22 ve 23. maddelerinde ve özel öğretim kurumları yönetmeliğinde belirtilmiştir.

Okul müdürleri ve (varsa) genel müdür, kurucu ya da kurucu temsilcisi tarafından ilgili evraklarla birlikte Millî Eğitim Bakanlığı'ndan atama izni alınarak göreve başlatılır.

Özel öğretim kurumlarında görevlendirilecek öğretmenler, her derece ve türdeki kurumlara öğretmen olarak atanacaklar; resmî öğrenim kurumlarına atanacaklarda aranan nitelik ve şartlar aranır. Çalışma izin onayları valilikten alınarak göreve başlatılır.

Bakanlıkça öngörülen idarî yapılanmaya ek olarak özel okullarda akademik çalışmaları güçlendirecek, koordinasyon ve işbirliğini sağlayacak ek yapılanma modelleri vardır.

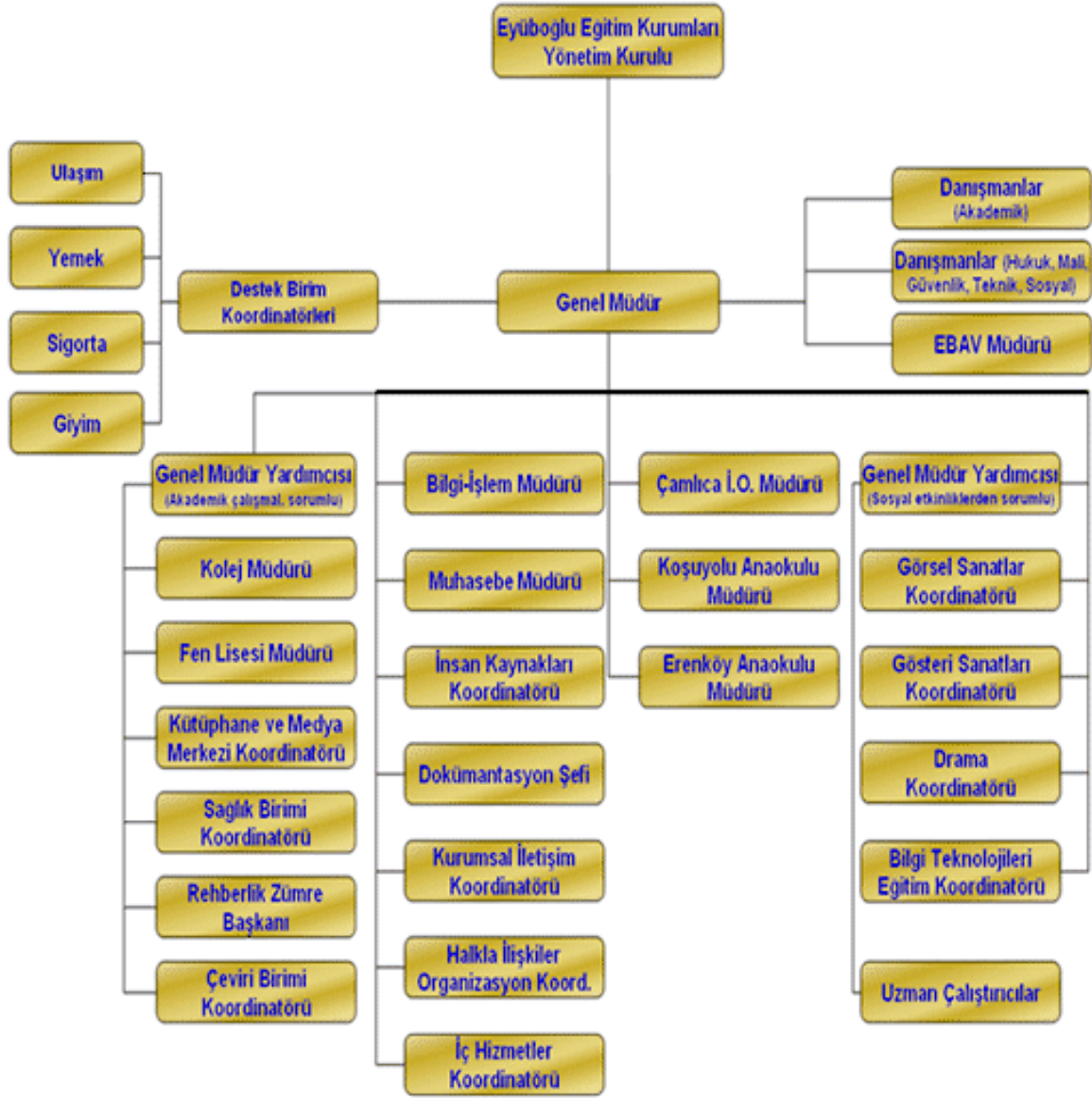
Okul müdür ve müdür yardımcılarının yanında, alanlara göre bölüm başkanlıkları kurulmuş ve öğretmenlerin akademik çalışmaları bu bölümlerde yoğun ve sağlıklı olarak yapılmaktadır.

Öğretmen eğitimi, hizmet içi eğitim çalışmaları, aday öğretmenlerin eğitim, yönetim kadrosu ile öğretim kadrosu arasındaki iletişim bölüm başkanlıkları tarafından sağlanmaktadır.

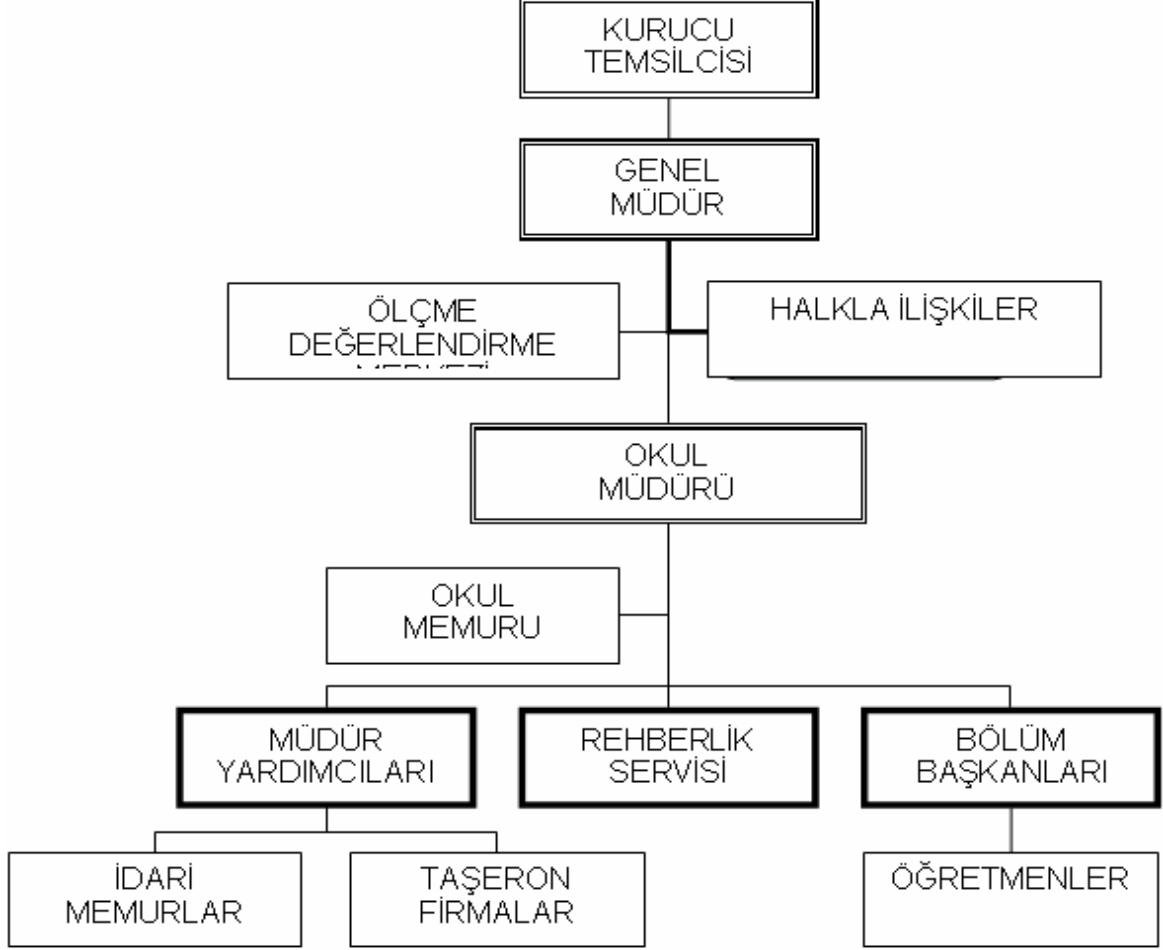
Ayrıca her ders için her sınıf seviyesinde koordinatörlükler bulunmaktadır. Bu uygulama ile, bütün bölüm ve yönetim birimleri arasında iletişim sağlanmakta, okul içindeki akademik çalışmalara ivme kazandırılarak bilgi paylaşımı ve birlikte yönetim anlayışı yerleşmektedir (Türkiye Özel Okullar Derneği,2006, s.2).

Her özel okulun kendi organizasyon yapılanması olmakla birlikte; genel olarak organizasyon şemaları birbirine benzemektedir. Bunlardan bazıları aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

Şekil 2.1: Eyüboğlu Eğitim Kurumları Organizasyon Şeması (resmî web sitesi)(20.06.2006).

Şekil 2.2: Sultan Fatih Eğitim Kurumları Organizasyon Şeması (resmî web sitesi)
(20.06.2006).

2.1.6 Özel Öğretim Kurumlarında Eğitim Ve Öğretim

Özel okullar, hızla değişen ve birkaç yıl sonrası bile zor tahmin edilebilen dünyamızda ayakta kalabilen, öğrenen, sorgulayan, sorumluluk alabilen gençler yetiştirmeyi hedef olarak seçmişlerdir. Günümüz çocukları farklı düşünmekte, farklı isteklerde bulunmakta, farklı hususlar hissetmekte, teknolojik gelişmeler ve dijital mucizelerle büyümektedirler.

Günümüzdeki değişimler, istek, ihtiyaç ve düşüncelerdeki farklılıklar, doğal olarak eğitim alanında, dolayısıyla özel okullukluk alanında da birçok sorunları beraberinde getirmektedir (Özel Okullar ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu, Ocak 2005).

Özel okullarda eğitim ve öğretim, 625 sayılı yasanın 26. maddesinde belirtildiği gibi, resmî okullardakine uygun olarak düzenlenir. Ancak özel okullar resmî ve dengi okullarda okutulmayan seçmeli dersler ile değişik programlar için ayrı bir öğretim programı uygulama hakkına sahiptir. Özel öğretim kurumlarında uygulanan ders programları resmî okullardaki gibi olabileceği gibi, Talim ve Terbiye Kurulunca onaylanan özel müfredatları da uygulayabilirler.

Özel okullar, öğrenci ücretlerini her yıl Mayıs ayında tespit etmek ve izin verilen basın yoluyla duyurmak zorundadırlar. Basına verdikleri ilânlarda yıllık okul ücretinin yanı sıra indirimler, ücretin ödenme şekli gibi konularda belirtilmiş olması gerekmektedir (Resmî Gazete,1988).

Özel okullar kapasitelerinin %2'sinden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmak zorunluluğu vardır. İsteyen özel okullar bu oranı, kendi kurum yönetmeliğinde değişiklik yaparak ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndan onaylatmak şartıyla %10'a kadar çıkarabilirler (Resmî Gazete,20834).

2.1.7 Özel Okullara Öğrenci Alımı

Her özel okul öğrenci alım şeklini, özel öğretim kurumları çerçeve yönetmeliğine göre hazırladıkları ve Bakanlıkça onaylanan kendi kurum yönetmeliklerinde belirtmek zorundadır.

Özel okullara öğrenciler, ya doğrudan ya da merkezî sınavla alınır. Öğrencilerini merkezî sınavla alan özel okullar Türkiye Özel Okullar Birliği'ne bağlı merkezî sınav yürütme kurulunca organize edilen sınavlara giren öğrencileri, belirttikleri kontenjan ve puan doğrultusunda alırlar.

Merkezî sınavla almayan özel liseler ise, kendi geliştirdikleri kurumlarına özel alım şekli ile öğrencileri alırlar. Bu tip okullara sınavsız öğrenci alan okullar denir. Genellikle seviye tespit sınavı ve mülakatla öğrenci kabul edilmektedir.

İlköğretim okullarına öğrenci alım şeklide genelde seviye tespit sınavı ve mülakat tarzındadır (MEB,2006).

Halen Türkiye genelinde 250.000 civarı öğrencisi bulunan özel okulların çok az miktarı, merkezî sınavla öğrenci kabul eden okullara girdiği görülmektedir. Aşağıdaki tabloda son 3 yıla ait konu ile ilgili sayısal bilgiler yer almaktadır (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, 2005, s.7).

Çizelge 2.6 Son 3 Yıla Ait Özel Okullar Sınavı Sayısal Bilgileri

	2003	2004	2005
Sınava başvuran aday sayısı	13,858	21,546	31,932
Sınava girmeyen aday sayısı	59	98	234
Sınava giren aday sayısı	13,799	21,448	31,698
Kazanan aday sayısı	2,613	3,149	3,556
Kazanamayan aday sayısı	11,186	18,261	28,091
Sınavı iptal edilen aday sayısı	0	1	1
Ham puan barajını geçemeyen aday sayısı	Uygulanmadı	37	50

Kaynak: Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, 2005, s.7.

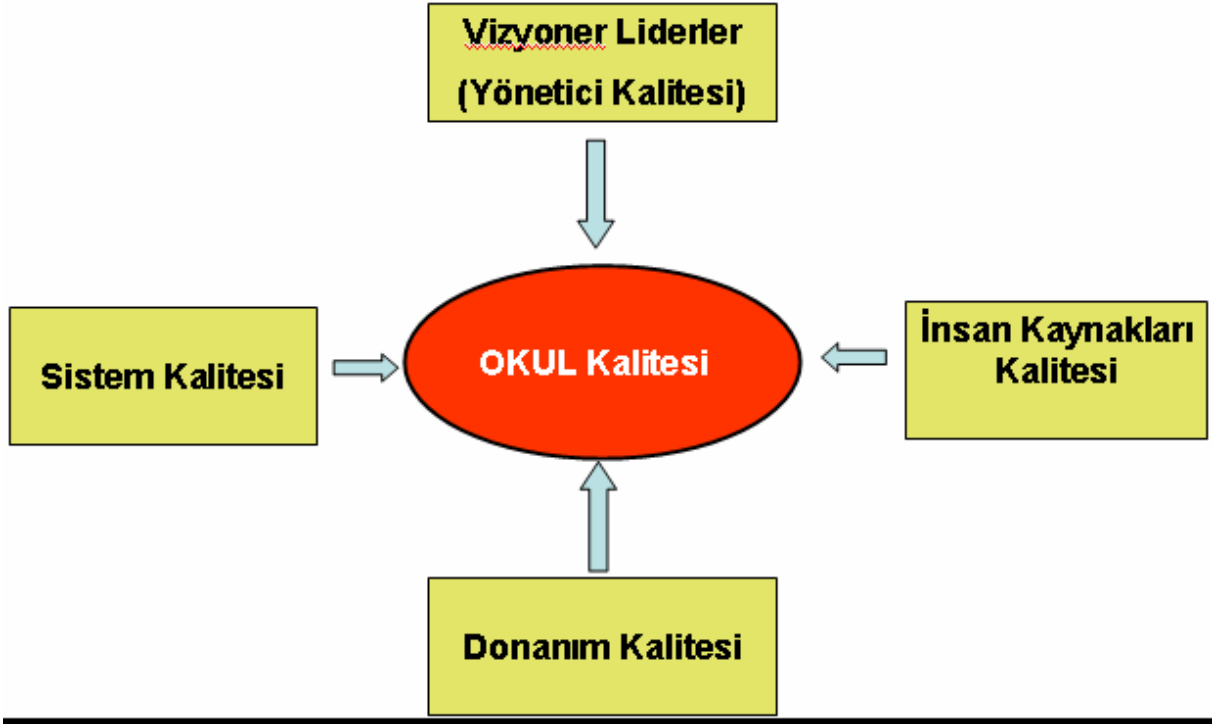
Özel okullar sınavı 2006-2007 öğretim yılından itibaren Millî Eğitim Bakanlığı'na yapılan Ortaöğretim Kurumları Sınavları ile birleştirilmiştir (MEB,2006,s.13).

2.1.8 Özel Öğretim Kurumlarında Başarı

Anayasa'da, özel öğretim kurumlarının, günün gelişmelerine, eğitim öğretim teknolojilerindeki değişikliklere ve değişimlere uygun olarak eğitim vermeleri, 625 sayılı kanunda bu kurumların sadece kazanç teminine yönelik değil aynı zamanda eğitimin kalitesini yükseltmek ve bu kaliteyi yakalayacak şekilde organizasyonlarını kurmak, gerekli yatırımları yapmak ve bu yönde verdikleri hizmetleri geliştirerek, gelir sağlayabilecekleri vurgulanmıştır. Bu aşamada, özel sektör olan bu kurumların eğitimle ilgili gelişmelere liderlik yapmaları beklenir. Bu kurumlar, var olabilmeleri ve rekabete karşı ayakta kalabilmeleri için de bu rolü üstlenmek zorundadırlar.

Özel okullarda başarının 4 ilkeye bağlı olduğu söylenebilir. Bunlar; vizyoner liderlik, sistem kalitesi, insan kaynakları kalitesi ve donanım kalitesidir. Liderlik yeterlilikleri yüksek, vizyoner bir yöneticinin kaliteli insan kaynakları ile mevcut fizikî altyapı ve donanımın kalitesi ile belli bir sistem içerisinde çalışması ile etkili bir okul oluşturulabilir.

Şekil 2.3: Sürdürülebilir, Kaliteli Okul İçin Başarı Bileşenleri

Özel öğretim kurumları, günümüzde, yukarıdaki Şekilde belirtildiği şekilde çalışma yapmaktadırlar.

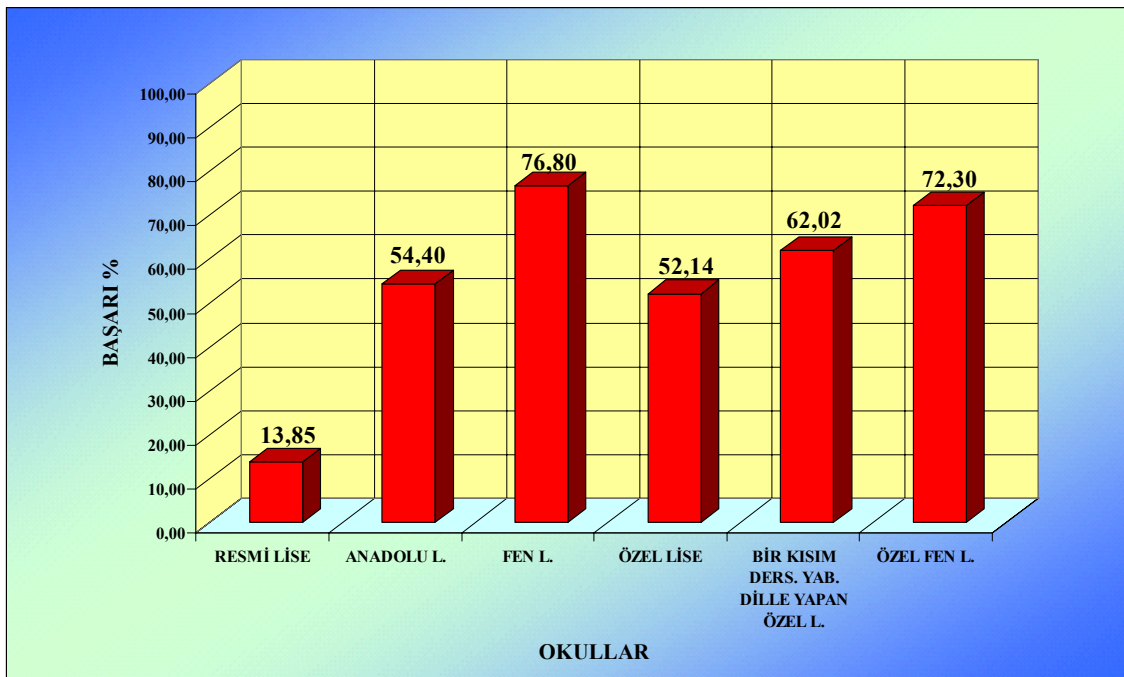
Özel okullar, sağladıkları pozitif okul iklim sonucu, tüm çalışanlarına özellikle, öğretmenlerine, gerek verimlilik, gerekse iş tatmini konusunda, devlet okullarına göre olumlu bir etki yaratmaktadır

Özel okullarda, devletin düz liselerine göre öğrenci başarısı yüksektir. Bu durum özellikle üniversite sınav sonuçlarına göre yapılan araştırmalarda kendini göstermektedir. Yukay ve Hesapçioğlu'nun (1996) yaptığı bir çalışmada, 1989-1993 yılları arasında, öğrencilerin

üniversite sınavlarında aldıkları puanlar açısından, okullar arasında yapılan araştırmada, okulların başarı durumu sırasıyla; Fen Liseleri (%85,15), özel Türk ve yabancı liseler (%75), Anadolu Liseleri (%70) ve Resmî Liseler (%37) olarak bulunmuştur (Yukay ve Hesapçioğlu, 1996, s.294).

Aşağıdaki şekil; son 10 yılda okulların ÖSS başarılarını karşılaştırmakta; Yukay ve Hesapçioğlu'nun tezlerinin doğrular niteliktedir.

Şekil 2.4 Son 10 Yılın Okullara Göre ÖSS Başarı İstatistikleri

KOD	OKUL	TOPLAM		
		GİREN	KAZANAN	%
11017	RESMİ LİSE	2.158.923	299.108	13,85
11033	ANADOLU L.	321.396	174.837	54,40
11058	FEN L.	20.901	16.052	76,80
11025	ÖZEL LİSE	32.601	16.998	52,14
11041	BİR KISIM DERS. YAB. DİLLE YAPAN ÖZEL L.	110.208	68.353	62,02
11066	ÖZEL FEN L.	13.915	10.060	72,30

Kaynak: Türkiye Özel Okullar Birliği, Hilton Oteli Sunusu, 04 Mayıs 2006.

Özel okulların genelde tam zamanlı oluşu öğrencilerin başarısını olumlu yönde etkilemektedir.

Özel okullar, eğitimde niteliğin geliştirilmesine uygun bir fiziksel atmosfere sahiptirler. Bu okullarda, sınıf mevcutları devlet okullarına oranla öğretim niteliğini olumlu yönde etkilemeye daha uygun sayıdadır.

Özel okullar, eğitim öğretim personeli açısından da nitelikli elemanlara sahiptirler ve aynı zamanda devlet okullarındaki öğretmenler için meslekî gelişme açısından da motive edici bir rol oynamaktadırlar. Ancak, bu durum devlet okullarında eğitim kalitesinin azalmasında bir faktör olarak da rol oynamaktadır.

Özel okulların en önemli katkıları, öğrencilere bir yabancı dil öğretebilmeleridir. Yabancı dil eğitiminde sağladıkları olanaklar, bu kurumların tercih edilmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu okullarda yabancı dile ilköğretimden başlanmakta, lise aşamasında da normal liselere oranla daha fazla yabancı dil eğitimi verilmektedir.

Eğitimin niteliksel olarak gelişimini sağlayacak şekilde, özel öğretim kurumlarında bilgisayar destekli eğitime geçiş başlamıştır. Bu kurumlarda, temel bilgisayar eğitimi daha ana sınıftan itibaren öğrencilere kazandırılmakta ve bilgisayarlar, öğretim faaliyetlerinin yürütülmesinde de aktif bir şekilde kullanılmaktadır.

Laboratuvar ve uygulama sınıflarının bu kurumlarda, gerek nicelik gerekse nitelik yönünden daha yeterli olduğu söylenebilir.

Özel öğretim kurumlarının işleyişini düzenleyen kurum yönetmelikleri ve bu doğrultuda sağlanan idari yapılanmadaki esneklik, bu kurumların eğitimde niteliğin arttırılmasına yönelik yeni uygulamalara girişmelerine daha fazla imkân sağlamaktadır. Zümre başkanlarının fonksiyonelliği, ölçme değerlendirme birliği ve yeni öğretim programları geliştirerek uygulayabilme serbestliği bu kurumların yürüttükleri öğretim faaliyetlerini olumlu yönde etkilemektedir.

Özel öğretim kurumlarında öğrencilerin sportif, sosyal ve kültürel aktivitelere katılımlarına daha fazla ortam yaratılmakta, psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetlerine daha fazla önem verilmektedir. Bu durum öğrencinin zihinsel olduğu kadar sosyal ve Duygusal yönden de daha sağlıklı ve bir bütün olarak gelişimini sağlamaktadır (Nohutçu, 99, s.35).

Özel okulların daha başarılı ve geleceğe hazır olabilmeleri için, yeni eylemsel boyutlara ilişkin yeteneklerini geliştirmek ve gerekli organizasyonel düzenlemeleri, politikaları, vizyon ve hedefleri belirlemeleri gerekmektedir. Bu durumda, örgütsel zekâya ilişkin özel okulların yeteneklerinin eylemsel boyutları değişmeli ve gelişmelidir (Çizelge 2.7) .

Çizelge 2.7 Örgütsel Zekaya İlişkin Yeteneklerin Eylemsel Boyutları

EYLEMSEL BOYUTLAR	YETENEKLER						
	Eylem ve tepkide çabukluk	Değişen durumlara uyum sağlayabilme	İşleyişte rahat ve esnek olabilme	Hayal gücünü kullanabilme	Sezebilme ve öngörülü olabilme	Açık fikirli olma	Yenilenebilme
Eğitim ve öğretime ilişkin yeni projelerin geliştirilmesi ve pazarlanması		+	+	+	+		+
Okulun ve etkinliklerinin çevreye tanıtılması			+		+	+	+
Okulu etkilemesi olası sosyal, politik ve ekonomik gelişmelerin izlenmesi ve önlem alınması	+	+	+			+	+
Okulda herkesin rol tanımlarının sürekli güncelleştirilmesi, değişimin gerektirdiği yeni rollerin ilgililere açıklanması	+	+	+	+	+		+
Yasal ve yönetsel metinlerde yer almayan durumlar için çözüm üretebilme	+	+	+	+			+
Okulda öğrencileri olumsuz yönde etkileyecek gelişen ve yayılan zararlı akımların yansımaları için önlem alınması	+	+		+	+		
Okulda olası her duruma ilişkin eylem planlarının geliştirilmesi ve sınanması	+	+	+	+	+		
Öğrenci işleri, alım-satım, çevre ile ilişkiler, sosyal etkinlikler, program vb süreçlerde bürokratik işlemlerin azaltılması	+	+	+	+	+		+

Kaynak: Türkiye Özel Okullar Birliği, Ocak 2004, s.174-179.

Özel okullar, örgütsel zekânın geliştirilmesi ve kullanılmasında tüm okullar için yeni bir örgütsel profilin tanımlanışında örnek ve öncü olma sorumluluğunu üstlenebilirler (Erçetin,2004).

2.1.9 Yüksek Performanslı Özel Okul

Etkin ve performansı yüksek bir okul, ancak güven atmosferinde doğar, gelişir, büyür ve sürdürülebilir olarak hayatına devam eder (Barutçugil,2004).

Yüksek performanslı okul oluşturmada, zaman, süre, kararlılık, çalışkanlık çok önemlidir. Aşağıda (Şekil 2.5) görüleceği gibi yüksek performanslı bir okul için:

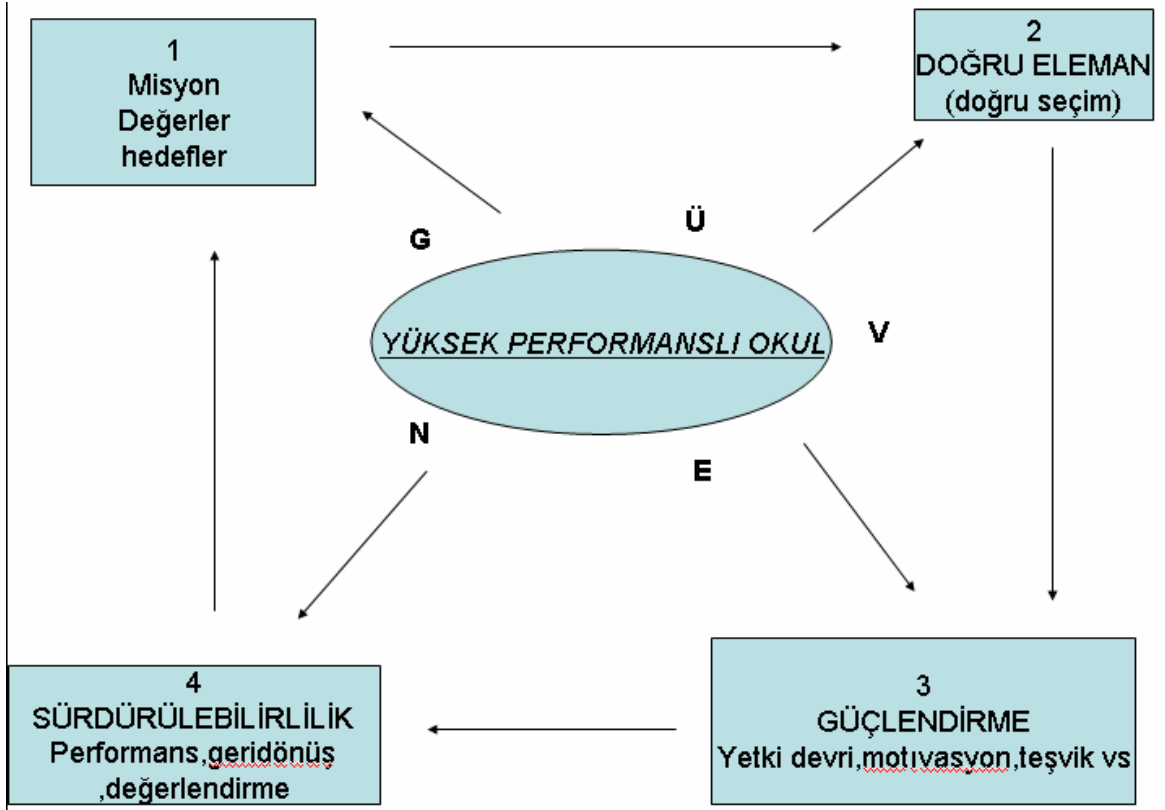
Misyon, vizyon, değerler ve hedefler belirlenir.

Doğru ve kaliteli eleman seçilir.

Elemanların güçlendirilmesi yapılır (yetki devri, motivasyon, teşvik).

Sürdürülebilirlik sağlanır (performans değerlendirme, geri dönüş).

Şekil 2.5 Yüksek Performanslı Özel Okul

2.1.10 Özel Öğretim Kurumları İle İlgili Meslekî Örgütler

Türkiye’de özel öğretim kurumları ile ilgili örgütler, kuruluş, amaç ve faaliyetleri yönünden farklı olmakla birlikte tamamı “Özel Öğretim Kurumları” çerçevesindedir. Bunlar:

Özel Dershaneler Birliği (ÖZDEBİR),

Güven Dershaneleri Birliği Derneği (GÜVENDER),

Tüm Özel Öğretim Kurumları Derneği (TÖDER),

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği,

Özel Öğretim Kurumları Derneği,

Özel Kurslar ve Etüt Eğitim Merkezleri Birliği Derneği (ÖZ-KUR-DER),

Özel Sürücü Kursları Birliği Derneği,

Ankara Özel Okullar Derneği,

Ege Bölgesi Özel Okullar Derneği,

Güney Özel Öğretim Kurumları Derneği,

Karadeniz Özel Öğretim Kurumları Derneği,

Özel Yabancı Dil Kursları Derneği,

Ege Bölgesi Sürücü Kursları Derneği,

Kahramanmaraş Dershaneler Birliği Derneği,

Gökalp Dershaneler Birliği Derneği,

Özel Sürücü Kursları Derneği

dir (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı,2006).

Özel okullarla ilgili en bilinen örgüt, Türkiye Özel Okullar Derneği'dir. Dernek 1951 yılında kurulmuştur. Merkezi İstanbul'da olan derneğin temel amacı; özel okulların gelişmesini ve yaygınlaşmasını sağlayıcı çalışmalar yapmak, sorunlarına çözüm üretmek ve bu okulların eğitim-öğretim alanındaki öncü çalışmalarını kamuoyuna duyurarak daha iyi tanınmalarını sağlamaktır. Türkiye Özel okullar derneği her yıl ülke çapında ve bölge

düzeyinde sempozyumlar düzenleyerek okul yöneticilerini ve öğretmenleri, eğitim ve öğretimle ilgili bilgilendirici çalışmalar yapmaktadır (Zeybekoğlu,2005).

2.1.11 Özel Okullaşma Oranı

Türk Milli Eğitim sistemi içinde önemli bir yeri olan özel okullar, devletin denetim ve gözetimi altında hizmet sunan kurumlardır. Bu okulların büyük çoğunluğu kurucuların özel sermayeleri ile ülkeye kazandırılmış değerlerdir. Özel okulların toplumda önemli yer edinmeleri, okul sahiplerinin özverileri, öğrencilere daha kaliteli bir hizmet sunma çalışmaları ve dünyadaki gelişmeleri yakından izlemeleri ile oluşmuştur (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği,2006, s.1).

Özel okulların vermiş olduğu kaliteli eğitimin toplum tarafından 1990 yılından itibaren fark edilmesi, özel okullara ilgiyi arttırmıştır. Büyük şehirler dışındaki diğer yerleşim birimlerinde de bulunan velilerde özel okullara ilgi göstermiş ve bunun sonucunda birçok yerleşim alanlarında yeni özel okullar açılmaya başlanmıştır. Ancak, henüz özel okul açılmayan illerimiz olduğu gibi, sadece özel anaokulu veya ilköğretim okulu bulunan özel öğretim okulu açılmamış olan illerimizin sayısı da azımsanamayacak kadar çoktur. (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği,2004, s.45)

Bu bakımdan özel okulların ve özel okullara devam eden öğrenci sayılarının, genel örgün eğitim kurumları içerisindeki oranı bir başka deyişle, Türk Millî Eğitim sisteminde özel okullaşma oranı %2'dir (Çizelge 2.5).

Dünya ülkelerinden bazılarında özel okullaşma oranları örneğin ABD'de %10, Japonya'da %28, AB ülkelerinde özel ilköğretim okulları oranı %27 ve ortaöğretime devam eden öğrencilerin oranı ise %26'dır (Erdoğan,1995).

Türk Millî Eğitim sistemindeki özel okullaşma sayı ve oranları gelişmiş ülkelere göre oldukça düşüktür.

Bu noktada özel okullarla ilgili olarak halkın talep duymasını sağlamak gerekir. Özel okulları kamu okulunda okuyan çocuğun eğitimi ile doğru bir şekilde ilişkilendirilebilirse

“özel okullar açılın” demek bir tarafa ekonomik durumu iyi olanların eğitim masraflarını karşılamasını talep edebilir. Veliler, eğitim için ayrılan ödeneklerin iyi kullanılmadığını dile getirip kendisi için ayrılan ödeneğin kendisine verilmesini ve çocuğunu bu ödenekle istediği yerde okutabilmeyi talep edebilir (Erdoğan,2005).

Türk millî eğitim sistemi içerisinde özel okulların daha fazla yaygınlaştırılması için, gerekli özendirici çalışmalar gerçekleştirilmelidir (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, 2005).

Türk eğitim sisteminde önemli bir yeri olan özel okullar, Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi yaygınlaştırılmalı ve özel okulculuğu özendirici politikalar hayata geçirilmelidir (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, 2006).

Özel okulların ülke genelinde gelişip yaygınlaşmasını sağlamak, genel eğitim içindeki oranını yukarılara çekmek, faaliyette bulunan özel okullara yarı kapasite ile çalışmaktan kurtarmak, özel sektörü eğitim alanına yatırım yapmaya teşvik edecek kararların merkezi yönetim tarafından alınması ve kararlılıkla hayata geçirilmesi gerekir.

Araştırmanın yapıldığı Kahramanmaraş ilinde genel örgün eğitim kurumları arasında özel okulların durumu aşağıdaki çizelge 2.8 de belirtilmiştir.

Çizelge 2.8 Kahramanmaraş 2005-2006 Öğretim Yılı İl Geneli İstatistik Verileri

Okul Türü		Okul Sayısı	Derslik Sayısı	Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı	2005 Yılı Çağ Nüfusu	Okullaşma Oranı (%)	Sınıf Başına Düşen Öğrenci Sayısı	Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı
Okul Öncesi	Resmî Anaokulu	6	47	1.079	55	4-5-6 yaş 68.373	12	23	20
	Resmî Anasınıfı	(277)	292	6.974	436			24	16
	Özel Anasınıfı	(10)	11	164	9	5-6 yaş 44.773	18,3	15	18
	TOPLAM	6	350	8.217	500				
İlköğretim	Resmî	768	3.745	169.417	6.165	7-14 yaş 185.417	92,7	45	27

	Özel	10	140	2.470	200			18	12
	TOPLAM	778	3.885	171.887	6.365				
Ortaöğretim	Genel Lise	39	604	25.302	1.285	15-17 yaş 75.431	54	42	20
	Meslek Lisesi	50	525	14.750	1.014			28	15
	Özel Lise	4	34	677	74	15-18 yaş 101.177	40,2	20	9
	TOPLAM	93	1.163	40.729	2.373				
GENEL TOPLAM		877	5.398	220.833	9.238				

Kaynak: Kahramanmaraş İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2005-2006 Eğitim Öğretim yılında;
 Genel liseye giden öğrenci sayısı oranı %62
 Meslek lisesine giden öğrenci sayısı oranı %36
 İmam Hatip Lisesi harici meslek liselerine giden öğrenci sayısı oranı %29
 Özel liseye giden öğrenci sayısı oranı % 1.6
 Özel ilköğretime giden öğrenci sayısı oranı % 1.4 ortalama :% 1.5

2.1.12 Özel Okullarda Birim Maliyet

Öğrenci başına cari harcamalar bakımından resmî okullarla özel okullar arasında geniş farklar bulunmaktadır. Özel okullarda, resmî okullara göre öğrenci başına 7 katına yaklaşan harcama yapıldığı, özel okullarda daha yüksek öğrenci birim maliyetlerinin, öğretmenlere yapılan yüksek ödemeden sınıflardaki öğrenci sayısının sınırlı tutulmasından, yabancı dil öğretimi, iyi donatılmış laboratuvarlar, iyi bir kütüphane servisi, geniş kapsamlı eğitsel kol faaliyetleri gibi özel koşullardan ileri geldiği belirtilmektedir (Adem, 1982, s.50; Ölçüm, 1992, s.176).

Özel okullardaki öğrenci eğitim ücretlerinin tespiti, “Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit ve Tahsil Yönetmeliği” ne göre yapılabilmektedir. Kamuoyundaki, ücretlerin özel okullar tarafından serbestçe ilân edildiği yönündeki kanaatler yanlıştır. Ancak özel okullar öncelikle velinin ödeme gücünü, ülkenin genel ekonomik durumunu da dikkate almakta ve bir öğrencinin kuruma maliyetini belirlemektedir.

Devlet istatistik enstitüsünün okul seviyelerine göre tespit ettiği öğrenci maliyetleri aşağıdaki gibidir (Çizelge 2.9).

Çizelge 2.9: 2002 Yılında Eğitim Seviyesi Ve Okul Statüsüne Göre Öğrenci Başına Düşen Eğitim Harcaması

Eğitim seviyesi ve okul statüsü		Öğrenci başına düşen harcama miktarı	
		TL	\$ (1)
Okulöncesi	Resmî	175.970.088	116
	Özel	4.725.632.931	3.108
İlköğretim	Resmî	735.920.877	484
	Özel	2.788.885.634	1.834
Genel lise	Resmî	1.832.271.609	1.205
	Özel	3.293.588.380	2.166
Meslekî-teknik	Resmî	2.147.409.522	1.412
	Özel	5.028.454.874	3.307

(1) Dolar bazındaki hesaplamalarda DİE'nin 2002 yılı için ithalat ağırlıklı USD dolar kuru kabul edilmiştir.

Kaynak: Devlet istatistikleri Enstitüsü Başkanlığı, 2002.

Ayrıca Türkiye Özel Okullar Derneğinin yaptırdığı bir araştırma sonucunda; Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, İzmir, Mersin ve Samsun illerinin ortalaması alındığında bir öğrencinin maliyeti:

okul öncesi okullar : 2.154 ytl,

ilköğretim okulları (1-5 sınıflar) : 2.962 ytl,

ilköğretim okulları (6-8 sınıflar) : 3.404 ytl,

ortaöğretim okulları : 4.014 YTL

olarak çıkmıştır (Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği,2005, s.5-6).

Özel okulların yoğun olduğu 10 ilde yapılan araştırma sonucunda, bir öğrencinin özel okula maliyetinin aşağıdaki ölçütlere göre tespit edildiği ortaya çıkmıştır:

özel okulların öğretmenlerin ve diğer personeline ödediği ücretler,

sınıf mevcutlarının 24 kişi ile sınırlandırılmasının getirdiği maliyet,

625 sayılı kanun gereği ücretsiz okutulan %2 oranındaki öğrencilerin getirdiği maliyet,

özel okullardaki bilgisayar, fen laboratuvarları ile resim ve müzik derslikleri için yapılan harcamalar,

vergi, sigorta ve muhtasar ödemeleri,

ek ücret alınmadan sunulan sosyal, sportif, kültürel ve sanatsal etkinliklerin maliyeti,

bakım, onarım, işletme giderleri ve diğer giderler.

2.2 AB Vizyonu ve Türkiye’de Eğitim

2.2.1 Türk Eğitim Sistemindeki Yaşanan Sorunlar

Türk eğitim sistemindeki temel sorunlar şöylece sıralanabilir:

eğitime ayrılan bütçe yetersizliği,

devlet okullarındaki fiziksel yetersizlikler,

ders ve konu merkezli programlar,

temel eğitimde kalite sorunu,

temel eğitim sorunu yönlendirmede eksiklikler,

genç ülke nüfusundaki artış,

(Kaya Kürekçi, 2002).

mezunların sahip oldukları beceriler ile işgücü piyasasının talep ettiği beceriler arasındaki büyük uyumsuzluk (Working,2006).

eğitim sistemindeki değişimin iyi yönetilmemesi ve reform niteliğindeki projelerin, yeterince tartışılmadan ve bilimsel destek alınmadan uygulamaya geçirilmesi (Hesapçioğlu, 2005).

eğitim sisteminde ciddi kalite sorunu olması. TIMSS, PIRLS, PISA gibi uluslararası başarı belirleme sınavlarında Türkiye'nin başarısı oldukça düşüktür (Hesapçioğlu, 2005).

yıllardan beri devam eden mesleki teknik öğretim sorunları (Hesapçioğlu, 2005).

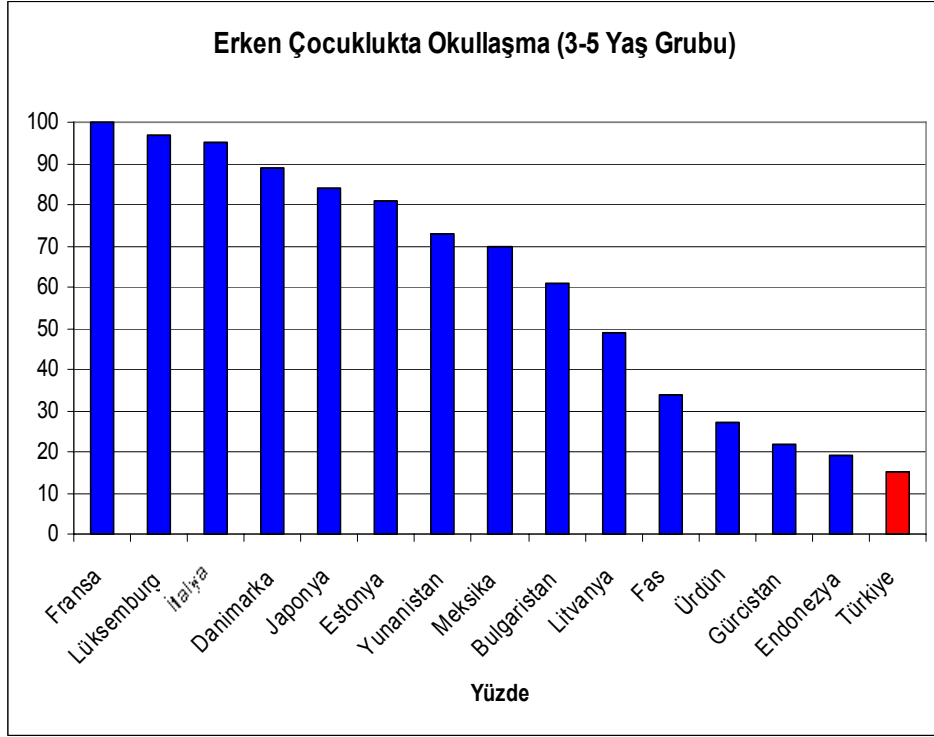
eğitim finansmanındaki sorunlar.2005'li yıllara doğru, gerek millî gelirden, gerekse bütçeden eğitim alanına ayrılan kaynaklar ciddi bir biçimde azalmıştır (Hesapçioğlu, 2005).

üniversitelerdeki eğitim bilimcilerinden yararlanılmaması (Eryılmaz,2006).

üniversite giriş sistemi (Eşme,2006),

okul öncesindeki geri kalmışlık. Avrupa Birliği üye ülkeler bir yana aynı gelir düzeyine sahip diğer ülkelerle karşılaştırıldığında Türkiye okul öncesi eğitimde geri kalmıştır (Working, 2006),(Şekil 2.6).

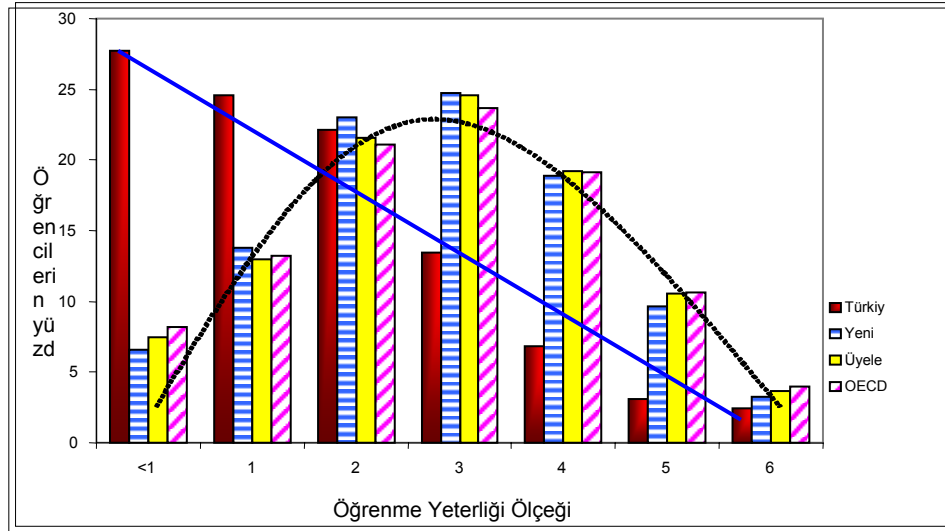
Şekil 2.6 Türkiye'deki Okul Öncesi Okullaşma Oranı

Kaynak: Working,2006

Aralık-2004'te yayınlanan PISA araştırma raporu Türkiye'de 15 yaşındakilerin %52,3'ünün 6'lı öğrenme yeterlilik ölçeği üzerinde 1'in üzerine çıkmadıklarını göstermektedir.

Şekil 2.7: Öğrenme Yeterlilik Ölçeği

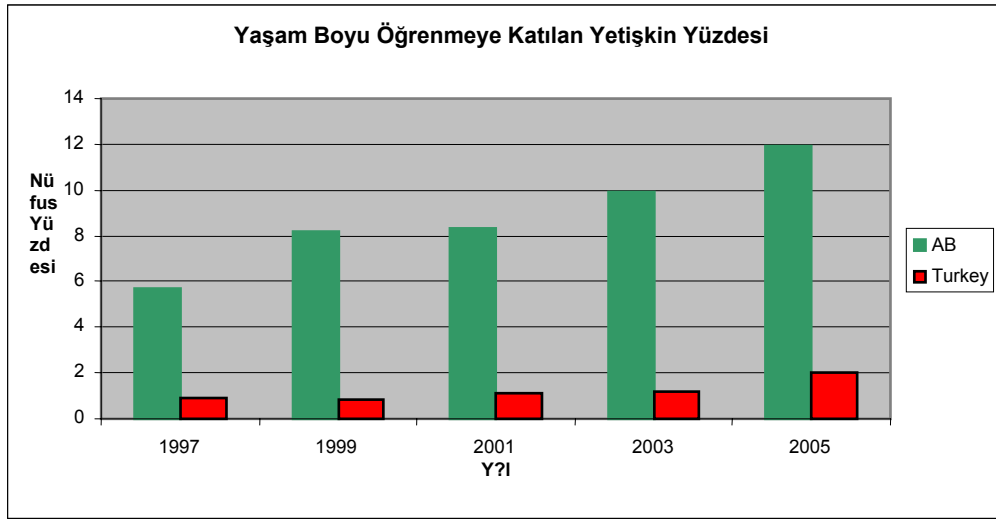

Kaynak: Working,2006

Mevcut milli eğitim sisteminin, öğretmenleri ve öğretmen kalitesini desteklememesi. Millî Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurulu hâlihazırda müfredata bağlı olan ilk öğretmen eğitimi için yeni modeller geliştirememekte, mevcut öğretmenlerin yeni müfredatı ve öğretim yöntemlerini başarmak için yoğun eğitim ve desteğe ihtiyaçları vardır.

Çalışan yetişkinlerin becerilerini güncellemek için yeterli imkâna sahip olmayışları.

Şekil 2.8: Türkiye’de Yaşam Boyu Öğrenmeye Katılan Yetişkin Yüzdesi

Kaynak: Working,2006.

Eğitim sisteminde çözüm bekleyen diğer sorunlar şöylece belirtilebilir: Eğitimde merkezden ya da yerinden yönetim, Türk eğitim sisteminde dersaneler ve özel okullar sorunu, eğitimde üstün yetenekliler sorunu, üniversiteye girişte katsayı sorunu, yabancı dil öğretimi (Hesapçıoğlu,2005).

2.2.2 Türkiye'nin Eğitim Alanındaki Başarıları

temel eğitimde hemen hemen tam okullaşma,

eşitlikte sürekli iyileşme,

en iyi öğrenciler en yüksek uluslararası standartlarda başarılı,

çağdaştırılmış müfredat geliştirme ve uygulama,

özel sektörden üst derecede destek,

Avrupa/dünya eğitim ağlarına katılım (OECD, AB, UNESCO).

2.2.3 Türk Eğitim Sisteminin Avrupa Birliği Üyeliği İçin Hazırlanması

Eğitim değişimi gereklidir. Fakat bu değişim yalnız ve yalnız tüm taraflar arasında Avrupa Birliği entegrasyonu için millet ve milletin çocukları menfaatine olmalıdır. Değişimler ve hazırlıklar kalite, eşitlik, tüm eğitim seviyelerinde olmalıdır (Working,2006).

Bu anlamda eğitim sisteminin, Avrupa Birliği bağlamında bir vizyonu olmalı ve bu doğrultuda sistemin felsefi temelleri, amaçları ve içeriği Avrupa Birliği perspektifinde yoğunlaşmalıdır. Avrupa Birliği'nin ne olduğunu, yasamasından yargısına ve yürütmesine nasıl izlediği öğrenilmeli, bütün okullarda bir "Avrupa Birliği okur-yazarlığı" ilân edilmelidir. Sonuç olarak Avrupa Birliği için önce zihinsel hazırlık yapılmalıdır (Erdoğan,2006).

Avrupa Birliği vizyonu, Türkiye'de eğitim ve özel okullar sempozyumu (Working,2006) sonuç bildirgesine göre, Türk eğitim sisteminin Avrupa Birliği'ne hazırlanması, entegre olması ve küresel dünyada yerini alabilmesi için:

Avrupa Birliği ile bütünleşmenin sağlık bir şekilde gerçekleşmesi için Avrupa Birliği'nin Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi temel kurumlarının tanınması ve bilinmesi gerekir. Bunun için köklü bir eğitim kampanyasına başlanılmalıdır. Yaşam boyu öğrenmeye katkı sağlaması açısından üniversitelerin lisans ve lisansüstü programlarının çalışma hayatına girmiş olan yetişkinlere daha işlevsel bir şekilde açık olması gerekir. Türkiye'nin eğitilmiş gençleri arasındaki işsizlik oranı oldukça yüksektir. Bu yüzden eğitim ile çalışma hayatı arasında uyum sağlayabilmek için öncelikli olarak istihdam politikalarında sıkı önlemler almak gerekmektedir.

Avrupa Birliği eğitim politikaları doğrultusunda eğitim demokrasi ilişkisi kurulmalıdır. Okullar idarî yapısı ve işleyişi itibariyle demokratik olmalıdır.

Okullarda yakın komşu ülkelerden başlamak üzere, Avrupa kültürü yoğun bir şekilde tanıtılmalıdır. Avrupa Birliği süreci ile birlikte yeni söylemlere, bakış açlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Eğitimcilerimizin ve üniversitelerimizin yeni anlamlandırmalar yapması, yol açıcı söylemler geliştirmesi gerekmektedir.

Avrupa Birliği sürecinde yabancı dil eğitim üzerinde öncelikli olarak durulmalıdır.

Türk eğitim sisteminde önemli bir yeri olan özel okullar, Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi yaygınlaştırılmalı ve özel okulculuğu özendirici politikalar hayata geçirilmelidir (Working,2006).

2.3 Veli Beklenti ve Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler

2.3.1 Genel

Bilgi ve iletişim arttıkça velilerin, paydaş olarak istek ve beklentiler artmakta, seçici ve daha çok isteyici kişiler haline dönüşmektedirler. Bu beklenti ve talepleri karşılayan ya da karşılamaya istekli olan kurum ve kuruluşlar, sundukları ürün ve hizmetlerin kalitelerini arttırmak ve velileri kazanmak için yönetim biçimlerini ve insanlara yaklaşımlarını değiştirmek zorunda kalmaktadırlar. Günümüzde çok sayıda kuruluş, paydaşların istek ve beklentilerine daha fazla cevap verebilecek şekilde her hususu yeniden düşünmektedirler. Ancak, insan ile ilgili olan bir amacı da toplumsal yenileşme ve değişimi sağlamak olan eğitim sistemindeki değişim, insanlarda dolayısıyla onların çalışacakları ve iletişim içinde olacakları çevrede yaratacağı etki açısından daha da önemlidir ve çok iyi planlanmalıdır (Çetin, 1996, s.24; Kocabaş, 1996, s.292).

Buna ek olarak, ekonomik ve sosyal gelişme için son derece önemli bir konu olan verimlilik, eğitim alanlarında da sürekli göz önünde tutulmalı, eğitim sisteminde verimliliği etkileyen hususlar harekete geçirilmeli ve tüm kurumlarda olması gerektiği gibi, eğitim kurumlarında da amaçlara ulaşılma düzeyi yani verimlilik değerlendirilmesi yapılmalıdır (Erdoğan, 1996, s.296).

Gün geçtikçe artan rekabet ortamında; kuruluşların sürdürülebilir ve kârlı büyümeyi sağlayabilmesi için:

stratejik değişimlere hızla uyum sağlamaları,

paydaşa sunulan ürün ve hizmetlerde farklılaşma,

iş süreçlerinin verimliliğinin artırılması gerekir.

Her alanda rekabetin arttığı günümüzde gerek dünyada gerekse Türkiye’de özel okullarda, hizmet verdikleri paydaşlarının ihtiyaç ve beklentilerini daha fazla dikkate almaya, ürettikleri eğitim hizmetini potansiyel paydaşlarına (velilere ve öğrencilere) daha etkin biçimde tanıtmaya ve pazarlamaya çalışarak kendilerini bir işletme olarak güçlendirme gayretindedirler. Özellikle velilere okul seçim hakkı tanınan ve özel okulluğun yaygın olduğu ülkelerde okullar veli ve öğrencilerin beklentilerine göre yürüttükleri faaliyetlerde değişikliklere giderek okullarına daha fazla öğrenci çekmeye çalışmaktadırlar. Bu ülkelerde devlet okulları da bu yarışın içindedir. Örneğin Amerika’da tüm ülke genelinde özel okula devam eden öğrenci sayısı %10 olmasına karşın, Breward’daki okullardaki bu oranın %4,7 sınırında kaldığı ve özel okulların bu bölgede devlet okullarının payını küçültemediği, bunda da devlet okullarının işletilme biçiminin etkisinin olduğu değerlendirilmektedir.

İngiltere’nin bir kentinde yıllardır rekabet içindeki 11-16 yaş gurubu öğrencisi olan 3 okul üzerinde yapılan bir araştırmada, okulların rekabet ortamı ve veli tercihleri karşısında tepkiler incelenmiş ve bu araştırma sonucunda görüş alınan okul yöneticisi ve öğretmenlerin okullarda ani değişiklikler olmadığını, bazı değişiklikler içine girdiklerini ancak bunları zaten yapacaklarını veli tercihlerinin serbest bırakılmasının sadece rekabeti ve değişim sürecini hızlandırdığını ifade ettikleri belirtilmektedir. Yapılan araştırmada veli tercihi ve artan rekabet sonucunda okulların en fazla değişim içine girdikleri alanların; sınav politikaları, ev ödevleri, okulun halka açık kullanımı, güvenlik tedbirleri, okulun kötü ün sahibi olmasına neden olan öğrencilerin okuldan çıkartılması, yöneticilerin pazarlama faaliyetlerine ilgisinin artması ve daha fazla zaman ayırmaları ve öğrencilere yönelik şefkat ve ilgideki artış olduğu belirtilmektedir.

Bu araştırma sonucunda elde edilen diğer bir bulguda okulların gitgide artan biçimde velilerin katılımını arttırmaya, okul kararlarına velileri katmaya imkân tanıdığı, öğrencilerin ve velilerin okul hakkındaki görüşlerini sistematik bir biçimde araştırdıklarıdır. Okul hakkında öğrenci ve velilerinin görüşlerinin kulaktan kulağa ulaşan dedikodu şeklindeki bilgilerden çok sistematik ve planlı bir biçimde, istatistikî veriler toplanmaya başlandığı ve okulların aşağıdaki soruların cevaplarını bilimsel olarak daha ciddi biçimde araştırmaya yöneldikleri belirtilmektedir. Bunlar; okul seçerken velilerin okullarda aradıkları özelliklerin neler olduğu, velilerin okulun ne yönde değişmesini ve gelişmesini istedikleri, okulun veli özelliklerinin neler olduğu, kimlere hitap ettiği, öğrencilerin özelliklerinin neler olduğu gibi sorulardır (Nohutçu,1999).

Eğitim hizmetlerinde özel okullar, nitelikleri ve sundukları hizmet kalitesi ile giderek daha çok tercih edilmektedir. Artan bu talebe cevap verebilmek ve daha çok öğrenci kazanmak amacıyla rekabet eden özel okullarda, reklâm, tanıtım, halkala ilişkiler, insan kaynakları ve pazarlama faaliyetleri daha çok önem kazanmaya başlamıştır (Kaya Kürekçi,2002,s.42).

Özel öğretim kurumlarının özel teşebbüs oldukları dikkate alındığında, öğrenci ve velilerde, kendilerine talep oluşturmak için bir takım çabalar içinde olacaklarını tahmin edebiliriz. Nitekim öyledir de.”Bir mal yada hizmetin sürüleceği kitleyi, o mal ya da hizmet konusunda uyarmak, eğilim yaratmak amacıyla göze yada kulağa hitap eden mesajların yayılması“(Dalkıran,1995) olarak tarif edilen reklâmlar, normal olarak özel okullarca da kullanılmaktadır. Genellikle yazılı basında yer alan ve yaz aylarında yoğunlaşan özel öğretim kurumlarının reklâmları, el ilânları ya da broşürleri incelenip içerik analizleri yapıldığında, ağırlıklı olarak”en iyi öğretim kurumu bulunduğu, eğitimin kalitesi, eğitim kadrosunun kalitesi, bilimsel eğitim, yurtdışı ilişkileri, kurumun bağlı olduğu üst eğitim kurumları, kurumun akademik, kültür ve sanat alanlarındaki başarıları, bir üst kuruma öğrenci gönderme başarıları “ gibi mesajların verildiği, böylece bir arayış içinde oldukları görülmektedir (Hesapçioğlu ve Durmuş,1998).

Özel okulların kendileri için çizdikleri *profili* başlıklar halinde aşağıdaki gibi toplamak mümkündür:

tarihçe,

yöneticiler,

meşruiyet zemini oluşturmaya dair ifadeler,

okulun bulunduğu semt,

yerli ve yabancı öğretmen kadrosu,

program tanıtımı ile ilgili ifadeler,

okulun genel anlamdaki farklılığına, kalite algısı oluşturmaya dair ifadeler,

yayın ve benzerî faaliyetler,

yabancı dil öğretim düzeyi,

ücret politikası,

okulun fiziksel sosyal imkânları

(Hesapçioğlu ve Durmuş, 1998).

Özel okul seçim sürecinde, okulların velilere yönelik yaptıkları okul tanıtım günlerinde ve yazılı basına verdikleri açıklamalarda, şu ifadelere rastlanmaktadır:

okul seçimi kâbusa dönüşmesin,

okul seçerken...,

okul seçiminde karar verme süreci,

okul seçimi hem çocuk hem de aile açısından önemlidir,

okul seçiminde çocuğun ve ailenin beklentileri önemlidir,

çocuğunuz için okul seçiminde doğru kararlar alabilmek,

okul seçiminde önemli bilgiler,

en iyi en doğru seçim için...

okul seçimi hangi kriterlere göre nasıl yapılır? ailelere önerileriniz nelerdir?

okul seçimi nasıl yapılır?

okul seçiminde dikkat edilmedi gereken noktalar,

okul seçimi...

doğru okul seçiminde atılması gereken ilk adımlar,

ben hangi okula gideceğim?

ilk olarak okula başlarken...

anaokulundan itibaren okul seçerken nelere dikkat edeceğiz?

(www.aneyiz.com dergisi, 2006, s.12-30).

Türkiye’de genel olarak, velilerin özel okullardan beklentileri şöylece özetlenebilir:

okulun felsefesi, amacı, kurumsal kimliği,

okulun ilkeli bir anlayışının olması,

özdeğerlere bağlı kalınması,

bilimsel ve çağdaş bir eğitim anlayışı,

yabancı dil eğitimi,

uygulanan eğitim programlarının kaliteli ve içeriğinin nitelikli olması,

öğretmen kalitesi ve öğretmen eğitime verilen önem,

bireysel eğitime verilen önem,

okulun uluslararası çalışmaları ve işbirlikleri,

ortaöğretim kurumları sınavı ve öğrenci seçme sınavı başarısı,

okuldaki sosyal yaşam, öğrencinin sosyal gelişimine sağlanan katkı ve olanaklar,

rehberlik hizmetleri,

öğrencinin özdisiplinine yönelik çalışmalar,

kulüp çalışmaları ve sanat-spor etkinliklerinin uzman eğitimciler tarafından yapılması,

okulun sosyal, sportif ve akademik alanlardaki ulusal ve uluslararası başarıları,

yeterli yeşil alan ve oyun alanları,

dersliklerin ferah, kullanışlı ve öğrenci sayısının azlığı,

laboratuvar olanakları,

teknolojik yatırımlar ve uygulamaları,

temizlik, sağlık ve güvenlik koşullarının uygunluğu,

okulun insan kaynakları kalitesi,

okulun sistem kalitesi,

okulun liderlik/yöneticilik yetkinlikleri,

okulun medya, çevre ve veliler üzerindeki imajı,

Ayrıca, velilerin özel okul tercihlerinde önem verdikleri, dikkat ettikleri konuları şöylece sıralanmıştır:

öğretmenlerin mesleki becerilerini ortaya koymaları,

okulun yabancı dil öğretme becerisi,

çocukların kişilik gelişmelerine katkısı,

öğretmen-öğrenci iletişimine,

öğrencilerin öğrenme sürecindeki başarılı olmasına,

okulun temizliğine,

ücret ödeme kolaylığına,

öğrencilerin okul ortamında kendilerini mutlu ve güvende hissetmelerine,

okulun kütüphane imkânlarına,

velilere yaklaşım ve iletişim tarzına,

bilgisayarın, derslerin öğretiminde kullanılmasına,

okulun örgüt kültürüne,

okulda bir üst öğretime devam etme olanağının olmasına

(Hesapçıoğlu, Nohutçu,1998).

ABD de yapılan bir çalışmada, özel okul seçimiyle ilgili en önemli sebepler sıralanmış; ailelerin özel okul seçiminde en önemli 10 neden başlığıyla, aileler çocuklarını devlet okuluna göndermek yerine neden daha fazla para harcayarak özel okula gönderirler sorusuna cevap aranmıştır. Bunlar:

daha iyi bir akademik eğitim,

dinî prensipler,

kişiye özel eğitim,

yenilikçi ğretim,

daha fazla kontrol ve güven,

daha küçük yaşlarda eğitim imkânı,

ailelere karşı sorumluluk ve duyarlılık,

Özel seviye gurupları,

daha fazla eğitim saati,

Özel ihtiyaçlara özel cevaplar

diye sıralanmıştır (Atlanta Parent Magazine, 2006).

Sanders (2002) velilerin özel okul tercihlerinde rol oynayan faktörlerin sırasıyla okulun akademik kalitesi, okula ulaşımın kolay olması, okulda uygulanan ders programının ve ders dışı faaliyetlerinin niteliği, okula devam eden ğrenci topluluğunun sosyal yapısı ve fiyat olduğunu belirtmiştir (Sanders,2002).

BÖLÜM 3

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusuyla ilgili yurtiçi ve dışında yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

3.1 Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar

Velilerin özel okul tercihlerini etkileyen faktörler, özel okulların iyileştirme-geliştirme, reklâm, tanıtım ve halkla ilişkiler çalışmalarını yürütmesinde, özel okul sahiplerinin strateji belirlemede, değişen ve gelişen durumlara uyum sağlayabilmelerinde etkili olmuştur. Özel okul kavramı, Türkiye’de önemini artıran ve yeni bir konu olduğundan, bu konuda az da olsa çalışmalar yapılmıştır.

Bu çalışmalardan birisi; **Nohutçu’nun 1999** yılında İstanbul’da 43 okuldaki, 305 veli ve 75 okul yöneticisi ile yaptığı çalışmadır. Araştırma, bu çalışma ile okul tercihinde velilerin özel okulun hangi özelliklerini dikkate aldıklarını, tercih sürecinde yararlandıkları bilgi kaynaklarını ve özel okulların kendilerini tanıtımları sırasında kullandıkları tanıtım stratejilerinin neler olduğunu saptamayı amaçlamıştır.

Nohutçu’nun çalışması sonucunda; velilerin okul tercihinde en çok başvurdukları bilgi kaynaklarının önem ve oran yüksekliğine göre; çevreden, okulun kendisini görerek, okulda okuyan öğrenci ailelerinden, okulda aileden birinin okumakta veya okumuş olması, okulda çalışan personelden, kurs aldığı dershaneden ve mezun olduğu okuldan gibi sonuçlar çıkmıştır. Ayrıca, velilerin özel okullardan beklentileri önem sırasına göre:

- iyi bir eğitim vermesi,
- öğrencilerin başarılı bir kişi olarak yetişmesi,
- yabancı dili iyi öğretmesi,
- öğrencilerin kişiliğini geliştirmesi,

- öğrencilerin üniversiteyi kazanması,
- öğrencilerin yeteneklerini geliştirmesi,
- iyi bir meslekî kariyer sağlaması,
- diploma kazandırması

gibi konuları önemsedikleri ortaya çıkmıştır.

Yine aynı araştırma sonucuna göre, araştırmaya katılan okulların velileri, okul tercihinde birinci önceliği, hizmeti *sunan insan unsuruna*, ikinci önceliği, *Türkiye koşullarında bireyi, gerek kişisel ve meslekî yaşamında gerekse maddî açıdan farklı kılan yabancı dil öğrenme imkânlarına*, üçüncü önceliği de, *çocukların ruhsal ve fiziksel gelişimine katkıda bulunacak kişilik hizmetlerine* verdikleri tespit edilmiştir. Araştırmanın ilgi çekici diğer bir sonucu da, çocuğu okul değiştiren velilerin, okul değiştirmelerinde okulla ilgili nedenlerin en önemli etkiye sahip olduğu, özel okul tercih kararı, ailelerin yarısında çocukla birlikte, diğer yarısında ise yalnızca aile tarafından verildiği tespit edilmiştir.

Kültür kolejinde yapılan imaj araştırmasında “okul seçiminde dikkat ettiğiniz en önemli konular nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar bakımından ilköğretim ve lise velileri arasında farklılıklar görülmektedir (Çizelge 3.1).

Çizelge 3.1 Velilerin Özel Okul Seçiminde En Çok Dikkat Ettikleri Özellikler

İLKÖĞRETİM	%	LİSE	%
öğretmen kadrosunun kalitesi	39,3	yabancı dil eğitim başarısı	33,9
köklü bir eğitim kurumu olması	19,4	öğretmen kadrosunun kalitesi	33,6
yabancı dil eğitim başarısı	13,4	öss başarı düzeyi	15,9
öğretmenlerin hoşgörülü ve sevecen olması	11,6	okulun yönetimi	3,9
kurumun ilköğretimden liseye sürekli eğitim vermesi	5,4	okulun eve yakınlığı	3,8
okulun yönetimi	4,2	ikinci yabancı dil	2,5
okulun genel görüntüsü ve temizliği	3	okulun genel görüntüsü ve temizliği	2,1
okulun eve yakınlığı	2,2	sosyal ve sportif faaliyetlerinin çeşitliliği	0,8
ücretin düşüklüğü	0,8	ücretin düşüklüğü	0,5
Sosyal ve sportif faaliyetlerinin çeşitliliği	0,7		

Kaynak: Kültür 2000,1993,s.16.

Fındıkçı'nın yaptığı bir araştırmada ise, velilerin okul tercihinde etkili olan faktörler aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- okulun köklü bir kurum olması,
- yabancı dil öğretim düzeyi,
- eş-dost tavsiyesi,
- anadolu liselerine ya da üniversitelere gönderme başarısı,
- eğitim öğretim kadrosu,
- okulun eve yakınlığı.

Bu çalışma da, velilerin tercihlerinde en az etkili faktörün, kurumların yaptığı reklâm tanıtım faaliyetleri olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın, eş-dost tavsiyesinin ve özellikle eğitim kurumuna halen devam eden öğrenci ya da personelin fısıltı yoluyla dilden dile dolaşan sözlerinin çok daha etkili olduğu belirlenmiştir (Fındıkçı,1997,s.8-9).

Ergin tarafından bir özel okulda, okul imajına yönelik yapılan bir araştırmada ise, velilerin okulu tercih nedenlerine ilişkin bulgular şunlardır:

- öğretmen kadrosunun kalitesi (%22),
- yabancı dil eğitim başarısı (%16),
- ikinci yabancı dil (%16),
- okulun yönetimi (%13),
- laboratuvar, bilgisayar olanakları (%8),
- sosyal ve sportif faaliyetlerinin çeşitliliği (%6),

- eve yakın olması (%5),
- kardeşinin de bu okulda okuyor/okumuş olması (%5),
- okulun genel görüntüsü (%4),
- okul ücretinin diğer okullara göre düşüklüğü (%4).

Aynı araştırmada, velilerin okuldan beklentileri de sıralanmıştır. Bunlar:

- iyi bir fakülteye girmesi (%25),
- en az bir yabancı dili iyi öğretmesi (%21),
- başarılı ve sevilen bir kişi olarak yetiştirmesi (%18),
- kişilik özelliklerini geliştirmesi (%17),
- yeteneklerini ortaya çıkarması ve geliştirmesi (%15),
- diploma kazandırması (%4)

(Ergin,1993).

Özel okullarla ilgili **yapılan bir imaj araştırmasında (1994)** da, velilerin okullar hakkında en fazla bilgiyi, yakın çevrelerinden aldıkları ve en çok bu bilgilere güvendikleri tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra çocuğunun eğitimi sırasındaki duyumları ve görüşleri de önemsedikleri saptanmıştır. Ayrıca, doğrudan okulla yapılan görüşmelerin de güven düzeyi en yüksek ikinci kanal olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada, diğer bilgi edinme yolları olan, broşür-reklâm, televizyon ve yazılı basın haberlerinin düşük olduğu saptanmıştır (Nohutçu,1999).

Aynı araştırmada, okulların tercih edilmesini etkileyen en önemli faktörlerin sırasıyla:

- yabancı dil eğitimi,
- ÖSS sınavındaki başarısı,
- öğretmen kadrosunun kalitesi,
- bilimsel ve teknik olanaklar (Nohutçu,1999).

Hesapçioğlu'nun(1998) yaptığı, özel okulların reklâm ve tanıtım çalışmalarını inceleyen bir araştırmada; tanıtım ve reklâm çalışmalarında özel okulların aşağıdaki alanlardaki özelliklerini ön plâna çıkararak, öğrenci ve velilerin tercihlerinin de etkili olarak, kendi okulları lehine etkilemeye çalıştıkları tespit edilmiştir. Bunlar:

- okulun köklü bir yapıya sahip olduğu, okuldan mezun olan ve halen okulda görev yapan ünlü ve önemli kişiler,
- öğretim kadrosunun niteliği ve çeşitliliği, yönetici nitelikleri ve okulun yönetim anlayışı,
- okulun çeşitli alanlarda kazandığı başarılar,
- okulun adının zihinlerde yarattığı değerlerin kavramlarla ifadesi, okulun kuruluşu sırasında önemli olaylarla okul isminin birlikte anılması,
- uluslar arası eğitim kuruluşlarıyla okulun işbirliği,
- okuldaki mevcut öğrencilerin zihinsel kalitesi,
- okulun bulunduğu semt ve mekânların sağlayacağı faydaların çeşitli kavramlarla(güvenilir, sağlıklı, şehir merkezinde, muhteşem manzaralı gibi) ifadesi,

- insanların ideal benliklerinde sahip olmak istedikleri özelliklerin okuldaki programlar yoluyla kazandırıldığı, programlar yoluyla öğrencinin kaliteli olacağı,
- bilgisayar, laboratuvar, yabancı dil eğitimi, internet kütüphane, spor ve sosyal etkinlikler ve yatılılık gibi alanlarda öğrenciye sağlanan kişisel gelişim olanakları gibi diğer okullardan kurumu farklılaştıran yönlerin vurgulanması,
- yayın ve konferans çalışmalarının nitelik ve niceliğinin vurgulanarak, okulun eğitim alanında bilimsel verilere dayalı, kaliteli eğitim verdiği ve iddialı konumda olduğunun ifadesi,
- yabancı dil olanakları, yabancı öğretmen istihdamı, yabancı dil konusunda okulca sağlanan yurtiçi ve dışı kendini geliştirme imkânları,
- ücret politikası, ödeme kolaylığı, ücretin gelecekteki artış miktarı

(Hesapçioğlu,1998).

Diğer bir araştırmada, **Demir'in(2000)** yaptığı Niğde ilindeki resmî ve özel ilköğretim okullarında çocuğu öğrenim gören velilerin, okul tercih aşamasında ve öğretim sürecindeki beklentilerini belirlemek amacıyla yaptığı araştırmada da; velilerin en çok aradıkları özellik ve beklentileri, *öğretmen yeterliliği* olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, bu beklenti ve aradıkları özelliklerin, velilerin öğrenim durumlarına ve gelir düzeylerine göre farklılık gösterdiği de belirlenmiştir (Demir,2000).

Yine, **Kaya Kürekçi'nin(2002)**,’’özel okullarda eğitim hizmetlerine ilişkin pazarlama karması stratejileri ve ilköğretim okulu velilerine yönelik bir alana araştırması’’n da; özel okulların bu konulardaki durumlarını saptamak amacıyla velilerin görüşlerinden yararlanılmıştır. Bu araştırmada, velilerin özel okul tercih nedenleri ve öncelikleri, aşağıdaki başlıklarda toplandığı sonucuna varılmıştır. Bunlar:

- özel okullarda kullanılan araç ve gereçler,

- fiziksel ortam koşulları,
- çalışan personelin nitelikleri,
- personelin görünüş ve davranışları,
- eğitim öğretimde kullanılan teknoloji,
- dil, fen bilimleri ve sosyal aktivitelere verilen önem,
- velilerin istek ve şikâyetlerine duyarlı olmaları,
- sınıf öğrenci mevcutlarının azlığı,
- okulun bulunduğu yer ve ulaşım imkânları,
- okulun disiplinli olması,
- mevcut velilerin memnuniyeti'dir.

Ayrıca, bu araştırmada, velilerce reklâmlar, görsel malzeme ve broşürler, eğitim fuarlarına katılım ve video-cd gösterileri gibi etkinliklerin, okulun tanıtımında etkili olduğu belirlenmiştir.

Konya ili merkezindeki “özel ilköğretim okulları velilerinin özel okul tercih etme sebepleri, bu okullardan beklentileri ve bu beklentilerin karşılanma düzeyleri” ni inceleyen **Özkara (2002)** tarafından yapılan araştırmada ise; 31-40 yaş ortalaması olan ve geneli babalardan oluşan 407 veli; öğretmen kadrosunun kaliteli ve seçilmiş öğretmenlerden oluşmasını okul seçiminde en önemli faktör olarak değerlendirmişlerdir. Ayrıca veliler, çocuklarının sorumluluk sahibi bir birey olarak yetiştirilmesini, en önemli beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Diğer tercih nedenleri ise:

- sınıf mevcutlarının azlığı,

- yabancı dil öğrenme imkânı,
- tam gün çalışan sağlık görevlilerinin olması,
- rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin bulunması,
- kütüphane, tiyatro, konferans salonu, spor tesisleri ve laboratuvarların bulunmasıdır (Özkara,2002).

3.2 Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Özel okullaşmanın oldukça yüksek oranlarda olduğu ve ciddî olarak özel okulculuğun teşvik edildiği Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD de, araştırma konusuyla ilgili birçok çalışma yapılmıştır.

Seng Seok Hoon'un araştırmasında, Singapur'daki Anaokullarında, eğitimin kalitesi, aile görüşleri ve beklentileri ele alınıyor. 10 anaokulundan 437 ailenin katıldığı araştırmada, anaokulu seçimini etkileyen faktörler olarak ailenin sosyo-ekonomik durumu, anaokullarının eğitim kadrosunun kalitesi, bu okullarda gerçekleştirilen faaliyetlerin etkinliği, özel ilgi ve alaka, seçkin bir akademik program, ciddî bir dil eğitimi ve okulun akademik saygınlığı gösteriliyor. Araştırmada ayrıca, ailelerin özel ya da devlet anaokullarını seçimini, ailelerin çocuklarını anaokullarına gönderme sebepleri ve beklentilerini inceliyor.

Araştırmaya göre sosyo-ekonomik durum, devlet anaokulları yerine özel anaokulu tercihlerinde en önemli etken.

Araştırmada öne çıkan sonuçlar ise şunlar:

Anaokulu sosyal sınırlamaları aşmada ve iyi bir eğitim hayatına başlangıç yapmada iyi bir fırsat.

Etkin faaliyet programları, kaliteli eğitim kadrosu ve seçkin bir akademik program ailelerin memnuniyetini derinden etkiliyor. Okulun yakınlığı göreceli olarak önem arz ediyor (Hoon,1994).

Chia-lin Hsieh'in yaptığı araştırmada ailevî özelliklerin okul seçimine etkileri ele alınıyor. Amerikan Ulusal Eğitim verilerini esas alan araştırmada ailelerin kararlarını etkileyen faktörler incelenmiş. İlköğretim ve Lise bazlı mülakatlarda 3.sınıftan 12. sınıfa kadar öğrencisi olan 12,680 aile dinlenmiş. Bu ailelerden özel okul seçimi yapmış olanların sayısı ise 1,281. Ailelerin eğitim durumu ve gelir seviyeleri seçimleri etkileyen en önemli 2 etken olarak gösteriliyor.

Bu etkenler şu şekilde sıralanıyor:

- ailelerin eğitimi ve istihdamı,
- gelir seviyesi,
- ırk,
- cinsiyet,
- okulun konumu ve imkânları

(Grayphon, 2003).

ABD'nin Atlanta eyaletinde yapılan, diğer bir çalışmada ise, aileler çocuklarını devlet okuluna göndermek yerine neden daha fazla para harcayarak özel bir okula gönderirler sorusuna cevaben; özel okul seçiminde en önemli on sebep önem sırasına göre aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- daha iyi bir akademik eğitim,
- dinî prensipler,
- kişiye özel eğitim,

- yenilikçi öğretim,
- daha fazla kontrol ve güven,
- daha küçük yaşlarda kayıt imkânı,
- ailelere karşı sorumluluk ve duyarlılık,
- özel seviye grupları,
- daha fazla eğitim saati,
- özel ihtiyaçlara özel cevaplar

(Atlanta Parent Magazine,2006).

Smedley (1995)'in yaptığı bir çalışmada velilerin özel okulları niçin tercih ettikleri konusunda değişik bulgular olmakla birlikte önceliklerin sırasıyla; emniyet ve güvenlik, okulun yakınlığı ve akademik faktörler olarak ortaya çıkmıştır. Araştırmada beklenenin aksine akademik standartların birçok veli için en önemli kriteri oluşturmadığı, akademik standartların velilerin okulları birbirinden ayırmaktan çok eşik kriter olarak algılandığı belirtilmektedir. Bununla birlikte orta sınıftan aktif seçici diye nitelendirilen bir gurup veli için eğitimin kalitesi ve akademik mükemmelliğin en önemli konu olduğu ve bu ailelerde çocukların beklentilerinin pek göz önüne alınmadığı, aktif seçici olmaya eğilimli yüksek sosyo ekonomik statüye sahip ailelerinde akademik kriteri değerlendirmede aynı eğilimde olduğu ve bu velilerin tercih hakkını sadece çocuğa bırakmak yerine birlikte karar alma eğiliminde oldukları, bu veliler için iyi bir sınav sonuçlarının yanı sıra okulun atmosferi ve özelliklerinin de birinci derecede önem taşıdığı, bu velilerin yüksek standartların elde edilmesine zemin hazırlayan disiplinli bir atmosfer ve yetenekli çocuklar için özel ilgi istedikleri belirlenmiştir. Bu bulguların tersine, işçi sınıfı bölgelerindeki ailelerin öğretim standartları ve sınav sonuçlarına pek fazla önem vermedikleri ve çocuklarının tercihlerini daha fazla dikkate aldıkları görülmüştür. Velilerin, akademik standartlara ilişkin okullar arası kıyaslamaları yansıtan istatistikî tabloları yeterince anlayamadıkları, bunun için birinin yardımına ihtiyaç duydukları ve bazı velilerinde bu verilere yeterince güvenmediklerinin araştırmalarda ortaya çıktığı belirtilmektedir. İçinden seçim yapılacak tüm okulların eşit düzeyde bir akademik standarda sahip olduğu düşünüldüğünde,

akademik standartların diğer faktörlerden daha az önemli hale geldiği belirtilmektedir (Nohutçu, 1999, s.80-81).

İngiltere’de Merkezî Hükümet tarafından açılan bir teknik okulda, öğrenciler üzerinde yapılan diğer bir araştırma sonucuna göre öğrencilerin yaklaşık %40’ının tercih kararını velileri ile birlikte verdikleri ve her iki tarafın görüşünün de aynı derecede önemli olduğu, %10’unun okul tercih kararının kendi kararından çok velisinin etkisiyle oluştuğu, %50’sininde son tercihi yapanın kendisi olduğu belirtiliyor (Walford, 1991, s.69-71).

Smedley (1995) yaptığı çalışmada cinsiyetinde veli tercihlerinde farklılıklara yol açtığı, eğer tek cinsiyete yönelik okullarla karma okullar arasında bir seçim yapmak gerekiyorsa, velilerin kızları için tek cinsiyete yönelik eğitim isterlerken, oğulları için karma eğitim isteme eğiliminde olduklarını belirlemiştir. Londra’nın iki ilçesinde yapılan bir çalışmada, velilerin %25’inin kızları için tek cinsiyete yönelik eğitim istediklerini ancak bunu oğulları için istemediklerini saptamış (özellikle Asya’lı velilerde). Bu çalışmada Afrika-Karayip kökenli velilerin tipik olmayan bir şekilde en temel bir faktör olarak sınav sonuçlarına önem verdikleri görülmüştür. Cinsiyetin okul tercihinde önemli faktör oluşu diğer araştırma bulgularında da ortaya çıkmıştır. Bir çalışmada, velilerin %80’inin seçim sürecinde yalnızca bir yada en çok iki okulu göz önüne aldıkları, başka bir çalışmada da velilerin %75’inin yalnızca bir okulu gerçekçi bir biçimde dikkate aldıkları ve herhangi bir okulu bizzat gezmeden onu tercih ettikleri belirtilmektedir (Nohutçu, 1999).

Yapılan diğer bir araştırma (Woods, 1996, s.331) bulgularına göre, velilerin okul tercihlerini etkileyen en önemli faktör Çizelge 3.2’de gösterilmiştir.

Çizelge 3.2 Velilerin Okul Tercihini En Fazla Etkileyen Faktörler

ORTA SINIF	İŞÇİ SINIFI
Akademik eğitim standardı	Çocuğun okulu tercih edişi
İmkânlar	Eve yakın oluşu
Okulun şöhreti	Çocuğun arkadaşlarının orada oluşu
Eve yakın oluşu	Okulun şöhreti
Çocuğun orada mutlu olup olmaması	İmkânlar

Kaynak: Woods,1996.

Bu araştırmanın diğer bir sonucu da velilerin okul seçim sürecinde kullandıkları bilgi kaynakları Çizelge 3.3’de verilmiştir (Woods, 1996, s.28).

Çizelge 3.3 Hangi Okulun Seçileceğine Karar Verirken Kullanılan Bilgi Kaynakları

	ORTA SINIF		İŞÇİ SINIFI	
	Kullanılma %	En çok işe yarayan ilk üç arasında %	Kullanılma %	En çok işe yarayan ilk üç arasında %
Okulu (okulları ziyaret)	70.2	68.5	66.4	65.3
Okul broşürü	57.7	22.8	47.8	27.6
Arkadaşlar	52.9	20.7	42.5	20.4
Ortaokulda çocuğu olan veliler	51	33.7	37.2	22.4
Sınav sonuçları hakkında bilgi	45.2	32.6	32.7	20.4
Ortaokulda okuyan kardeşler	32.7	29.3	38.9	35.7
Okulları hakkında kişisel deneyim	34.6	22.8	28.3	23.5
Ortaokulda okuyan diğer çocuklar	18.3	6.5	31.9	17.3
Aile	10.6	7.6	26.5	13.5
Yakında ortaokula başlayacak çocuğu olan veliler	24	7.6	18.6	10.2
Ortaokul personeli	22.1	12	14.2	12.2
Komşular	20	8.7	14.2	5.1
İlkokul personeli	14.4	6.5	8	4.1
İşyerindekiler	15.4	7.6	4.4	1
Yerel gazeteler	3.8	1.1	1.8	0.0
Diğerleri	14.4	8.7	16.8	13.3

Kaynak: Woods, 1996, s.330.

Smedley (1995)'in yaptığı aynı çalışmada, şu sonuçlara da rastlanmaktadır. Çevrelerindeki diğer velilerle, arkadaşlarıyla ya da bölgedeki ortaokulda halen okuyan çocuklarla yapılan konuşmalara dayanan kulaktan kulağa gayri resmî bilgi aktarımının, çocuklar için olduğu kadar veliler içinde önemli bir bilgi kaynağı olduğu, velilerin yarısından çoğunun dış faktörlerden hemen hiç etkilenmediklerini iddia ettikleri halde, olumsuz imaja sahip bir okulu tercih sürecinde hiç düşünmeyeceklerini ifade ettikleri de araştırmalardan ortaya çıkan bir sonuçtur. Bunun yanı sıra okul imajının gelişmesi gibi velilerin kafasında da okullara yönelik tercihin netleşmesi belli bir süre içinde olmaktadır. Okullar etkili bir pazarlamada bu süreci dikkate almak zorundadırlar. Yapılan araştırmada velilerin %55'inin çocukları ilkokulun son yılına daha başlamadan önce ve %4'ünde daha çocukları anaokulunda iken ortaokul tercihleri konusunda düşünmeye başladıkları belirtiliyor. Ve ortaokulların; ilkokul çocuklarını daha 8 ya da 9 yaşlarında iken özellikle 5. yılın sonunda yaz döneminde etkilemeleri gerektiği belirtilerek ortaokulların ilkokul çocuklarına ve velilerine iyi bir imaj sunmak için şefkat ve ilgi, iyi disiplin ve iyi öğretmenler gibi kriterlere odaklanmaları gerektiği, bunun yanı sıra özellikle "temel güvenlik" faktörleri tatmin edildiğinde akademik standartlarında veliler içinde önemli olduğu vurgulanmaktadır.

Anne West, Miriam David, Philip Noden, Ann Edge ve Jackie Davies (1996) tarafından, İngiltere'de yapılan diğer bir çalışmada; ailelerin çocuklarını özel okullara gönderme zamanını yaş ve okul seviyesine göre değiştiği, özel okul seçmenin anaokulu ve ilköğretim çağında erken yaşlarda başladığı, okul tercihi nedenlerinin en başında; eğitim kalitesi ve sınıf mevcutlarının azlığı vurgulanmıştır.

111 veli üzerinde yapılan bu araştırmada, velilerin %49'u erkek öğrenci,%51'i ise kız öğrenci velisi;%83'ü anne ,%6'sı baba ve %11'i de diğer yakınlarıdır.

Aynı çalışmada, ailelerin çocuklarını okula gönderme fikrinin ve okula müracaatlarının çok erken yaşlarda başladıkları görülmektedir. Ayrıca, ilköğretim ve ortaöğretim seviyesindeki öğrenci ailelerinin, özel okul tercih nedenleri, önem sırasına göre şöyle sıralanmıştır:

İlköğretim aileleri

ortaöğretim aileleri

- çocuğun mutluluğu,
- eğitim kalitesi ,
- okul kültürü, atmosferi ,
- okul disiplini ve davranış,
- öğrenci ihtiyaçlarının karşılanması,
- çocukların akademik olarak zorlanması, ulaşım kolaylığı,
- okulun eve yakınlığı,
- sınıf mevcutları.

MORI (1989)'nın, öğrencisi hazırlık sınıfına ya da birinci sınıfa devam eden 1135 aile üzerinde yaptığı bir araştırmada; ailelerin çocuklarını özel okula gönderme nedenlerini ve özel okul seçme sebeplerini; eğitimin yüksek standartlarda oluşu (%34),devlet okullarından duyulan memnuniyetsizlik (%21) ve özel okulların daha disiplinli olması (%21) diye belirtilmiştir.

190 velinin(babanın) görüşlerini alan **Fox (1985)**'un yaptığı araştırmada ise, velilerin özel okulları tercihlerinde dikkat ettikleri konularla ilgili olarak, şu bulgulara ulaşılmıştır: Hayatta iyi değerlere sahip olmak (%28),akademik avantajlar (%23),karakter gelişimine katkısı ve özgüveni geliştirmesi (%14).

The National Household Education Survey (1993) (NHES:93),raporunda ise, yıllık geliri ve akademik seviyesi yüksek ailelerin çocuklarını özel okula göndermeye daha eğilimli oldukları görülmektedir. Aynı raporda, özel okulların tercih nedenleri; daha iyi bir akademik çevre, dinî ve ahlâkî nedenler, okulun akademik standartları, okulun disiplin

politikası diye sıralanmıştır. Ayrıca, özel okul velileri, devlet okulundaki velilere göre; çocuklarının okulda eğitildiğine, kuralların ve öğretmenlerin okuldaki disiplini sağladığına, öğretmen ve öğrencilerin birbirlerine karşılıklı saygı duyduklarına, çocuklarının okulu sevdiğine daha çok inanırlar, tespiti yapılmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırma problemi ile ilgili toplanan verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi detaylı bir şekilde anlatılmıştır. Araştırmanın amacına ilişkin yapılan istatistiksel analizler ile bu analizlerden çıkan bulgular ve bulgulara ait çizelgelere yer verilmiştir.

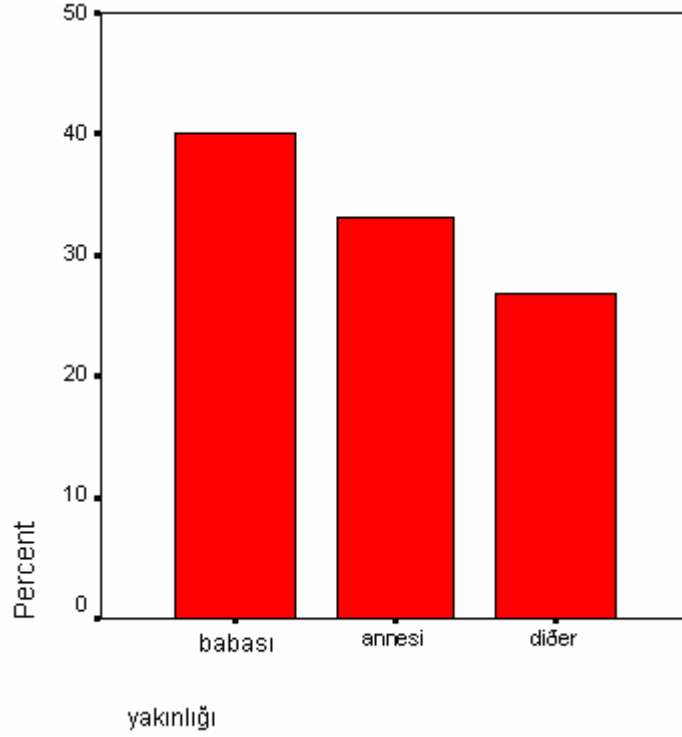
4.1 Velilerin Demografik Özellikleriyle İlgili Analizler

Araştırma anketinin, ilk bölümündeki velilerin özellikleriyle ilgili bilgiler; anketi dolduran veli sayısı, frekans ve % dağılımları aşağıda belirtilmiştir (velilerin demografik özellikleriyle ilgili frekans çizelgeleri).

Çizelge 4.1: Anketi Dolduranın Yakınlığı İçin Frekans Dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
babası	94	40,0	40,0	40,0
annesi	78	33,2	33,2	73,2
diğer	63	26,8	26,8	100,0
Total	235	100,0	100,0	

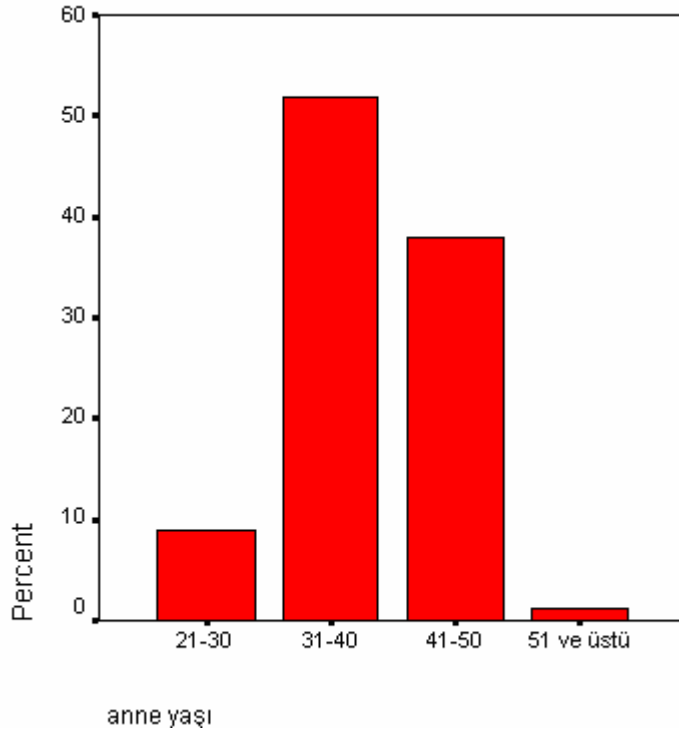
Özel okul tercih nedenlerini belirleme anketini dolduranların %40 'nın öğrencinin babası,%33,2'sinin annesi ve %26,8 'inin diğer yakınları (ağabey, teyze, abla, büyükbaba, büyükanne) olduğu yukarıdaki çizelgeden ve aşağıdaki grafikten anlaşılmaktadır.

Anketi dolduran annelerin %8,9'u 21–30 yaş aralığında, %51,9'nun 31–40 yaş aralığında, %37,9'nun 41–50 yaş aralığında, %1,3'nün ise 51 ve üstü yaş aralığında olduğu anlaşılmaktadır (çizelge 4.2). Bu verilere göre, ankete katılan velilerin, çoğunlukla genç annelerden oluştuğu söylenebilir.

Çizelge 4.2: Anketi Dolduran Annelerin Yaşı İçin Frekans Dağılımı

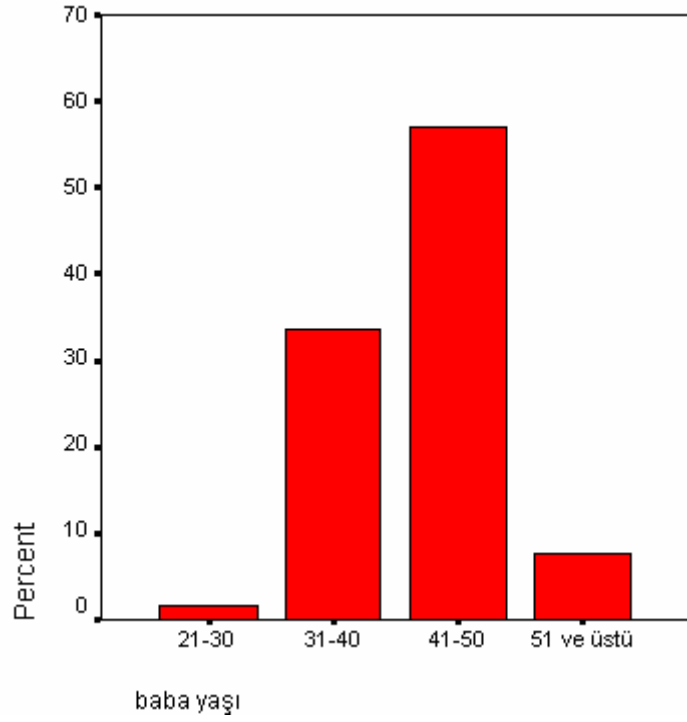
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
21–30	21	8,9	8,9	8,9
31–40	122	51,9	51,9	60,9
41–50	89	37,9	37,9	98,7
51 ve üstü	3	1,3	1,3	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Babalar ise ;%1,7'sinin 21–30,%33,6'sının 31–40,%57'sinin 41–50,%7,7'sinin de 51 ve üstü yaş aralığındadır (Çizelge 4.3).Ayrıca, anne baba yaşları arasında ortalama on yaş gibi farklılık olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.3: Anketi Dolduran Babaların Yaşı İçin Frekans Dağılımı

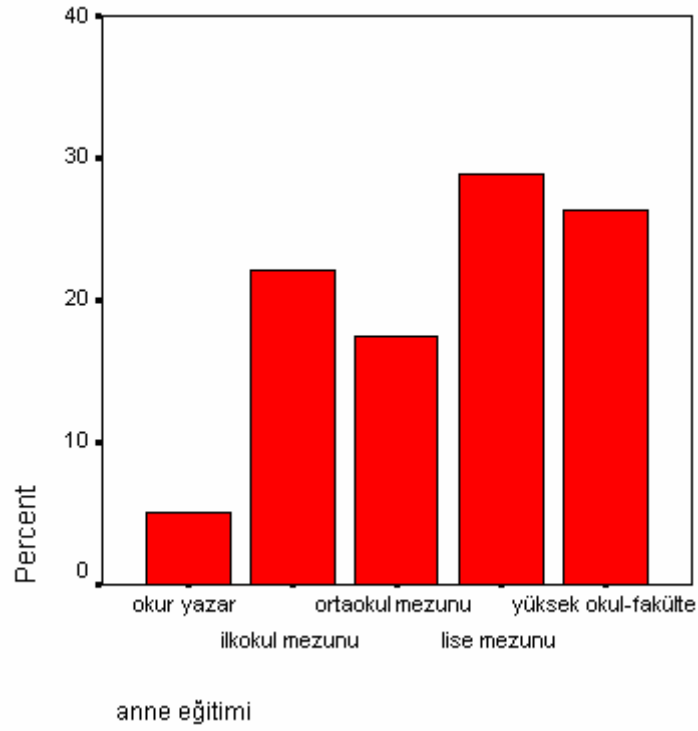
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
21–30	4	1,7	1,7	1,7
31–40	79	33,6	33,6	35,3
41–50	134	57,0	57,0	92,3
51 ve üstü	18	7,7	7,7	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Öğrenci annelerinin % 5,1 'inin okur yazar,%22,1 'inin ilkokul mezunu,%17,4'ünün ortaokul mezunu,%28,9'unun lise mezunu,%26,4'ünün yüksek okul-fakülte mezunu olduğu görülmektedir (Çizelge 4.4).

Çizelge 4.4: Öğrencinin Annesinin Eğitim Durumu İçin Frekans Dağılımı

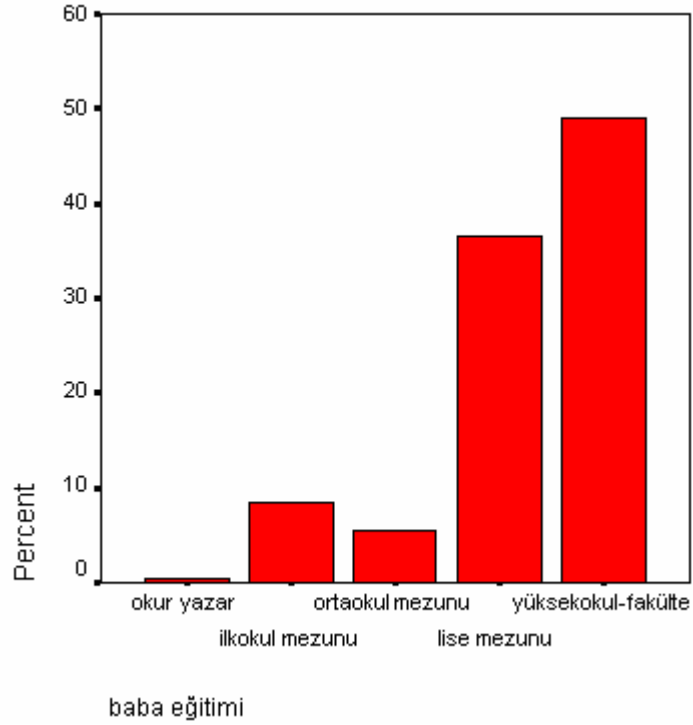
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
okur yazar	12	5,1	5,1	5,1
ilkokul mezunu	52	22,1	22,1	27,2
ortaokul mezunu	41	17,4	17,4	44,7
lise mezunu	68	28,9	28,9	73,6
yüksek okul-fakülte	62	26,4	26,4	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Öğrenci babalarının % 0,4 'ünün okur yazar, %8,5 'inin ilkokul mezunu, %5,5'inin ortaokul mezunu, %36,6'sının lise mezunu, %48,9'unun yüksek okul-fakülte mezunu olduğu görülmektedir (Çizelge 4.5). Eğitim sorusu durumu sorusuna verilen cevaplara bakıldığında; ankete katılan velilerin eğitim düzeylerinin yüksek olduğu, ancak annelerin bir bölümünün (%5,1) okula gitmedikleri anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.5: Öğrencinin Babasının Eğitim Durumu İçin Frekans Dağılımı

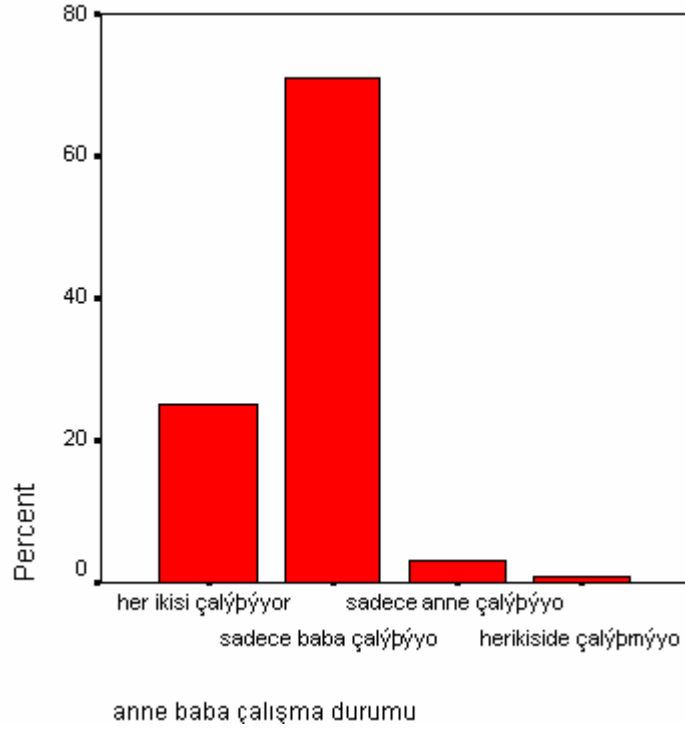
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
okur yazar	1	,4	,4	,4
ilkokul mezunu	20	8,5	8,5	8,9
ortaokul mezunu	13	5,5	5,5	14,5
lise mezunu	86	36,6	36,6	51,1
yüksek okul-fakülte	115	48,9	48,9	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin %71,1'inde sadece baba, %3'ünde sadece anne, %25,1'inde hem anne hem baba çalışmakta; %0,9'unda ise her ikisi de çalışmamaktadır (Çizelge 4.6). Bu durumda, ailede büyük çoğunlukla çalışan kişinin baba olduğu, annelerin büyük çoğunluğu ise ev kadını olduğu, araştırma yapılan Kahramanmaraş ilinde kadınların genelinin çalışmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Çizelge 4.6: Anne Babanın Çalışma Durumu İçin Frekans Dağılımı

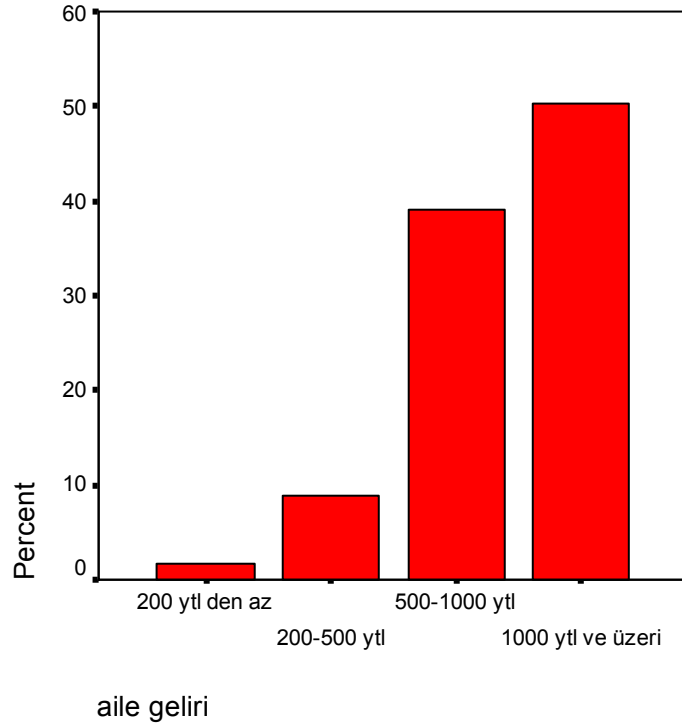
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
her ikisi çalışıyor	59	25,1	25,1	25,1
sadece baba çalışıyor	167	71,1	71,1	96,2
sadece anne çalışıyor	7	3,0	3,0	99,1
her ikisi de çalışmıyor	2	,9	,9	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin aylık ortalama aylık geliri, 200 ytl den az olanların oranı %1,7, 200–500 ytl arası olanlar %8,9, 500–1000 ytl arası olanlar %39,1, 1000 ytl ve üzeri olanların ise %50,2 olduğu görülmektedir (Çizelge 4.7).Velilerin ekonomik durumları orta seviyede olduğu görülmektedir. Kahramanmaraş'taki özel okul ücretlerinin İstanbul'a göre çok düşük olması, normal gelir seviyesine sahip velilerinde, çocuklarını özel okullara gönderebildiği sonucuna varılabilir.

Çizelge 4.7: Ailenin Ortalama Aylık Gelir Durumu İçin Frekans Dağılımı

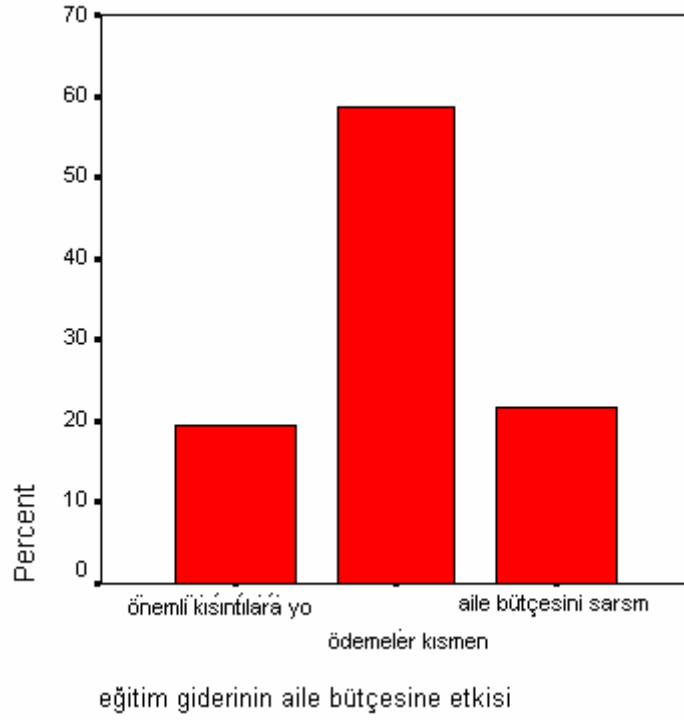
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
200 ytl den az	4	1,7	1,7	1,7
200–500 ytl	21	8,9	8,9	10,6
500–1000 ytl	92	39,1	39,1	49,8
1000 ytl ve üzeri	118	50,2	50,2	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin % 58,7'sinde eğitim için okula yapılan ödemelerin aile bütçesini kısmen zorladığını,%19,6 'ısında önemli kısıntılara yol açtığını ve % 21,7 'sin de ise aile bütçesini etkilemediği görülmektedir (Çizelge 4.8).Bu dağılıma göre, ankete katılan velilerin eğitim konusunda çok hassas oldukları, çocuklarının geleceklerini önemsediklerini, bundan dolayı her türlü zorluğa katlandıkları söylenebilir.

Çizelge 4.8: Eğitim Giderinin Aile Bütçesine Etkisi Durumu İçin Frekans Dağılımı

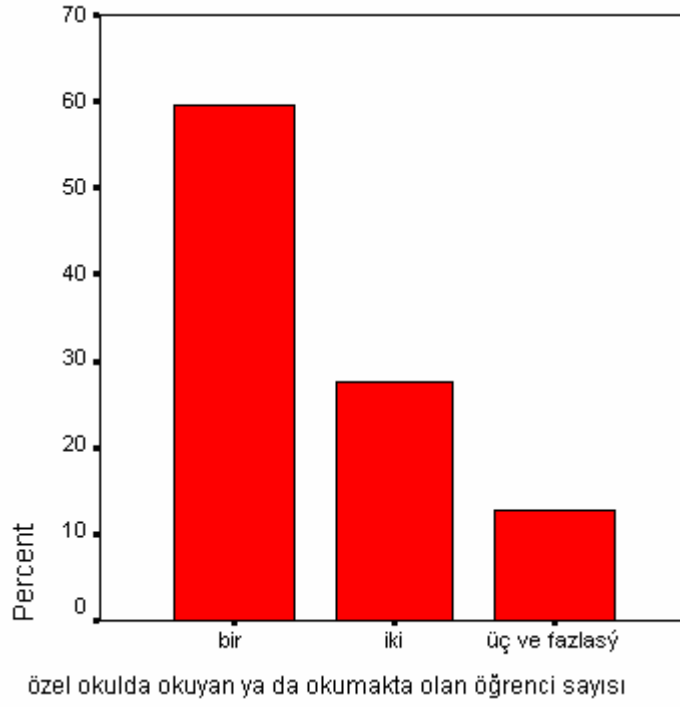
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
önemli kısıntılara yol açıyor	46	19,6	19,6	19,6
ödemeler kısmen zorluyor	138	58,7	58,7	78,3
aile bütçesini sarsmıyor	51	21,7	21,7	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin %59,6'ında bir,%27,7'sinde iki ve %12,8'inde üç ve daha fazla çocuğun özel okulda okumuş veya okumakta olduğu görülmektedir (Çizelge 4.9). Özel okul sektörünün çok genç olduğu, özel okul düşüncesinin yeni yeni gelişmeye başladığı rahatlıkla söylenebilir.

Çizelge 4.9: Ailede Özel Okulda Okuyan Ya da Okumakta Olan Öğrenci Sayısı Durumu İçin Frekans Dağılımı

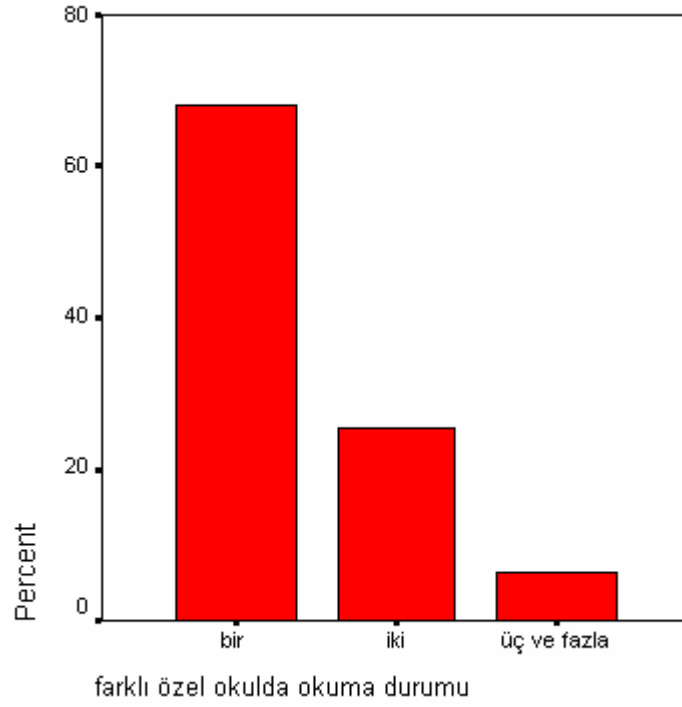
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
bir	140	59,6	59,6	59,6
iki	65	27,7	27,7	87,2
üç ve fazlası	30	12,8	12,8	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin %68,1'i çocuklarını bir özel okulda okuttuklarını,%25,5 'i iki farklı özel okulda okuttuklarını,%6,4'ünün üç ve daha fazla özel okulda okuttukları anlaşılmaktadır (Çizelge 4.10).Özel okul sayısının azlığı ve bundan kaynaklanan az rekabetin velileri çok fazla arayışa yönlendirmediği, velilerin mevcut okullarında memnun oldukları da söylenebilir.

Çizelge 4.10: Ailede, Çocukların Toplam Kaç Farklı Özel Okulda Okumuş Ya da Okumakta Durumu İçin Frekans Dağılımı

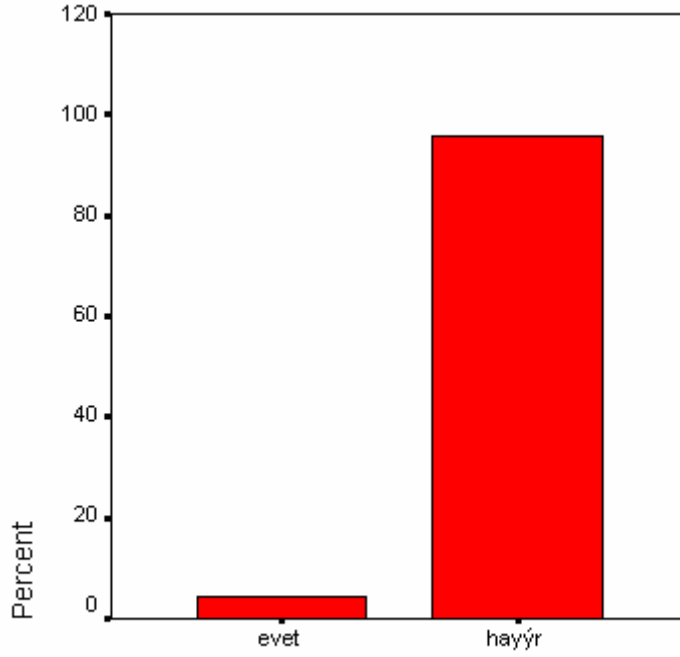
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
bir	160	68,1	68,1	68,1
iki	60	25,5	25,5	93,6
üç ve fazla	15	6,4	6,4	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Ailelerin %95,7' isinde, anne ve baba özel okulda okumamış, %4,3 'ünde ise anne ve baba özel okulda okumuştur (Çizelge 4.11).Türkiye genelinde olduğu gibi, özel okulluk Kahramanmaraş'ta da çok yeni ve oranı da oldukça düşüktür. Ailelerde ise, gerek ekonomik, gerekse anlayış bakımından gelişmelerin olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.11: Öğrencinin Anne Babanın Özel Okulda Okuması Durumu İçin Frekans Dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
evet	10	4,3	4,3	4,3
hayır	225	95,7	95,7	100,0
Total	235	100,0	100,0	

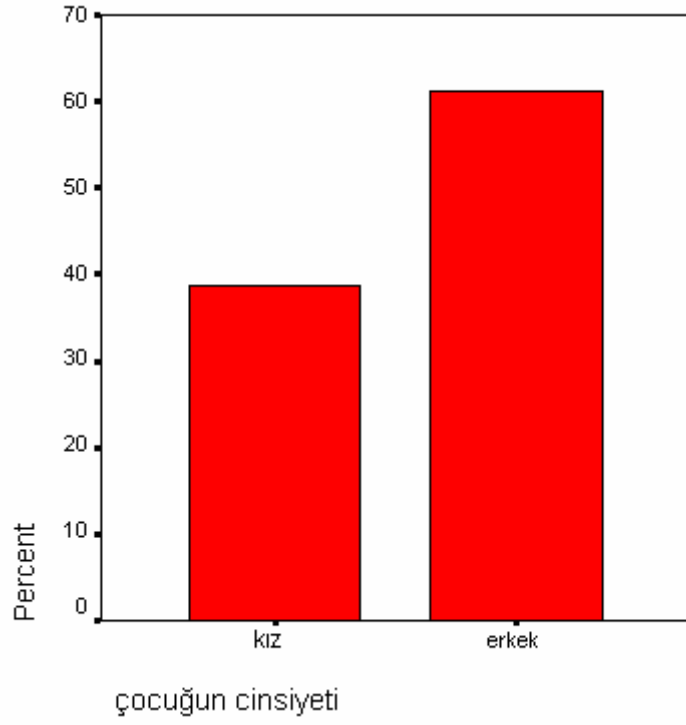

anne babanın özel okulda okuması

Anketi dolduran ailelerin %38,7'si kız çocuklarını, %61,3'ü erkek çocuklarını özel okulda okutmaktadırlar (Çizelge 4.12).

Çizelge 4.12: Öğrencinin Cinsiyeti Durumu İçin Frekans Dağılımı

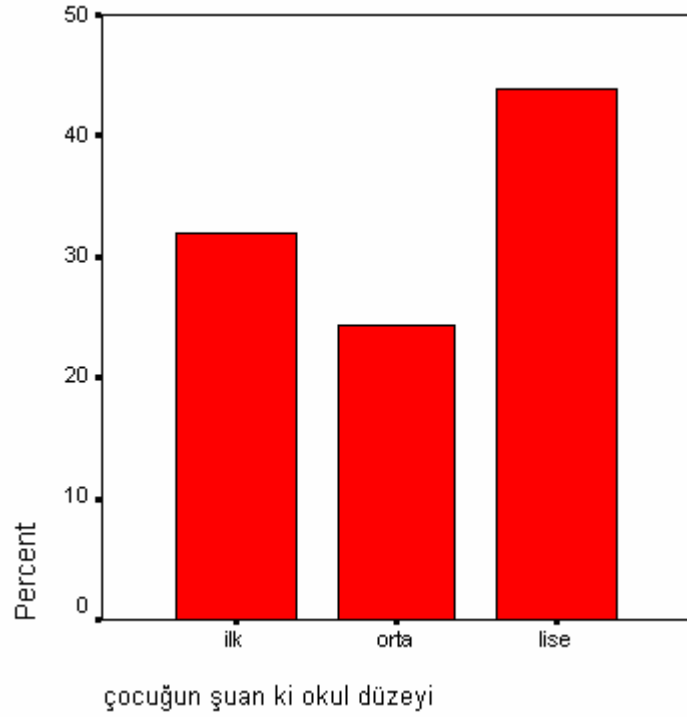
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
kız	91	38,7	38,7	38,7
erkek	144	61,3	61,3	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Anketi dolduran velilerin cevaplarında, öğrencilerin %31,9'unun ilköğretime,%24,3'ünün ilköğretim ikinci kademe(orta) ve %43,8'nin liseye devam ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.13).

Çizelge 4.13: Öğrencinin Şuan ki Okul Düzeyi Durumu İçin Frekans Dağılımı

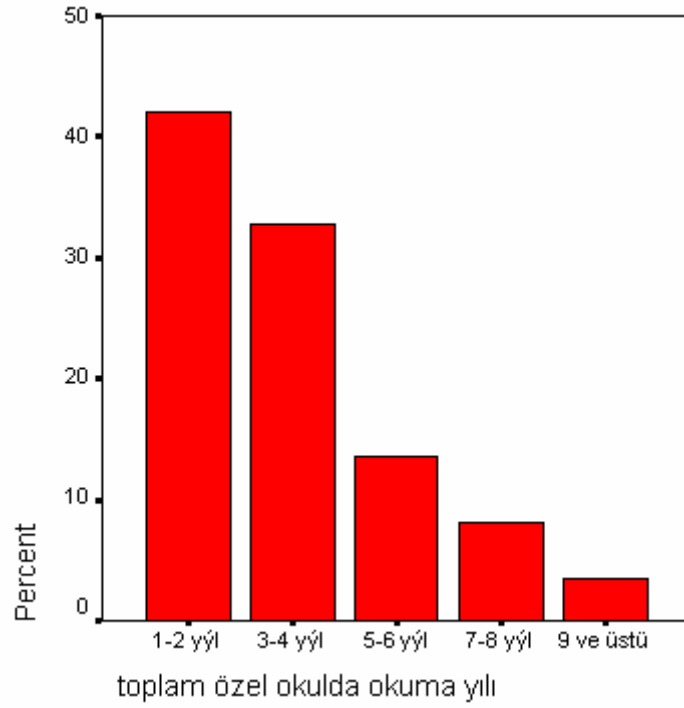
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ilk	75	31,9	31,9	31,9
orta	57	24,3	24,3	56,2
lise	103	43,8	43,8	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Öğrencilerin %42,1'i 1-2 yıl, %32,8'i 3-4 yıl, %13,6'sı 5-6 yıl, %8,1'i 7-8 yıl, %3,4'ü ise 9 ve üstü yıldan beri özel okula gitmektedirler (Çizelge 4.14). Bu çizelgeden, araştırma yapılan ilde, özel okul tarihinin çok yeni olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.14: Öğrencinin Toplam Özel Okulda Okuma Yılı Durumu İçin Frekans Dağılımı

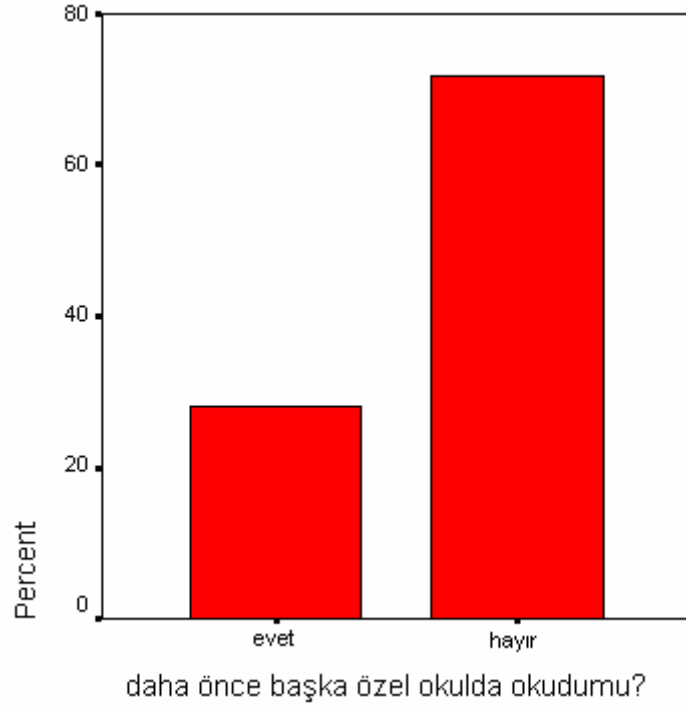
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
1-2 yıl	99	42,1	42,1	42,1
3-4 yıl	77	32,8	32,8	74,9
5-6 yıl	32	13,6	13,6	88,5
7-8 yıl	19	8,1	8,1	96,6
9 ve üstü	8	3,4	3,4	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Velilerin %71,92'si çocuklarının daha önce başka özel okulda okumadıklarını, %28,1'i ise çocuklarının daha önce başka özel okulda okuduklarını (okul değişikliği ile şuan ki okullarında bulduklarını) belirtmişlerdir (Çizelge 4.15) .

Çizelge 4.15: Öğrencinin Daha Önce Başka Özel Okulda Okuma Durumu İçin Frekans Dağılımı

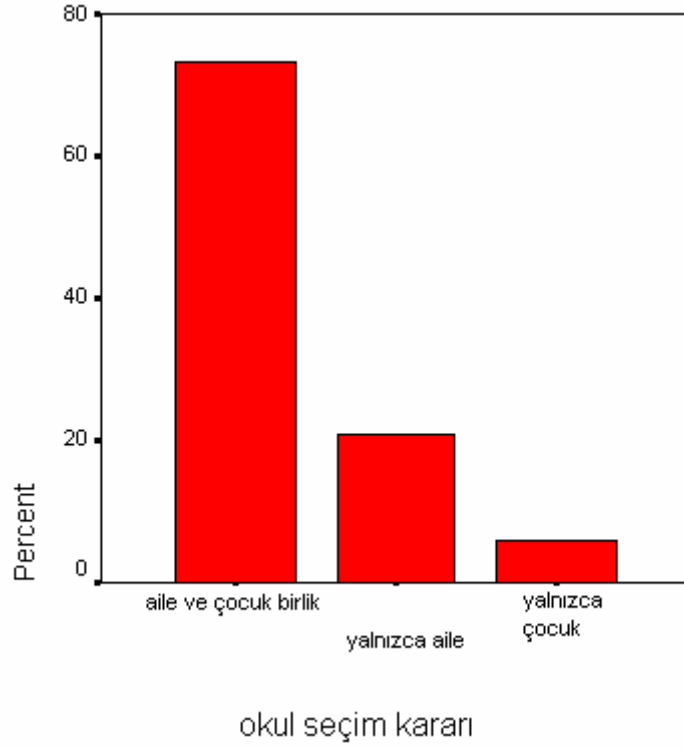
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
evet	66	28,1	28,1	28,1
hayır	169	71,9	71,9	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Özel okul seçim kararında ailelerin %73,2'sinde, kararı, aile ve çocuk birlikte verdikleri, %20,9'unda yalnızca ailenin verdiği ve %6,0'ında ise yalnızca çocuğun verdiği görülmektedir (Çizelge 4.16). Buradan, ailelerin çocuklarının fikirlerini önemsedikleri görüşü çıkarılabilir.

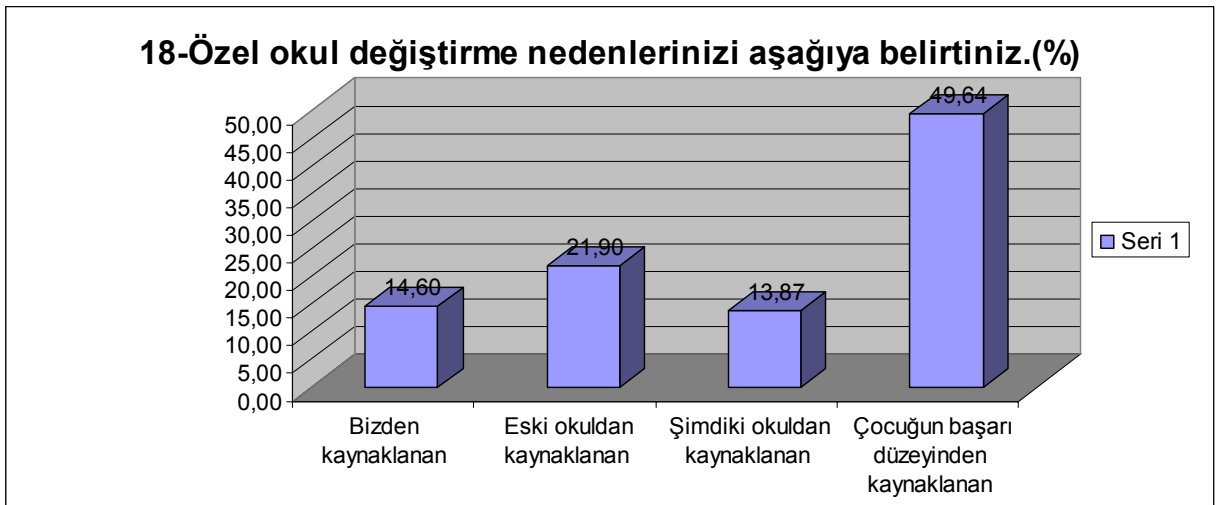
Çizelge 4.16: Özel Okul Seçim Kararı Durumu İçin Frekans Dağılımı

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
aile ve çocuk birlikte	172	73,2	73,2	73,2
yalnızca aile	49	20,9	20,9	94,0
yalnızca çocuk	14	6,0	6,0	100,0
Total	235	100,0	100,0	

Okul değiştiren velilerin %49,64'ü çocuğun başarı düzeyinden,%21,9'u eski okuldan, %14,60'ı aileden % 13,87 'si ise şimdiki devam ettiği okuldan kaynaklanan nedenlerden dolayı okul değiştirdiklerini belirtmişlerdir (şekil 4.1). Buradan, velilerin özel okulları seçme nedenleri arasında çok önemli bir yeri olan, kendi çocuklarının özel okulda daha nitelikli yetişeceklerine inanmaları sonucu çıkarılabilir.

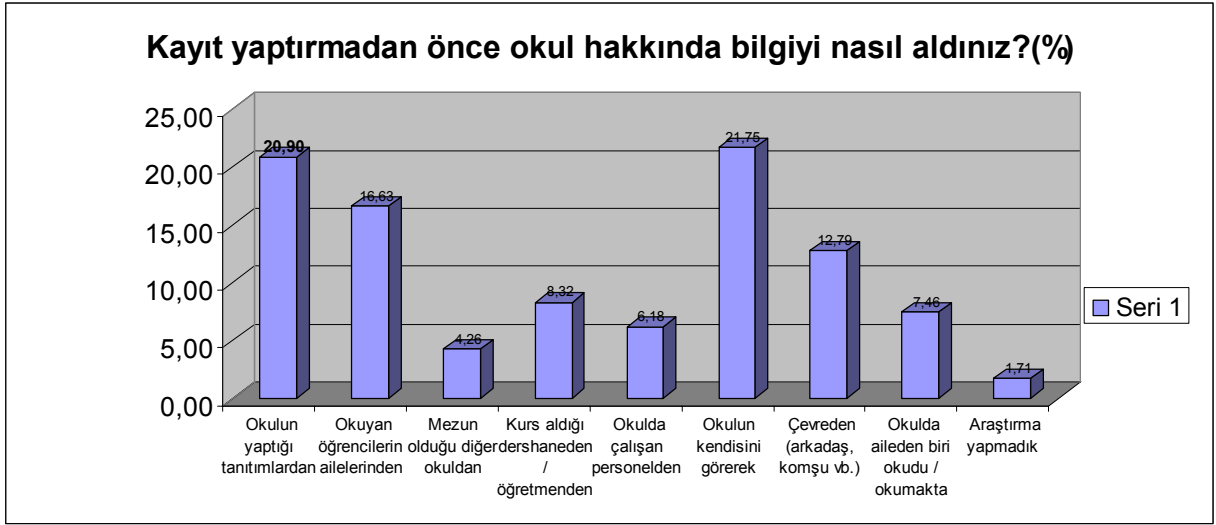
şekil 4.1: Özel Okul Değiştirme Nedenleri Durumu İçin Frekans Dağılımı

Veliler, özel okul tercih aşamasında başvurdukları bilgi kaynaklarını; %21,76 okulun kendisini görerek, % 20 okulun yaptığı tanıtımlardan, % 16,63 okuyan öğrenci ailelerinden, % 12,79 çevreden (arkadaş, komşu, gibi), % 8,32 kurs aldığı dershaneden\ öğretmenenden, % 7,46 okulda aileden birinin okumuş olması veya okumakta olması, % 6,18 okulda çalışan personelden, % 4,26 mezun olduğu diğer okuldan, % 1,71 araştırma yapmadan, tesâdüfî olarak diye belirtmişlerdir (Şekil 4.2).

Özel okul kurucu ve yöneticilerinin, okullarının tanıtım stratejilerini belirlemede ve reklâm tanıtım faaliyetlerini planlamada dikkate almaları gereken özelliklerin neler olduğu, veliye ulaşmada etkili araçların önemlilik dereceleri görülmektedir.

Şekil 4.2: Özel Okula Kayıt Yaptırmadan Önceki Bilgi Kaynakları Durumu İçin Frekans Dağılımı

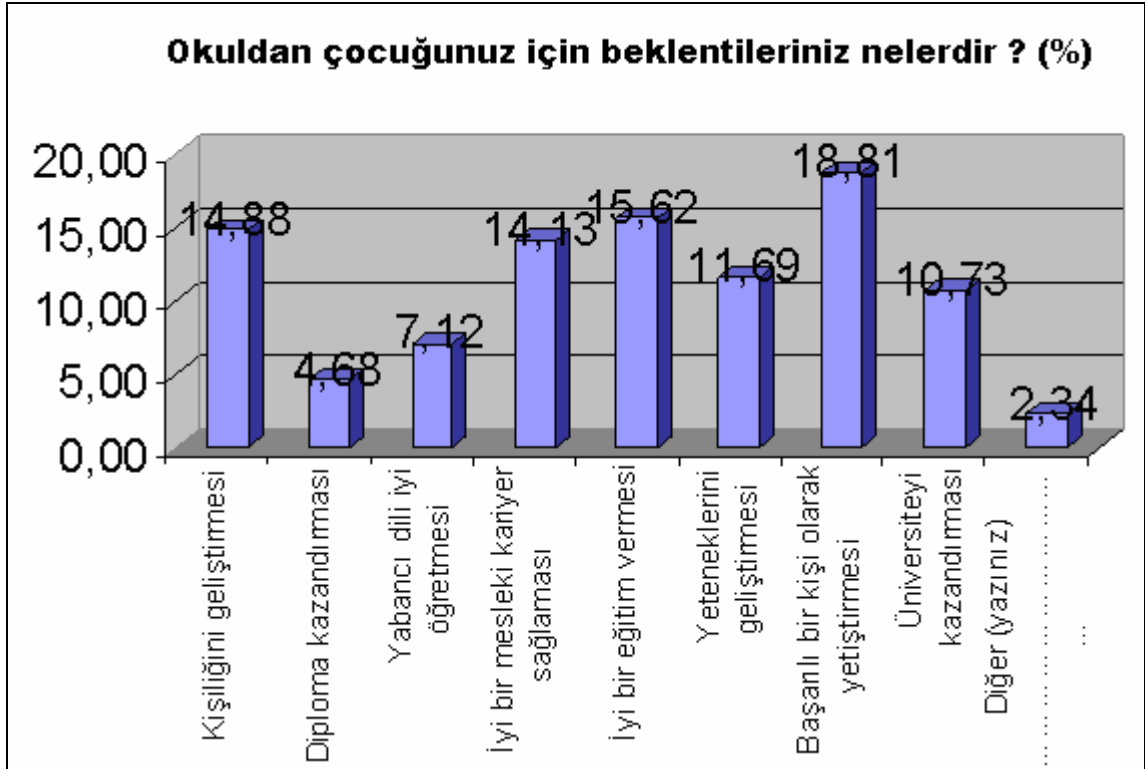

Velilerin, özel okullardan beklentileri aşağıda belirtilmiştir (Çizelge 4.17),(Şekil 4.3). Bu veriler; özel okulların var olan ve potansiyel olan velilerinin beklentilerine duyarlılığın önemini vurgulamakta ve okulların iş süreçlerini, hedeflerini ve stratejilerini belirlemede, kendilerinden hizmet alan kesmin görüşlerini dikkate almaları gerektiği sonuçları çıkarılabilir.

Çizelge 4.17: Velilerin Özel Okuldan Beklentileri

Beklenti adı	%
Kişiliğini geliştirmesi	14,88
Diploma kazandırması	4,68
Yabancı dili iyi öğretmesi	7,12
İyi bir meslekî kariyer sağlaması	14,13
İyi bir eğitim vermesi	15,62
Yeteneklerini geliştirmesi	11,69
Başarılı bir kişi olarak yetiştirmesi	18,81
Üniversiteyi kazandırması	10,73
Diğer (yazınız)	2,34

Şekil 4.3: Velilerin Özel Okuldan Beklentileri

4.2 Anket Sorularının Ortalama Ve Frekans Tablo Analizleri

Anket soru ortalamalarına bakıldığında, genel ortalamanın altında, üzerinde ve çok üzerinde olan sorular, bir başka ifadeyle özel okul velilerinin okul tercihini etkileyen nedenler çok net olarak görülmektedir (çizelge 4.18). Ortalaması en yüksek 20 tercih nedeni aşağıda belirtilmiştir.

OKUL TERCİH NEDENLERİ	ORTALAMA
• Öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri	2,9
• Çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması	2,9
• Öğretmenlerin branşlarında uzman olması	2,8
• Öğretmenlerin kişilik özellikleri	2,8
• Öğretmenlerin öğrencileri motive etmedeki başarıları	2,8
• Öğrenci başarısının düzenli takibi	2,8
• Okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar	2,8
• Okulun ve çevresinin çocuğum için güvenli olması	2,8
• Sınav sorularının sürekli geliştirilmesi	2,8
• Yemekhanelerin ve kullanılan malzemenin temizliği	2,8
• Derslerin ilgi çekici biçimde işlenmesi	2,8
• Okul yaşamında çocuğumun mutlu olması	2,8
• Öğretmen kadrosunun niteliği	2,8
• Çocuğumun durumu hakkında düzenli olarak bana bilgi verilmesi	2,8
• Okulun yönetici kadrosunun niteliği	2,8
• Öğretmenlerin öğrencilere olan ilgisi, sevecen ve hoşgörülü olmaları	2,8
• Okulun sürekli kendini geliştirme çabası içinde olması	2,8
• Çocuğumun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları)	2,8
• Okulda çocuğumuzun kişilik gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı	2,8
• Sınav sorularının kalitesi	2,8
• Öğrencilerin en çok kullandıkları alanların temizliği (sınıf, koridor, tuvalet gibi)	2,8
• Uyumsuz ve sürekli problem yaratan öğrencilere yönelik gösterilen tavır	2,8
• Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve başarıyı artırıcı tedbirlerin zamanında alınması	2,8
• Okulun fizikî yapısının (yaralanma gibi) olası kazaları önleyici nitelikte olması	2,8
• Çocuğumun okuma alışkanlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların niteliği	2,8
• Çocuğumun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yürütülen çalışmalar	2,8
• Çocuğumun öğretmen ve idarecilerle rahatça iletişim kurabilmesi	2,8
• Okulda sağlanan etüt imkânları ve ders çalışma ortamı	2,8
• Okulun kantin ve kafeteryasının temizliği	2,8
• Okulda oluşturulan iletişim atmosferinin çocuğuma iyi bir model olması	2,8
• Sınıf mevcutları	2,8
• Çocukla ilgili problemlerin kısa zamanda veliye bildirilmesi	2,8
• Okulun öğrencilere gösterdiği ilgi ve koruma	2,8

Çizelge 4.18: Anket Sorularının Ortalama (Azalan Sıralamaya Göre)

soru	Sorular	Mean
6	Öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri	2,9
36	Çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması	2,9
33	Öğretmenlerin branşlarında uzman olması	2,8
28	Öğretmenlerin kişilik özellikleri	2,8
34	Öğretmenlerin öğrencileri motive etmedeki başarıları	2,8
45	Öğrenci başarısının düzenli takibi	2,8
110	Okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar	2,8
107	Okulun ve çevresinin çocuğum için güvenli olması	2,8
44	Sınav sorularının sürekli geliştirilmesi	2,8
120	Yemekhanelerin ve kullanılan malzemenin temizliği	2,8
35	Derslerin ilgi çekici biçimde işlenmesi	2,8

102	Okul yaşamında çocuğumun mutlu olması	2,8
29	Öğretmen kadrosunun niteliği	2,8
90	Çocuğumun durumu hakkında düzenli olarak bana bilgi verilmesi	2,8
89	Okulun yönetici kadrosunun niteliği	2,8
48	Öğretmenlerin öğrencilere olan ilgisi, sevecen ve hoşgörülü olmaları	2,8
101	Okulun sürekli kendini geliştirme çabası içinde olması	2,8
23	Çocuğumun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları)	2,8
3	Okulda çocuğumuzun kişilik gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı	2,8
43	Sınav sorularının kalitesi	2,8
131	Öğrencilerin en çok kullandıkları alanların temizliği (sınıf, koridor, tuvalet gibi)	2,8
109	Uyumsuz ve sürekli problem yaratan öğrencilere yönelik gösterilen tavır	2,8
46	Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve başarıyı artırıcı tedbirlerin zamanında alınması	2,8
141	Okulun fizikî yapısının (yaralanma gibi) olası kazaları önleyici nitelikte olması	2,8
84	Çocuğumun okuma alışkanlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların niteliği	2,8
59	Çocuğumun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yürütülen çalışmalar	2,8
52	Çocuğumun öğretmen ve idarecilerle rahatça iletişim kurabilmesi	2,8
22	Okulda sağlanan etüt imkânları ve ders çalışma ortamı	2,8
124	Okulun kantin ve kafeteryasının temizliği	2,8
54	Okulda oluşturulan iletişim atmosferinin çocuğuma iyi bir model olması	2,8
129	Sınıf mevcutları	2,8
88	Çocukla ilgili problemlerin kısa zamanda veliye bildirilmesi	2,8
87	Okulun öğrencilere gösterdiği ilgi ve koruma	2,8
108	Okuldaki diğer öğrencilerin nitelikleri (alışkanlıkları, tutum ve davranışları)	2,7
143	Okulun ücretinin aile bütçemize uygunluğu	2,7
116	Okulda çocuğuma sağlanan beslenme imkânları	2,7
139	Okulun ısınma imkânları	2,7
32	Okulun akademik eğitim standartlarının çocuğumun gelişimine uygunluğu	2,7
86	Okulun yönetilme biçimi	2,7
31	Derslerde uygulanan öğretim yöntemleri	2,7
144	Okulun ödemelerde getirdiği kolaylık	2,7
138	Sağlanan servis imkânlarının kalitesi (düzenli ve güvenli olması)	2,7
27	Öğretim kadrolarının sürekliliği (öğretmenlerin sık sık değişmemesi)	2,7
7	Okuldan mezun olan öğrencilerin sınavla alınan üst öğretim kurumlarını (kolej, üniversite) kazanma durumu	2,7
127	Okulun temizliği	2,7
92	Yöneticilerin kişilik özellikleri	2,7
60	Çocuğumun sağlık durumuna ilişkin sağlanan imkânlar	2,7
39	Laboratuvarların yeterli sayıda ve nitelikte olması ve etkili biçimde kullanılması	2,7
30	Öğretmenlerin başarıları ve kişilik özellikleri açısından tanınmışlığı	2,7
61	Çocuğumun iletişim ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesi	2,7
135	Okuldaki malzemelerin (sıra, masa, sandalye, tahta gibi) öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunluğu	2,7
82	Okulun kütüphanesinin olması	2,7
103	Okulun alt sistemlerinin (sağlık, rehberlik, ölçme-değerlendirme, program geliştirme gibi) iyi işlemesi	2,7
49	Veli-öğretmen görüşmelerinin yeterli sayıda ve düzenli olarak yapılması	2,7
38	Çalışmalarda çocuğumun araştırma becerisini geliştirecek bir yöntem izlenmesi	2,7
83	Okul kütüphanesindeki olanakların yeterliliği	2,7
91	Okulun öğrencinin isteklerini, gelişim özelliklerini dikkate alan öğrenci merkezli eğitim anlayışına sahip olması	2,7

24	Okulda öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması	2,7
113	Okula giriş çıkışın kontrol altında olması	2,7
94	Okuldaki tüm imkânların aktif olarak kullanılması	2,7
97	Günlük ve haftalık ders plânlarının pedagojik ilkelere göre düzenlenmesi	2,7
119	Yemek listelerinin beslenme uzmanı nezaretinde hazırlanması	2,7
40	Okulun bilimsel yarışmalarda gösterdiği başarı	2,7
62	Çocuğumun kişilik yapısının okul tarafından tanınması ve uyum sorunlarına yardımcı olunması	2,7
93	Okulun örgüt kültürü / köklü bir okul oluşu	2,7
112	Okulda güvenlikten sorumlu görevlilerin olması	2,7
64	Öğrencilerin psikolojik sorunları ile ilgilenen görevlilerin olması	2,7
47	Okulun velilere yaklaşımı	2,7
42	Okulda uygulanan sınav sistemi	2,7
128	Okulda öğrencilere sağlanan fiziki imkânların zenginliği ve rahatlığı	2,7
122	Yemeklerin çeşit ve miktar olarak çocuğumun beslenmesi açısından yeterliliği	2,7
58	Okuldaki öğrencilerin arasındaki ilişkilerin niteliği	2,7
67	Okulun etkili bir yönlendirme (üst okullara ve mesleklere) programı uygulaması	2,7
55	Okuldaki yardımcı personelin (güvenlik, kantin görevlisi gibi) davranışları	2,7
117	Okulun kafeteryasında sunulan hizmetlerin kalitesi	2,7
137	Okula ulaşım kolaylığı	2,7
106	Okulun kuralları ve uygulanış biçiminin beklentilerimize uygunluğu	2,7
10	Okulda sağlanan üniversite / kolej sınavlarına yetiştirme kursu imkânları	2,7
26	Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılan araç-gereçlerin amaca uygunluğu, çeşitliliği ve kalitesi	2,7
11	Yabancı dil öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)	2,7
41	Öğretim faaliyetlerinde araştırma ve proje geliştirme laboratuvarlarının kullanılması	2,7
4	Okulda okuyan öğrencilerin okula bağlılığı ve sevgisi	2,7
69	Öğrencilerin ders başarısızlığı, sosyal ilişkiler ve psikolojik sorunları gibi alanlarda etkili bir şekilde psikolojik yardım hizmetlerinin verilmesi	2,7
53	Velilerin öğretmen ve idarecilerle rahatça görüşebilmesi için yapılan düzenlemeler	2,7
16	Okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite)	2,7
80	Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirici çalışmalar yapılması	2,6
19	Okulda temel bilgisayar eğitiminin verilmesi	2,6
111	Öğrencilerin okul dışındaki davranışları	2,6
105	Okulun disiplin (ödül ve ceza) politikası	2,6
66	Çocuğumun bilinçlenmesi için düzenli konferanslar verilmesi	2,6
140	Okulun yakın çevresindeki ve okula ulaşım sırasındaki trafiğin durumu	2,6
134	Okulun çevresindeki doğal alanların varlığı (ağaçlık, okul bahçesi) ve yeterliliği	2,6
2	Okulda çocuğumuzun akademik yeteneklerinin gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı	2,6
70	Çocuğuma sağlanan sosyal gelişim imkânları	2,6
20	Bilgisayarın derslerin öğretiminde kullanılması	2,6
37	Öğrencilere verilen ödevlerin miktarı ve niteliği	2,6
12	Okulda öğretilen / okutulan yabancı dil (İngilizce veya almanca) oluşu	2,6
136	Sınıfların ebadı (büyüklüğü ve genişliği)	2,6
63	Okulda tam gün çalışan sağlık görevlilerinin (doktor, hemşire) olması	2,6
50	Okulda yürütülen faaliyetler hakkında velilerin bilgilendirilmesi	2,6
125	Okulda öğrencilere ders dışı zamanlarda sağlanan dinlenme imkânlarının yeterliliği	2,6
85	Okulun çevredeki bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı	2,6

25	Akademik programların yanı sıra öğrencilerin hayatta kullanabilecekleri pratik becerilerini geliştirmeye yönelik programlar uygulanması	2,6
118	Yemek listelerinin ailelerin ve öğrencilerin görüşleri de alınarak hazırlanması	2,6
96	Okulun verdiği eğitim-öğretimin uluslar arası niteliği	2,6
95	Akademik alanlar dışındaki eğitimin niteliği	2,6
56	Yürütülen faaliyetlerin geliştirilmesinde öğrencilerin görüşlerinin alınması	2,6
65	Çocuğumun periyodik olarak fiziksel ve ruhsal gelişiminin takip edilmesi	2,6
18	Bilgisayar öğretmenin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)	2,6
68	Velilere çocuklarının gelişimine katkıda bulunmalarında yardımcı olabilecek bilgileri içeren periyodik konferanslar düzenlenmesi	2,6
77	Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre boş zaman etkinliklerine yönlendirilmesi	2,6
104	Okulda yürütülen faaliyetlere veli katılımının (görüş alınması, sorumluluk üstlenmesi) sağlanması	2,6
14	Okulun yabancı dil eğitimindeki başarısı	2,6
142	Okulun sağladığı burs imkânları	2,6
75	Çocuğumun ilgi duyduğu spor alanlarında okulun sahip olduğu imkânlar	2,5
98	Okulun günlük faaliyet programının (ders başlangıç ve bitiş saatleri gibi) bizim için uygunluğu	2,5
71	Çocuğuma sağlanan spor olanakları ve fiziksel gelişim imkânları	2,5
100	Okulun imkânlarını ders dışı zamanlarda öğrencilere kullandırması	2,5
21	Okulda öğrencilerin kullanabileceği internet bağlantısının olması	2,5
130	Sınıfların klimalı olması	2,5
123	Okulun kantin ve kafeteryasında satılan yiyecek, içecek ve malzemenin yeterliliği	2,5
146	Servis ücretleri	2,5
15	Yabancı dil öğretiminde görevli yabancı öğretmenlerin sayısı ve niteliği	2,5
81	Okulun uygun nitelikte tiyatro ve konferans salonuna sahip olması	2,5
126	Okul binasının yeniliği	2,5
132	Okulun yakın çevresinin sosyal ve mimarî yapı, iş kolları açısından konumu	2,5
79	Okuldaki sosyal faaliyetleri organize edecek ve velilerle iletişimi arttıracak uzmanların olması	2,5
121	Yemek listelerinin velilere bildirilmesi	2,5
115	Yatılı öğrencilere sağlanan yatılılıkla ilgili olanakların kalitesi	2,5
74	Okulun sahip olduğu spor tesislerinin sayısı ve çeşitliliği	2,5
51	Okulda yürütülen sosyal etkinliklere velilerin katılımının sağlanması	2,5
133	Okulun kuruluşunun kampüs şeklinde olması	2,5
78	Okulun kültürel ve sportif alanlarda girdiği yarışmalardaki başarıları	2,5
73	Çocuğumun ilgi ve yeteneklerine uygun eğitsel kol faaliyetlerinin varlığı	2,5
57	Okuldaki bazı bölümlerden daha uzun süreli yararlanmak için (kütüphane gibi) öğrencilerin evleri arasında bilgisayarla iletişim imkânının sağlanması	2,5
76	Spor tesislerinden ders dışı zamanlarda da yararlanma imkânının sağlanması	2,5
72	Okulun sağladığı yaz okulu imkânları	2,5
1	Okulun kamuoyunda tanınma biçimi	2,5
145	Okul imkânlarının (kütüphane, spor olanakları gibi) ücretsiz olarak velilere de açık olması	2,4
114	Okulun yatılılık imkânına sahip olması	2,4
17	Sınavsız olarak bu okulda bir üst öğretime (orta-lise) devam etme olanağı	2,4
9	Okula seçme sınavıyla öğrenci alınması	2,4
13	Okulun ikinci / üçüncü bir yabancı dil öğrenme imkânı sağlaması	2,3
99	Öğrencilerin giysilerinin bazı günlerde ya da sürekli serbest bırakılması	2,2
8	Okula sınavsız öğrenci alınması	2,1
5	Okulun üniforması	2,1
	Genel Ortalama	2,6

Ayrıca, anket sorularının frekans analizleri aşağıdaki çizelgede (Çizelge 4.19) belirtilmiştir. Her soruda, velilerin sorulara verdikleri ‘‘çok önemli’’, ‘‘kısmen önemli’’, ‘‘hiç önemli değil’’ cevaplarının frekansları, ortalamaları ve (%) dağılımları görülmektedir. Anket geneline bakıldığında, velilerin **en çok** önemsedikleri yirmi konunun;

- öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri (%90.6),
- okuldan mezun olan öğrencilerin sınavla alınan üst öğretim kurumlarını (kolej, üniversite) kazanma durumu (%77),
- okulda sağlanan üniversite / kolej sınavlarına yetiştirme kursu imkanları (%71.9),
- yabancı dil öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise),(%73.6),
- okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite),(%70.6),
- okulda sağlanan etüt imkânları ve ders çalışma ortamı (%82.1),
- çocuğumun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları),(%83.8),
- öğretim kadrolarının sürekliliği (öğretmenlerin sık sık değişmemesi),(%77.4),
- öğretmenlerin kişilik özellikleri (%86),
- öğretmen kadrosunun niteliği (%83),
- öğretmenlerin branşlarında uzman olması (%87.7),
- çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması (%88.1),
- öğrenci başarısının düzenli takibi (%87.2),

- çocuğumun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yurutulen çalışmalar (%80.4),
- çocuğumun okuma alişkanlığının geliştirilmesine yonelik çalışmaların niteliği (%80),
- okulun yoneticisi kadrosunun niteliği (%81.3),
- çocuğumun durumu hakkında duzenli olarak bana bilgi verilmesi (%82.1),
- okulun surekli kendini geliştirme çabası içinde olması (%83),
- okul yaşamında çocuğumun mutlu olması (%83.8),
- okulun ve çevresinin çocuğum için guvenli olması (%84.7),
- okulun oğrencilere kazandırdığı davranış ve alişkanlıklar (%83.8)

olduğu gorulmektedir.

Ayrıca bu veriler, araştırmanın amacında belirtildiği gibi (Bolum1,Giriş) ozel okul sahip ve yoneticilerinin, okulun reklâm tanıtım, pazarlama ve halkla ilişkiler faaliyetlerinde kullanabilecekleri stratejik konuları içermektedir.

Çizelge 4.19: Tum Soruların Frekansları

Okulun kamuoyunda tanınma biçimi		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	26	11,1	11,1
	kısmen önemli	74	31,5	31,5
	çok önemli	135	57,4	57,4
	Total	235	100	100

Okulda çocuğumuzun akademik yeteneklerinin gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	62	26,4	26,4
	çok önemli	161	68,5	68,5
	Total	235	100	100

Okulda çocuğumuzun kişilik gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	9	3,8	3,8
	kısmen önemli	35	14,9	14,9
	çok önemli	191	81,3	81,3
	Total	235	100	100

Okulda okuyan öğrencilerin okula bağlılığı ve sevgisi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	57	24,3	24,3
	çok önemli	166	70,6	70,6
	Total	235	100	100

Okulun üniforması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	66	28,1	28,1
	kısmen önemli	90	38,3	38,3
	çok önemli	79	33,6	33,6
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	5	2,1	2,1
	kısmen önemli	17	7,2	7,2
	çok önemli	213	90,6	90,6
	Total	235	100	100

Okuldan mezun olan öğrencilerin sınavla alınan üst öğretim kurumlarını (kolej, üniversite) kazanma durumu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	44	18,7	18,7
	çok önemli	181	77	77
	Total	235	100	100

Okula sınavsız öğrenci alınması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	59	25,1	25,1
	kısmen önemli	91	38,7	38,7
	çok önemli	85	36,2	36,2
	Total	235	100	100

Okula seçme sınavıyla öğrenci alınması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	30	12,8	12,8
	kısmen önemli	91	38,7	38,7
	çok önemli	114	48,5	48,5
	Total	235	100	100

Okulda sağlanan üniversite / kolej sınavlarına yetiştirme kursu imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	54	23	23
	çok önemli	169	71,9	71,9
	Total	235	100	100

Yabancı dil öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	18	7,7	7,7
	kısmen önemli	44	18,7	18,7
	çok önemli	173	73,6	73,6
	Total	235	100	100

Okulda öğretilen / okutulan yabancı dil (ingilizce veya almanca) oluşu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	17	7,2	7,2
	kısmen önemli	54	23	23
	çok önemli	164	69,8	69,8
	Total	235	100	100

Okulun ikinci / üçüncü bir yabancı dil öğrenme imkânı sağlaması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	45	19,1	19,1
	kısmen önemli	79	33,6	33,6
	çok önemli	111	47,2	47,2
	Total	235	100	100

Okulun yabancı dil eğitimindeki başarısı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	21	8,9	8,9
	kısmen önemli	62	26,4	26,4
	çok önemli	152	64,7	64,7
	Total	235	100	100

Yabancı dil öğretiminde görevli yabancı öğretmenlerin sayısı ve niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	22	9,4	9,4
	kısmen önemli	69	29,4	29,4
	çok önemli	144	61,3	61,3
	Total	235	100	100

Okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	56	23,8	23,8
	çok önemli	166	70,6	70,6
	Total	235	100	100

Sınavsız olarak bu okulda bir üst öğretime (orta-lise) devam etme olanağı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	29	12,3	12,3
	kısmen önemli	87	37	37
	çok önemli	119	50,6	50,6
	Total	235	100	100

Bilgisayar öğretmenin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	19	8,1	8,1
	kısmen önemli	62	26,4	26,4
	çok önemli	154	65,5	65,5
	Total	235	100	100

Okulda temel bilgisayar eğitiminin verilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	55	23,4	23,4
	çok önemli	166	70,6	70,6
	Total	235	100	100

Bilgisayarın derslerin öğretiminde kullanılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	61	26	26
	çok önemli	161	68,5	68,5
	Total	235	100	100

Okulda öğrencilerin kullanabileceği internet bağlantısının olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	26	11,1	11,1
	kısmen önemli	58	24,7	24,7
	çok önemli	151	64,3	64,3
	Total	235	100	100

Okulda sağlanan etüt imkanları ve ders çalışma ortamı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	27	11,5	11,5
	çok önemli	193	82,1	82,1
	Total	235	100	100

Çocuğumun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	24	10,2	10,2
	çok önemli	197	83,8	83,8
	Total	235	100	100

Okulda öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	46	19,6	19,6
	çok önemli	177	75,3	75,3
	Total	235	100	100

Akademik programların yanı sıra öğrencilerin hayatta kullanabilecekleri pratik becerilerini geliştirmeye yönelik programlar uygulanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	64	27,2	27,2
	çok önemli	157	66,8	66,8
	Total	235	100	100

Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılan araç-gereçlerin amaca uygunluğu, çeşitliliği ve kalitesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	52	22,1	22,1
	çok önemli	169	71,9	71,9
	Total	235	100	100

Öğretim kadrolarının sürekliliği (öğretmenlerin sık sık değişmemesi)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	42	17,9	17,9
	çok önemli	182	77,4	77,4
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin kişilik özellikleri

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	26	11,1	11,1
	çok önemli	202	86	86
	Total	235	100	100

Öğretmen kadrosunun niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	30	12,8	12,8
	çok önemli	195	83	83
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin başarıları ve kişilik özellikleri açısından tanınmışlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Derslerde uygulanan öğretim yöntemleri

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	32	13,6	13,6
	çok önemli	188	80	80
	Total	235	100	100

Okulun akademik eğitim standartlarının çocuğumun gelişimine uygunluğu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	187	79,6	79,6
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin branşlarında uzman olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	22	9,4	9,4
	çok önemli	206	87,7	87,7
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin öğrencileri motive etmedeki başarıları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	21	8,9	8,9
	çok önemli	204	86,8	86,8
	Total	235	100	100

Derslerin ilgi çekici biçimde işlenmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	25	10,6	10,6
	çok önemli	198	84,3	84,3
	Total	235	100	100

Çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	21	8,9	8,9
	çok önemli	207	88,1	88,1
	Total	235	100	100

Öğrencilere verilen ödevlerin miktarı ve niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	62	26,4	26,4
	çok önemli	160	68,1	68,1
	Total	235	100	100

Çalışmalarda çocuğumun araştırma becerisini geliştirecek bir yöntem izlenmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	46	19,6	19,6
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Laboratuvarların yeterli sayıda ve nitelikte olması ve etkili biçimde kullanılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	42	17,9	17,9
	çok önemli	181	77	77
	Total	235	100	100

Okulun bilimsel yarışmalarda gösterdiği başarı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	48	20,4	20,4
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Öğretim faaliyetlerinde araştırma ve proje geliştirme laboratuvarlarının kullanılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	57	24,3	24,3
	çok önemli	166	70,6	70,6
	Total	235	100	100

Okulda uygulanan sınav sistemi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	174	74	74
	Total	235	100	100

Sınav sorularının kalitesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	9	3,8	3,8
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	190	80,9	80,9
	Total	235	100	100

Sınav sorularının sürekli geliştirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	25	10,6	10,6
	çok önemli	199	84,7	84,7
	Total	235	100	100

Öğrenci başarısının düzenli takibi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	18	7,7	7,7
	çok önemli	205	87,2	87,2
	Total	235	100	100

Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve başarıyı arttırıcı tedbirlerin zamanında alınması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	31	13,2	13,2
	çok önemli	192	81,7	81,7
	Total	235	100	100

Okulun velilere yaklaşımı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	54	23	23
	çok önemli	171	72,8	72,8
	Total	235	100	100

Öğretmenlerin öğrencilere olan ilgisi, sevecen ve hoşgörülü olmaları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	29	12,3	12,3
	çok önemli	195	83	83
	Total	235	100	100

Veli-öğretmen görüşmelerinin yeterli sayıda ve düzenli olarak yapılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	52	22,1	22,1
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Okulda yürütülen faaliyetler hakkında velilerin bilgilendirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	60	25,5	25,5
	çok önemli	160	68,1	68,1
	Total	235	100	100

Okulda yürütülen sosyal etkinliklere velilerin katılımının sağlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemi değil	17	7,2	7,2
	kısmen önemli	85	36,2	36,2
	çok önemli	133	56,6	56,6
	Total	235	100	100

Çocuğumun öğretmen ve idarecilerle rahatça iletişim kurabilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	189	80,4	80,4
	Total	235	100	100

Velilerin öğretmen ve idarecilerle rahatça görüşebilmesi için yapılan düzenlemeler

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	58	24,7	24,7
	çok önemli	165	70,2	70,2
	Total	235	100	100

Okulda oluşturulan iletişim atmosferinin çocuğuma iyi bir model olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	38	16,2	16,2
	çok önemli	187	79,6	79,6
	Total	235	100	100

Okuldaki yardımcı personelin (güvenlik, kantin görevlisi vb) davranışları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	50	21,3	21,3
	çok önemli	172	73,2	73,2
	Total	235	100	100

Yürütülen faaliyetlerin geliştirilmesinde öğrencilerin görüşlerinin alınması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	67	28,5	28,5
	çok önemli	154	65,5	65,5
	Total	235	100	100

Okuldaki bazı bölümlerden daha uzun süreli yararlanmak için (kütüphane gibi) öğrencilerin evleri arasında bilgisayarla iletişim imkânının sağlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	84	35,7	35,7
	çok önemli	131	55,7	55,7
	Total	235	100	100

Okuldaki öğrencilerin arasındaki ilişkilerin niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	59	25,1	25,1
	çok önemli	168	71,5	71,5
	Total	235	100	100

Çocuğumun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yürütülen çalışmalar

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	189	80,4	80,4
	Total	235	100	100

Çocuğumun sağlık durumuna ilişkin sağlanan imkânlar

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	44	18,7	18,7
	çok önemli	180	76,6	76,6
	Total	235	100	100

Çocuğumun iletişim ve grupta çalışma becerilerinin geliştirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	41	17,4	17,4
	çok önemli	181	77	77
	Total	235	100	100

Çocuğumun kişilik yapısının okul tarafından tanınması ve uyum sorunlarına yardımcı olunması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Okulda tam gün çalışan sağlık görevlilerinin (doktor, hemşire) olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	61	26	26
	çok önemli	160	68,1	68,1
	Total	235	100	100

Öğrencilerin psikolojik sorunları ile ilgilenen görevlilerin olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmmen önemli	43	18,3	18,3
	çok önemli	177	75,3	75,3
	Total	235	100	100

Çocuğumun periyodik olarak fiziksel ve ruhsal gelişiminin takip edilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	67	28,5	28,5
	çok önemli	154	65,5	65,5
	Total	235	100	100

Çocuğumun bilinçlenmesi için düzenli konferanslar verilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	65	27,7	27,7
	çok önemli	160	68,1	68,1
	Total	235	100	100

Okulun etkili bir yönlendirme (üst okullara ve mesleklere) programı uygulaması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	56	23,8	23,8
	çok önemli	169	71,9	71,9
	Total	235	100	100

Velilere çocuklarının gelişimine katkıda bulunmalarında yardımcı olabilecek bilgileri içeren periyodik konferanslar düzenlenmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	76	32,3	32,3
	çok önemli	147	62,6	62,6
	Total	235	100	100

Öğrencilerin ders başarısızlığı, sosyal ilişkiler ve psikolojik sorunları gibi alanlarda etkili bir şekilde psikolojik yardım hizmetlerinin verilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	60	25,5	25,5
	çok önemli	164	69,8	69,8
	Total	235	100	100

Çocuğuma sağlanan sosyal gelişim imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	17	7,2	7,2
	kısmen önemli	52	22,1	22,1
	çok önemli	166	70,6	70,6
	Total	235	100	100

Çocuğuma sağlanan spor olanakları ve fiziksel gelişim imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	18	7,7	7,7
	kısmen önemli	71	30,2	30,2
	çok önemli	146	62,1	62,1
	Total	235	100	100

Okulun sağladığı yaz okulu imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	19	8,1	8,1
	kısmen önemli	88	37,4	37,4
	çok önemli	128	54,5	54,5
	Total	235	100	100

Çocuğumun ilgi ve yeteneklerine uygun eğitsel kol faaliyetlerinin varlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	81	34,5	34,5
	çok önemli	134	57	57
	Total	235	100	100

Okulun sahip olduğu spor tesislerinin sayısı ve çeşitliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	78	33,2	33,2
	çok önemli	137	58,3	58,3
	Total	235	100	100

Çocuğumun ilgi duyduğu spor alanlarında okulun sahip olduğu imkânlar

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	80	34	34
	çok önemli	142	60,4	60,4
	Total	235	100	100

Spor tesislerinden ders dışı zamanlarda da yararlanma imkânının sağlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	18	7,7	7,7
	kısmen önemli	90	38,3	38,3
	çok önemli	127	54	54
	Total	235	100	100

Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre boş zaman etkinliklerine yönlendirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	84	35,7	35,7
	çok önemli	143	60,9	60,9
	Total	235	100	100

Okulun kültürel ve sportif alanlarda girdiği yarışmalardaki başarıları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	91	38,7	38,7
	çok önemli	129	54,9	54,9
	Total	235	100	100

Okuldaki sosyal faaliyetleri organize edecek ve velilerle iletişimi arttıracak uzmanların olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	83	35,3	35,3
	çok önemli	136	57,9	57,9
	Total	235	100	100

Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirici çalışmalar yapılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	63	26,8	26,8
	çok önemli	162	68,9	68,9
	Total	235	100	100

Okulun uygun nitelikte tiyatro ve konferans salonuna sahip olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	84	35,7	35,7
	çok önemli	136	57,9	57,9
	Total	235	100	100

Okulun kütüphanesinin olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Okul kütüphanesindeki olanakların yeterliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli	10	4,3	4,3
	kısmen önemli	50	21,3	21,3
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Çocuğumun okuma alışkanlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli değil	39	16,6	16,6
	çok önemli	188	80	80
	Total	235	100	100

Okulun çevredeki bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli değil	67	28,5	28,5
	çok önemli	156	66,4	66,4
	Total	235	100	100

Okulun yönetilme biçimi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	38	16,2	16,2
	çok önemli	185	78,7	78,7
	Total	235	100	100

Okulun öğrencilere gösterdiği ilgi ve koruma

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	42	17,9	17,9
	çok önemli	185	78,7	78,7
	Total	235	100	100

Çocukla ilgili problemlerin kısa zamanda veliye bildirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	32	13,6	13,6
	çok önemli	190	80,9	80,9
	Total	235	100	100

Okulun yönetici kadrosunun niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	37	15,7	15,7
	çok önemli	191	81,3	81,3
	Total	235	100	100

Çocuğumun durumu hakkında düzenli olarak bana bilgi verilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	9	3,8	3,8
	kısmen önemli	33	14	14
	çok önemli	193	82,1	82,1
	Total	235	100	100

Okulun öğrencinin isteklerini, gelişim özelliklerini dikkate alan öğrenci merkezli eğitim anlayışına sahip olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	54	23	23
	çok önemli	173	73,6	73,6
	Total	235	100	100

Yöneticilerin kişilik özellikleri

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	49	20,9	20,9
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Okulun örgüt kültürü / köklü bir okul oluşu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	59	25,1	25,1
	çok önemli	169	71,9	71,9
	Total	235	100	100

Okuldaki tüm imkânların aktif olarak kullanılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	43	18,3	18,3
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Akademik alanlar dışındaki eğitimin niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	69	29,4	29,4
	çok önemli	154	65,5	65,5
	Total	235	100	100

Okulun verdiği eğitim-öğretimin uluslar arası niteliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	65	27,7	27,7
	çok önemli	156	66,4	66,4
	Total	235	100	100

Günlük ve haftalık ders planlarının pedagojik ilkelere göre düzenlenmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	176	74,9	74,9
	Total	235	100	100

Okulun günlük faaliyet programının (ders başlangıç ve bitiş saatleri gibi) bizim için uygunluğu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	78	33,2	33,2
	çok önemli	143	60,9	60,9
	Total	235	100	100

Öğrencilerin giysilerinin bazı günlerde ya da sürekli serbest bırakılması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	50	21,3	21,3
	kısmen önemli	84	35,7	35,7
	çok önemli	101	43	43
	Total	235	100	100

Okulun imkânlarını ders dışı zamanlarda öğrencilere kullandırması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	76	32,3	32,3
	çok önemli	143	60,9	60,9
	Total	235	100	100

Okulun sürekli kendini geliştirme çabası içinde olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	28	11,9	11,9
	çok önemli	195	83	83
	Total	235	100	100

Okul yaşamında çocuğumun mutlu olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	27	11,5	11,5
	çok önemli	197	83,8	83,8
	Total	235	100	100

Okulun alt sistemlerinin (sağlık, rehberlik, ölçme-değerlendirme, program geliştirme gibi) iyi işlemesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	43	18,3	18,3
	çok önemli	180	76,6	76,6
	Total	235	100	100

Okulda yürütülen faaliyetlere veli katılımının (görüş alınması, sorumluluk üstlenmesi) sağlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	17	7,2	7,2
	kısmen önemli	70	29,8	29,8
	çok önemli	148	63	63
	Total	235	100	100

Okulun disiplin (ödül ve ceza) politikası

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	54	23	23
	çok önemli	164	69,8	69,8
	5	1	0,4	0,4
	Total	235	100	100

Okulun kuralları ve uygulanış biçiminin beklentilerimize uygunluğu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	52	22,1	22,1
	çok önemli	170	72,3	72,3
	Total	235	100	100

Okulun ve çevresinin çocuğum için güvenli olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	25	10,6	10,6
	çok önemli	199	84,7	84,7
	Total	235	100	100

Okuldaki diğer öğrencilerin nitelikleri (alışkanlıkları, tutum ve davranışları)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	12	5,1	5,1
	kısmen önemli	35	14,9	14,9
	çok önemli	188	80	80
	Total	235	100	100

Uyumsuz ve sürekli problem yaratan öğrencilere yönelik gösterilen tavır

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	6	2,6	2,6
	kısmen önemli	42	17,9	17,9
	çok önemli	187	79,6	79,6
	Total	235	100	100

Okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	30	12,8	12,8
	çok önemli	197	83,8	83,8
	Total	235	100	100

Öğrencilerin okul dışındaki davranışları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	58	24,7	24,7
	çok önemli	164	69,8	69,8
	Total	235	100	100

Okulda güvenlikten sorumlu görevlilerin olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	47	20	20
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Okula giriş çıkışın kontrol altında olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	17	7,2	7,2
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	182	77,4	77,4
	Total	235	100	100

Okulun yatılılık imkânına sahip olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	33	14	14
	kısmen önemli	74	31,5	31,5
	çok önemli	128	54,5	54,5
	Total	235	100	100

Yatılı öğrencilere sağlanan yatılılıkla ilgili olanakların kalitesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	28	11,9	11,9
	kısmen önemli değil	61	26	26
	çok önemli	146	62,1	62,1
	Total	235	100	100

Okulda çocuğuma sağlanan beslenme imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	33	14	14
	çok önemli	189	80,4	80,4
	Total	235	100	100

Okulun kafeteryasında sunulan hizmetlerin kalitesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	51	21,7	21,7
	çok önemli	171	72,8	72,8
	Total	235	100	100

Yemek listelerinin ailelerin ve öğrencilerin görüşleri de alınarak hazırlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	60	25,5	25,5
	çok önemli	159	67,7	67,7
	Total	235	100	100

Yemek listelerinin beslenme uzmanı nezaretinde hazırlanması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	43	18,3	18,3
	çok önemli	178	75,7	75,7
	Total	235	100	100

Yemekhanelerin ve kullanılan malzemenin temizliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	27	11,5	11,5
	çok önemli	197	83,8	83,8
	Total	235	100	100

Yemek listelerinin velilere bildirilmesi

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	77	32,8	32,8
	çok önemli	138	58,7	58,7
	Total	235	100	100

Yemeklerin çeşit ve miktar olarak çocuğumun beslenmesi açısından yeterliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	45	19,1	19,1
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Okulun kantin ve kafeteryasında satılan yiyecek, içecek ve malzemenin yeterliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	72	30,6	30,6
	çok önemli	143	60,9	60,9
	Total	235	100	100

Okulun kantin ve kafeteryasının temizliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	28	11,9	11,9
	çok önemli	192	81,7	81,7
	Total	235	100	100

Okulda öğrencilere ders dışı zamanlarda sağlanan dinlenme imkânlarının yeterliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	15	6,4	6,4
	kısmen önemli	60	25,5	25,5
	çok önemli	160	68,1	68,1
	Total	235	100	100

Okul binasının yeniliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	19	8,1	8,1
	kısmen önemli	76	32,3	32,3
	çok önemli	140	59,6	59,6
	Total	235	100	100

Okulun temizliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	33	14	14
	çok önemli	186	79,1	79,1
	Total	235	100	100

Okulda öğrencilere sağlanan fizikî imkânların zenginliği ve rahatlığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	49	20,9	20,9
	çok önemli	173	73,6	73,6
	Total	235	100	100

Sınıf mevcutları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	36	15,3	15,3
	çok önemli	188	80	80
	Total	235	100	100

Sınıfların klimalı olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	19	8,1	8,1
	kısmen önemli	74	31,5	31,5
	çok önemli	142	60,4	60,4
	Total	235	100	100

Öğrencilerin en çok kullandıkları alanların temizliği (sınıf, koridor, tuvalet gibi)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	26	11,1	11,1
	çok önemli	195	83	83
	Total	235	100	100

Okulun yakın çevresinin sosyal ve mimarî yapı, iş kolları açısından konumu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	16	6,8	6,8
	kısmen önemli	83	35,3	35,3
	çok önemli	136	57,9	57,9
	Total	235	100	100

Okulun kuruluşunun kampüs şeklinde olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	18	7,7	7,7
	kısmen önemli	84	35,7	35,7
	çok önemli	133	56,6	56,6
	Total	235	100	100

Okulun çevresindeki doğal alanların varlığı (ağaçlık, okul bahçesi) ve yeterliliği

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	70	29,8	29,8
	çok önemli	157	66,8	66,8
	Total	235	100	100

Okuldaki malzemelerin (sıra, masa, sandalye, tahta gibi) öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunluğu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	7	3	3
	kısmen önemli	53	22,6	22,6
	çok önemli	175	74,5	74,5
	Total	235	100	100

Sınıfların ebadı (büyüklüğü ve genişliği)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	66	28,1	28,1
	çok önemli	158	67,2	67,2
	Total	235	100	100

Okula ulaşım kolaylığı

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	9	3,8	3,8
	kısmen önemli	59	25,1	25,1
	çok önemli	167	71,1	71,1
	Total	235	100	100

Sağlanan servis imkânlarının kalitesi (düzenli ve güvenli olması)

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	13	5,5	5,5
	kısmen önemli	37	15,7	15,7
	çok önemli	185	78,7	78,7
	Total	235	100	100

Okulun ısınma imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	32	13,6	13,6
	çok önemli	189	80,4	80,4
	Total	235	100	100

Okulun yakın çevresindeki ve okula ulaşım sırasındaki trafiğin durumu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	14	6	6
	kısmen önemli	58	24,7	24,7
	çok önemli	163	69,4	69,4
	Total	235	100	100

Okulun fizikî yapısının (yaralanma gibi) olası kazaları önleyici nitelikte olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	8	3,4	3,4
	kısmen önemli	39	16,6	16,6
	çok önemli	188	80	80
	Total	235	100	100

Okulun sağladığı burs imkânları

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	20	8,5	8,5
	kısmen önemli	65	27,7	27,7
	çok önemli	150	63,8	63,8
	Total	235	100	100

Okulun ücretinin aile bütçemize uygunluğu

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	37	15,7	15,7
	çok önemli	187	79,6	79,6
	Total	235	100	100

Okulun ödemelerde getirdiği kolaylık

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	11	4,7	4,7
	kısmen önemli	41	17,4	17,4
	çok önemli	183	77,9	77,9
	Total	235	100	100

Okul imkânlarının (kütüphane, spor olanakları gibi) ücretsiz olarak velilere de açık olması

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	33	14	14
	kısmen önemli	73	31,1	31,1
	çok önemli	129	54,9	54,9
	Total	235	100	100

Servis ücretleri

		Frequency	Percent	Valid Percent
Valid	hiç önemli değil	24	10,2	10,2
	kısmen önemli	65	27,7	27,7
	çok önemli	146	62,1	62,1
	Total	235	100	100

4.3 Velilerin, Özel Okullarda Aradıkları Niteliklerin,14 Alt Boyut Analizi

Anketi oluşturan 146 sorunun,14 alt boyuttaki ortalamaları aşağıdaki çizelgede belirtilmiştir. Boyutların ortalama değerleri azalan sıralamaya göre yapılmıştır.

Çizelge 4.20: Velilerin, Özel Okullarda Aradıkları Niteliklerin,14 Alt Boyuta Göre Analizi

Sıra	Boyutlar	N	Mean
1	Öğretim süreci	235	2,79
2	Okulun fiziki koşulları ve konumu	235	2,70
3	Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	235	2,70
4	Öğrenci kişilik hizmetleri	235	2,68
5	Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	235	2,67
6	Velilerle iletişim	235	2,64
7	Eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	235	2,64
8	Servis ve beslenme hizmetleri	235	2,62
9	Öğrencilerle iletişim	235	2,62
10	Yabancı dil öğrenme imkânları	235	2,60
11	Maddî koşullar	235	2,58
12	Bilgisayar olanakları	235	2,57
13	Öğrenci kabulü	235	2,53
14	Okulun imajı	235	2,38
	Genel Ortalama		2,62

Çizelgedeki aritmetik ortalama büyüklerine göre bir değerlendirme yapıldığında, özel okul velilerinin öğretim sürecine, okulun fizikî şartlarına, insan kaynakları kalitesine, iletişim becerilerine, öğrenci kişilik hizmetlerine, kültürel etkinliklere *çok önem* verdikleri, yabancı dil öğrenme imkânlarını, maddî koşulları, bilgisayar olanaklarını orta düzeyde önemsedikleri, öğrenci kabul ve okulun imajı boyutlarını çok az önemsemedikleri görülmektedir. Burada, velilerin özel okuldaki en yüksek beklentisi; öğretim kadrosunun başarılı,kaliteli,nitelikli olması,okulun fizikî yapı ve donanımının yeterli olması ve öğrencileri hayata hazırlayıcı eğitim etkinliklerinin olmasıdır.Bu sonuçlara göre,İkinci Bölümde açıklanan ‘*Sürdürülebilir, Kaliteli Okul İçin Başarı Bileşenleri*’ görüşünün yerinde bir tespit olduğu yorumlanabilir (Şekil 2.3).

4.3.1 Boyutların Ortalamaları Ve Boyutu Oluşturan Soruların Ortalamalarının Karşılaştırılmasıyla İlgili Analiz

Eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri boyutunda, velilerin okul tercih sürecinde öğretmenlerin bilgi birikimine ve bunları uygulama becerilerine, öğretmenlerinin nitelikli olmasına ve model insan rolünü yerine getirebilecek kişilik özelliklerine sahip olmasına oldukça önem verdikleri görülmektedir. Genel olarak velilerin bu boyutu çok önemsedikleri söylenebilir (Çizelge 4.21).

Çizelge 4.21: Eğitim Öğretim Kadrosunun Nitelikleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Eğitim Öğretim Kadrosunun Nitelikleri Boyutu	Mean
Öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri	2,89
Öğretmenlerin branşlarında uzman olması	2,85
Öğretmenlerin kişilik özellikleri	2,83
Öğretmenlerin öğrencileri motive etmedeki başarıları	2,83
Öğretmen kadrosunun niteliği	2,79
Okulun yönetici kadrosunun niteliği	2,78
Okulun yönetilme biçimi	2,74
Öğretim kadrolarının sürekliliği (öğretmenlerin sık sık değişmemesi)	2,73
Yöneticilerin kişilik özellikleri	2,72
Öğretmenlerin başarıları ve kişilik özellikleri açısından tanınırlığı	2,71
Ortalama	2,79

Yabancı dil öğrenme imkânları boyutunda veliler, yabancı dil öğreniminin başlangıç düzeyini ve okul müfredatında yabancı dilin olmasını diğer maddelere göre daha çok önemsedikleri, bu boyutta ortalaması en düşük madde, okulun ikinci / üçüncü bir yabancı dil öğrenme imkânı sağlaması maddesidir. Velilerin yabancı dil dersini tüm sınıf düzeyinde önemsedikleri, bilinçli veliler oldukları, yabancı dildeki başarının okul performansı olarak düşündükleri söylenebilir (çizelge 4.22).

Çizelge 4.22: Yabancı Dil Öğrenme İmkânları Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Yabancı Dil öğrenme İmkânları	Mean
Yabancı dil öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)	2,66
Okulda öğretilen / okutulan yabancı dil (İngilizce veya almanca) oluşu	2,63
Okulun yabancı dil eğitimindeki başarısı	2,56
Yabancı dil öğretiminde görevli yabancı öğretmenlerin sayısı ve niteliği	2,52
Okulun ikinci / üçüncü bir yabancı dil öğrenme imkânı sağlaması	2,28
Ortalama	2,53

Bilgisayar olanakları boyutunda, veliler önce bilgisayar temel eğitiminin verilmesi gerektiğini, daha sonra ders öğretim sürecinde kullanılmasını tercih ettiklerini düşünmektedirler (Çizelge 4.23).

Çizelge 4.23: Bilgisayar Olanakları Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Bilgisayar Olanakları	Mean
Okulda temel bilgisayar eğitiminin verilmesi	2,65
Bilgisayarın derslerin öğretiminde kullanılması	2,63
Bilgisayar öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)	2,57
Okulda öğrencilerin kullanabileceği internet bağlantısının olması	2,53
Ortalama	2,60

Öğretim süreci boyutunda, sorular incelendiğinde velilerin, öğrencilerin ders çalışma alışkanlıklarının olmasını, okul rehberlik merkezinin ve sınıf öğretmenlerinin öğrenci takip ve yönlendirme işlemlerini çok iyi yapmalarını, okulda sağlıklı ölçme değerlendirme servisinin olmasını, ileride çocuklarının girecekleri sınavlara hazırlık yapılmasını, okulun sürekli özdeğerlendirme çalışmaları yaparak öğrenci başarısını değerlendirmek ve düzenleyici ve iyileştirici faaliyetler yapılmasını, öğretmen ve yöneticilere yönelik hizmet içi eğitim etkinliklerini istedikleri, okullun başarı ve kaliteye önem veren, kurumsallaşmayı hedef edinen bir okul olmasını, öğrenci merkezli eğitim yapılarak öğrencinin bilişsel ve duyuşsal özelliklerinin yükseltilmesini istedikleri söylenebilir (Çizelge 4.24).

Çizelge 4.24: Öğretim Süreci Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Öğretim Süreci	Mean
Çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması	2,85
Öğrenci başarısının düzenli takibi	2,82
Sınav sorularının sürekli geliştirilmesi	2,80
Derslerin ilgi çekici biçimde işlenmesi	2,79
Çocuğumun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları)	2,78
Okulun sürekli kendini geliştirme çabası içinde olması	2,78
Sınav sorularının kalitesi	2,77
Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve başarıyı arttırıcı tedbirlerin zamanında alınması	2,77
Okulda sağlanan etüt imkânları ve ders çalışma ortamı	2,76
Okulun akademik eğitim standartlarının çocuğumun gelişimine uygunluğu	2,74
Derslerde uygulanan öğretim yöntemleri	2,74
Okuldan mezun olan öğrencilerin sınavla alınan üst öğretim kurumlarını (kolej, üniversite) kazanma durumu	2,73
Laboratuvarların yeterli sayıda ve nitelikte olması ve etkili biçimde kullanılması	2,72
Okulun alt sistemlerinin (sağlık, rehberlik, ölçme-değerlendirme, program geliştirme gibi) iyi işlemesi	2,71
Çalışmalarda çocuğumun araştırma becerisini geliştirecek bir yöntem izlenmesi	2,71
Okulda öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması	2,70
Okulun öğrencinin isteklerini, gelişim özelliklerini dikkate alan öğrenci merkezli eğitim anlayışına sahip olması	2,70
Okuldaki tüm imkânların aktif olarak kullanılması	2,70
Günlük ve haftalık ders planlarının pedagojik ilkelere göre düzenlenmesi	2,70
Okulun bilimsel yarışmalarda gösterdiği başarı	2,69
Okulda uygulanan sınav sistemi	2,68
Okulda sağlanan üniversite / kolej sınavlarına yetiştirme kursu imkânları	2,67
Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılan araç-gereçlerin amaca uygunluğu, çeşitliliği ve kalitesi	2,66
Öğretim faaliyetlerinde araştırma ve proje geliştirme laboratuvarlarının kullanılması	2,66
Okulda çocuğumuzun akademik yeteneklerinin gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı	2,63
Öğrencilere verilen ödevlerin miktarı ve niteliği	2,63
Akademik programların yanı sıra öğrencilerin hayatta kullanabilecekleri pratik becerilerini geliştirmeye yönelik programlar uygulanması	2,61
Okulun verdiği eğitim-öğretimin uluslar arası niteliği	2,60
Okulun imkânlarını ders dışı zamanlarda öğrencilere kullandırması	2,54
Okuldaki bazı bölümlerden daha uzun süreli yararlanmak için (kütüphane, gibi) öğrencilerin evleri arasında bilgisayarla iletişim imkânının sağlanması	2,47
Ortalama	2,70

Öğrencilerle iletişim boyutunda veliler, özellikle öğretmenlerin iletişim becerilerinin yüksek olmasını, öğretmen ve yöneticilerin çocuklarının özgüvenlerini geliştirici tutum, davranış ve atmosfer içinde olmalarını önemsediklerini vurgulamışlardır. Genel olarak veliler, okulda bulunan tüm çalışanların kaliteli, iletişime açık, nitelik olmalarını bekledikleri ve bununda çocuklarının gelişmesi için istedikleri söylenebilir (Çizelge 4.25).

Çizelge 4.25: Öğrencilerle İletişim Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Öğrencilerle İletişim	Mean
Öğretmenlerin öğrencilere olan ilgisi, sevecen ve hoşgörülü olmaları	2,78
Çocuğumun öğretmen ve idarecilerle rahatça iletişim kurabilmesi	2,76
Okulda oluşturulan iletişim atmosferinin çocuğuma iyi bir model olması	2,75
Okuldaki öğrencilerin arasındaki ilişkilerin niteliği	2,68
Okuldaki yardımcı personelin (güvenlik, kantin görevlisi gibi) davranışları	2,68
Okulda okuyan öğrencilerin okula bağlılığı ve sevgisi	2,66
Yürütülen faaliyetlerin geliştirilmesinde öğrencilerin görüşlerinin alınması	2,60
Ortalama	2,70

Velilerle iletişim boyutuyla ilgili olarak velilerin okul aile işbirliğine çok önem verdikleri görülmektedir. Eğitim öğretim sürecine velilerin katılımının ve öğrenci hakkında velilerin düzenli ve sistemli bilgilendirilmesinin, veliler tarafından çok önemsendiği görülmektedir. Yine burada, okul çalışanların iletişim becerilerinin yüksek, işini seven, başarılı kişiler olması gerektiği, özel okulda bürokratik uygulamaların olmaması ve daha pratik olunması gerektiği, velilerle iletişimin bir süreç olarak ele alınması gerektiği, velilerin okulla ilgili düzenli bilgilendirilmesinin müşteri memnuniyeti açısından çok önemli olduğu, böylece velilerin okulun dışarıda tanıtım faaliyetlerinde memnuniyetlerini belirtmeleri sağlanarak yeni öğrenci kaynaklarına en masrafsız bir şekilde ulaşım sağlanabileceği tespitleri yapılabilir (Çizelge 4.26).

Çizelge 4.26: Velilerle İletişim Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Velilerle iletişim	Mean
Çocuğumun durumu hakkında düzenli olarak bana bilgi verilmesi	2,78
Çocukla ilgili problemlerin kısa zamanda veliye bildirilmesi	2,75
Veli-öğretmen görüşmelerinin yeterli sayıda ve düzenli olarak yapılması	2,71
Okulun velilere yaklaşımı	2,69
Velilerin öğretmen ve idarecilerle rahatça görüşebilmesi için yapılan düzenlemeler	2,65
Okulda yürütülen faaliyetler hakkında velilerin bilgilendirilmesi	2,62
Velilere çocuklarının gelişimine katkıda bulunmalarında yardımcı olabilecek bilgileri içeren periyodik konferanslar düzenlenmesi	2,57
Okulda yürütülen faaliyetlere veli katılımının (görüş alınması, sorumluluk üstlenmesi) sağlanması	2,56

Okulun günlük faaliyet programının (ders başlangıç ve bitiş saatleri gibi) bizim için uygunluğu	2,55
Okulda yürütülen sosyal etkinliklere velilerin katılımının sağlanması	2,49
Okul imkânlarının (kütüphane, spor olanakları gibi) ücretsiz olarak velilere de açık olması	2,41
Ortalama	2,62

Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları boyutunda veliler, çocuğun okulda mutlu olması, öğrenci davranışlarının geliştirilmesi ve olumlu davranışların kazandırılması ve disiplinsiz öğrencilere gereken tavrın alınması maddelerine çok önem verdikleri görülmektedir. Okulun özel olmasından dolayı yönetici ve öğretmenlerin okul disiplini ve başarısı için almaları gereken kararlarda ve uygulamalarda velilerin destekleri olacağı açıkça görülmektedir. Okul tercih aşamasında velilerin öğrenci okul kıyafetlerini çok önemsemedikleri ancak okula serbest kıyafetle de gelmemesi gerektiği de belirtilmiştir (Çizelge 4.27).

Çizelge 4.27 Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları boyutu ve soru ortalamaları

Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	Mean
Okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar	2,80
Okul yaşamında çocuğumun mutlu olması	2,79
Uyumsuz ve sürekli problem yaratan öğrencilere yönelik gösterilen tavır	2,77
Okulun öğrencilere gösterdiği ilgi ve koruma	2,75
Okuldaki diğer öğrencilerin nitelikleri (alışkanlıkları, tutum ve davranışları)	2,75
Okula giriş çıkışın kontrol altında olması	2,70
Okulda güvenlikten sorumlu görevlilerin olması	2,69
Okulun kuralları ve uygulanış biçiminin beklentilerimize uygunluğu	2,67
Öğrencilerin okul dışındaki davranışları	2,64
Okulun disiplin (ödül ve ceza) politikası	2,64
Öğrencilerin giysilerinin bazı günlerde ya da sürekli serbest bırakılması	2,22
Okulun üniforması	2,06
Ortalama	2,62

Öğrenci kişilik hizmetleri boyutunda, veliler okulu, çocuklarının kişilik gelişimine ilişkin beklentilerinizi sağlayacak olanaklara sahip olması bakımından önemsediklerini ve okul tercihinde önemli bir etken olduğunu, okul rehberlik hizmetleri çocukların ruhsal ve duygusal gelişimine katkı sağlayacağını düşündüklerini, okulun öğrenci sağlığı için sunduğu hizmetlerinde önemli olduğu vurgulanmıştır (Çizelge 4.28).

Çizelge 4.28: Öğrenci Kişilik Hizmetleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Öğrenci kişilik hizmetleri	Mean
Okulda çocuğumuzun kişilik gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı	2,77
Çocuğumuzun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yürütülen çalışmalar	2,76
Çocuğumuzun sağlık durumuna ilişkin sağlanan imkânlar	2,72
Çocuğumuzun iletişim ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesi	2,71
Çocuğumuzun kişilik yapısının okul tarafından tanınması ve uyum sorunlarına yardımcı olunması	2,69
Öğrencilerin psikolojik sorunları ile ilgilenen görevlilerin olması	2,69
Okulun etkili bir yönlendirme (üst okullara ve mesleklere) programı uygulaması	2,68
Öğrencilerin ders başarısızlığı, sosyal ilişkiler ve psikolojik sorunları gibi alanlarda etkili bir şekilde psikolojik yardım hizmetlerinin verilmesi	2,65
Çocuğumuzun bilinçlenmesi için düzenli konferanslar verilmesi	2,64
Okulda tam gün çalışan sağlık görevlilerinin (doktor, hemşire) olması	2,62
Çocuğumuzun periyodik olarak fiziksel ve ruhsal gelişiminin takip edilmesi	2,60
Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre boş zaman etkinliklerine yönlendirilmesi	2,57
Ortalama	2,68

Okulun fizikî koşulları ve konumu boyutunda elde edilen bulgulara göre, okul tercihinde velilerin sırasıyla; okulun ve çevresinin güvenli oluşuna, temizliğe, okulun fiziki yapısına, sınıf mevcutlarının azlığına, ısınma ve okul demirbaş eşyalarının ergonometik oluşuna ortalamanın üzerinde önem verdiklerini belirtmişlerdir. Sınıfların klimalı olması, Okul binasının yeniliği, Okulun kuruluşunun kampüs şeklinde olması, Okulun yatılılık imkânına sahip olması konularında ise ortalamanın altında değerlendirme yaptıklarını görmekteyiz. Bu noktada araştırma yapılan İl’de özel okullaşmanın ve özel okul kültürünün yeni olması ve diğer illerden özel okullara elen öğrenci sayısının çok az olması gibi düşünülebilir (Çizelge 4.29).

Çizelge 4.29: Okulun Fizikî Koşulları Ve Konumu Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Okulun fizikî koşulları ve konumu	Mean
Okulun ve çevresinin çocuğum için güvenli olması	2,80
Öğrencilerin en çok kullandıkları alanların temizliği (sınıf, koridor, tuvalet gibi)	2,77
Okulun fizikî yapısının (yaralanma gibi) olası kazaları önleyici nitelikte olması	2,77
Sınıf mevcutları	2,75
Okulun ısınma imkânları	2,74
Okulun temizliği	2,72
Okuldaki malzemelerin (sıra, masa, sandalye, tahta gibi) öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunluğu	2,71
Okulda öğrencilere sağlanan fizikî imkânların zenginliği ve rahatlığı	2,68
Okula ulaşım kolaylığı	2,67
Okulun yakın çevresindeki ve okula ulaşım sırasındaki trafiğin durumu	2,63
Okulun çevresindeki doğal alanların varlığı (ağaçlık, okul bahçesi) ve yeterliliği	2,63
Sınıfların ebadı (büyüklüğü ve genişliği)	2,63
Okulda öğrencilere ders dışı zamanlarda sağlanan dinlenme imkânlarının yeterliliği	2,62
Sınıfların klimalı olması	2,52
Okul binasının yeniliği	2,51
Okulun yakın çevresinin sosyal ve mimarî yapı, iş kolları açısından konumu	2,51
Yatılı öğrencilere sağlanan yatılılıkla ilgili olanakların kalitesi	2,50
Okulun kuruluşunun kampüs şeklinde olması	2,49
Okulun yatılılık imkânına sahip olması	2,40
Ortalama	2,64

Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler boyutunda, velilerin okul tercihinde, okumaya ve okuma alışkanlığı kazandırıcı etkinliklere, okul kütüphane imkânlarına, öğrencilerin üretkenliklerini ve verimliliklerini geliştirici programlara en fazla önem verdikleri görülmektedir. Ortalamanın altında önemsenen özellikler ise; spor tesislerinden ders dışı zamanlarda da yararlanma imkânının sağlanması, okulun sağladığı yaz okulu imkânları, çocuğumun ilgi ve yeteneklerine uygun eğitsel kol faaliyetlerinin varlığı maddeleridir. Araştırma yapılan il 'de "bağcılık" kültürünün olması ve mayıs ayından itibaren bağlara, yaylalara ailelerin gitmesinden dolayı yaz okullarına olan talep azdır denilebilir. Ayrıca okulların velilerini eğitsel kollar veya öğrenci kulüpleri hakkında yeterince bilinçlendiremedikleri de söylenebilir (Çizelge 4.30).

Çizelge 4.30: Sosyal Sportif Ve Kültürel Faaliyetler Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	Mean
Çocuğumun okuma alışkanlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların niteliği	2,77
Okulun kütüphanesinin olması	2,71
Okul kütüphanesindeki olanakların yeterliliği	2,70
Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirici çalışmalar yapılması	2,65
Çocuğuma sağlanan sosyal gelişim imkânları	2,63
Okulun çevredeki bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı	2,61
Akademik alanlar dışındaki eğitimin niteliği	2,60
Çocuğumun ilgi duyduğu spor alanlarında okulun sahip olduğu imkânlar	2,55
Çocuğuma sağlanan spor olanakları ve fiziksel gelişim imkânları	2,54
Okulun uygun nitelikte tiyatro ve konferans salonuna sahip olması	2,51
Okuldaki sosyal faaliyetleri organize edecek ve velilerle iletişimi arttıracak uzmanların olması	2,51
Okulun sahip olduğu spor tesislerinin sayısı ve çeşitliliği	2,50
Okulun kültürel ve sportif alanlarda girdiği yarışmalardaki başarıları	2,49
Çocuğumun ilgi ve yeteneklerine uygun eğitsel kol faaliyetlerinin varlığı	2,49
Okulun sağladığı yaz okulu imkânları	2,46
Spor tesislerinden ders dışı zamanlarda da yararlanma imkânının sağlanması	2,46
Ortalama	2,57

Servis ve beslenme hizmetleri boyutuyla ilgili bulgulardan, velilerin özel okul tercihlerinde; temizlik ve hijyeni önemsedikleri, öğrenci taşıma hizmetlerinin kaliteli ve güvenli olmasına çok önem verdikleri, kantin hizmetlerini az önemsedikleri görülmektedir. Okulun kantin ve kafeteryasında satılan yiyecek, içecek ve malzemenin yeterliliği konusunda velilerin öğrenci beslenmesini de önemsedikleri, okul yemekhanesine daha güven duydukları söylenebilir (Çizelge 4.31).

Çizelge 4. 31: Servis Ve Beslenme Hizmetleri Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Servis ve beslenme hizmetleri	Mean
Yemekhanelerin ve kullanılan malzemenin temizliği	2,79
Okulun kantin ve kafeteryasının temizliği	2,75
Okulda çocuğuma sağlanan beslenme imkânları	2,75
Sağlanan servis imkânlarının kalitesi (düzenli ve güvenli olması)	2,73
Yemek listelerinin beslenme uzmanı nezaretinde hazırlanması	2,70
Yemeklerin çeşit ve miktar olarak çocuğumun beslenmesi açısından yeterliliği	2,68
Okulun kafeteryasında sunulan hizmetlerin kalitesi	2,67
Yemek listelerinin ailelerin ve öğrencilerin görüşleri de alınarak hazırlanması	2,61
Okulun kantin ve kafeteryasında satılan yiyecek, içecek ve malzemenin yeterliliği	2,52
Yemek listelerinin velilere bildirilmesi	2,50
Ortalama	2,67

Maddî koşullar boyutunda, okul öğrenci ücretleri ve okulun sağladığı ödeme kolaylıkları velinin okul tercihinde önemli bir faktör olduğu görülmektedir. Ayrıca, velilerin okul öğrenci servis ücretlerini çok fazla dikkate almadıkları görülmektedir. Şehir içi ulaşım kolaylığı, toplu taşıma araçlarının yaygınlığı ve velilerin genel olarak ekonomik imkânlarının çok yeterli olmaması en büyük etkendir diye yorumlanabilir (Çizelge 4.8), (Çizelge 4.32).

Çizelge 4.32 Maddî Koşullar Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Maddî koşullar	Mean
Okulun ücretinin aile bütçemize uygunluğu	2,75
Okulun ödemelerde getirdiği kolaylık	2,73
Okulun sağladığı burs imkânları	2,55
Servis ücretleri	2,52
Ortalama	2,64

Öğrenci kabulü boyutunda, okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite) nın oldukça önemsediklerini, okula sınavla alınıp alınmamayı çok önemsemedikleri görülmektedir. Yine burada da araştırma yapılan il halkının özel okullarla yeni tanışıyor olması önemli bir etken olduğu söylenebilir (Çizelge 4.33).

Çizelge 4.33: Öğrenci Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Öğrenci kabulü	Mean
Okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite)	2,65
Sınavsız olarak bu okulda bir üst öğretime (orta-lise) devam etme olanağı	2,38
Okula seçme sınavıyla öğrenci alınması	2,36
Okula sınavsız öğrenci alınması	2,11
Ortalama	2,38

Okulun imajı boyutunda, velilerin okulun örgüt kültürüne, köklü bir okul oluşuna dikkat ettikleri görülmektedir (Çizelge 4.34).

Çizelge 4.34: Okulun İmajı Boyutu Ve Soru Ortalamaları

Okulun imajı	Mean
Okulun örgüt kültürü / köklü bir okul oluşu	2,69
Okulun kamuoyunda tanınma biçimi	2,46
Ortalama	2,58

4.4 Demografik Değişkenlerin Boyutlara Göre Analizi

Bu bölümde, anketin demografik değişkenlerinin boyutlara göre analizi yapılmıştır. Değişkenin türüne göre farklı testler kullanılmıştır.

Oneway Anova Testi

Yakınlık, aile bütçesine etkisi, özel okulda okuyan öğrenci sayısı, okul düzeyi değişkenlerinde bu test kullanılmıştır.

Anketin tüm alt boyut puanları, $\text{sig.} > 0.05$ olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “yakınlık” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Oneway Anova” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.35).

Anketin tüm alt boyut puanları, $\text{sig.} > 0.05$ olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “aile bütçesine etkisi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Oneway Anova” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.36).

Anketin tüm alt boyut puanları, $\text{sig.} > 0.05$ olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “özel okulda okuyan öğrenci sayısı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Oneway Anova” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.37).

Anketin tüm alt boyut puanları, $\text{sig.} > 0.05$ olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “okul düzeyi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Oneway Anova” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.38).

Çizelge 4.35: Tüm Alt Boyutların Yakınlık Değişkenine Göre Oneway Testi

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	Between Groups	1,798	2	,899	,069	,933
	Within Groups	3011,198	232	12,979		
	Total	3012,996	234			
Yabancı dil öğrenme imkanları	Between Groups	25,397	2	12,698	1,872	,156
	Within Groups	1573,301	232	6,781		
	Total	1598,698	234			
Bilgisayar olanakları	Between Groups	19,691	2	9,846	2,446	,089
	Within Groups	933,840	232	4,025		
	Total	953,532	234			
Öğretim süreci	Between Groups	141,317	2	70,659	,566	,569
	Within Groups	28985,338	232	124,937		
	Total	29126,655	234			
Öğrencilerle iletişim	Between Groups	8,555	2	4,277	,571	,566
	Within Groups	1737,386	232	7,489		
	Total	1745,940	234			
Velilerle iletişim	Between Groups	25,784	2	12,892	,658	,519
	Within Groups	4544,148	232	19,587		
	Total	4569,932	234			
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	Between Groups	7,068	2	3,534	,167	,846
	Within Groups	4901,629	232	21,128		
	Total	4908,698	234			
Öğrenci kişilik hizmetleri	Between Groups	10,445	2	5,223	,214	,807
	Within Groups	5655,895	232	24,379		
	Total	5666,340	234			
Okulun fiziki koşulları ve konumu	Between Groups	85,502	2	42,751	,768	,465
	Within Groups	12915,962	232	55,672		
	Total	13001,464	234			
Sosyal sptif ve kültürel faaliyetler	Between Groups	69,559	2	34,779	,716	,490
	Within Groups	11271,437	232	48,584		
	Total	11340,996	234			
Servis ve beslenme hizmetleri	Between Groups	,979	2	,490	,025	,975
	Within Groups	4457,344	232	19,213		
	Total	4458,323	234			
Maddi koşullar	Between Groups	15,188	2	7,594	2,051	,131
	Within Groups	858,897	232	3,702		
	Total	874,085	234			
Öğrenci kabulü	Between Groups	21,676	2	10,838	2,695	,070
	Within Groups	933,073	232	4,022		
	Total	954,749	234			
Okulun imajı	Between Groups	1,992	2	,996	1,039	,356
	Within Groups	222,493	232	,959		
	Total	224,485	234			

Çizelge 4.36: Tüm Alt Boyutların Aile Bütçesine Etkisi Değişkenine Göre Oneway Testi

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	Between Groups	15,190	2	7,595	,588	,556
	Within Groups	2997,806	232	12,922		
	Total	3012,996	234			
Yabancı dil öğrenme imkanları	Between Groups	14,186	2	7,093	1,039	,356
	Within Groups	1584,512	232	6,830		
	Total	1598,698	234			
Bilgisayar olanakları	Between Groups	5,834	2	2,917	,714	,491
	Within Groups	947,698	232	4,085		
	Total	953,532	234			
Öğretim süreci	Between Groups	263,595	2	131,797	1,059	,348
	Within Groups	28863,061	232	124,410		
	Total	29126,655	234			
Öğrencilerle iletişim	Between Groups	10,989	2	5,495	,735	,481
	Within Groups	1734,951	232	7,478		
	Total	1745,940	234			
Velilerle iletişim	Between Groups	60,960	2	30,480	1,568	,211
	Within Groups	4508,972	232	19,435		
	Total	4569,932	234			
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	Between Groups	10,585	2	5,292	,251	,778
	Within Groups	4898,113	232	21,113		
	Total	4908,698	234			
Öğrenci kişilik hizmetleri	Between Groups	42,727	2	21,364	,881	,416
	Within Groups	5623,613	232	24,240		
	Total	5666,340	234			
Okulun fiziki koşulları ve konumu	Between Groups	16,374	2	8,187	,146	,864
	Within Groups	12985,090	232	55,970		
	Total	13001,464	234			
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	Between Groups	54,201	2	27,101	,557	,574
	Within Groups	11286,795	232	48,650		
	Total	11340,996	234			
Servis ve beslenme hizmetleri	Between Groups	3,762	2	1,881	,098	,907
	Within Groups	4454,561	232	19,201		
	Total	4458,323	234			
Maddi koşullar	Between Groups	,414	2	,207	,055	,947
	Within Groups	873,671	232	3,766		
	Total	874,085	234			
Öğrenci kabulü	Between Groups	17,704	2	8,852	2,192	,114
	Within Groups	937,045	232	4,039		
	Total	954,749	234			
Okulun imajı	Between Groups	,030	2	,015	,015	,985
	Within Groups	224,455	232	,967		
	Total	224,485	234			

Çizelge 4.37: Tüm Alt Boyutların Özel Okulda Okuyan Öğrenci Sayısı Değişkenine Göre Oneway Testi

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	Between Groups	15,190	2	7,595	,588	,556
	Within Groups	2997,806	232	12,922		
	Total	3012,996	234			
Yabancı dil öğrenme imkanları	Between Groups	14,186	2	7,093	1,039	,356
	Within Groups	1584,512	232	6,830		
	Total	1598,698	234			
Bilgisayar olanakları	Between Groups	5,834	2	2,917	,714	,491
	Within Groups	947,698	232	4,085		
	Total	953,532	234			
Öğretim süreci	Between Groups	263,595	2	131,797	1,059	,348
	Within Groups	28863,061	232	124,410		
	Total	29126,655	234			
Öğrencilerle iletişim	Between Groups	10,989	2	5,495	,735	,481
	Within Groups	1734,951	232	7,478		
	Total	1745,940	234			
Velilerle iletişim	Between Groups	60,960	2	30,480	1,568	,211
	Within Groups	4508,972	232	19,435		
	Total	4569,932	234			
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	Between Groups	10,585	2	5,292	,251	,778
	Within Groups	4898,113	232	21,113		
	Total	4908,698	234			
Öğrenci kişilik hizmetleri	Between Groups	42,727	2	21,364	,881	,416
	Within Groups	5623,613	232	24,240		
	Total	5666,340	234			
Okulun fiziki koşulları ve konumu	Between Groups	16,374	2	8,187	,146	,864
	Within Groups	12985,090	232	55,970		
	Total	13001,464	234			
Sosyal sprtif ve kültürel faaliyetler	Between Groups	54,201	2	27,101	,557	,574
	Within Groups	11286,795	232	48,650		
	Total	11340,996	234			
Servis ve beslenme hizmetleri	Between Groups	3,762	2	1,881	,098	,907
	Within Groups	4454,561	232	19,201		
	Total	4458,323	234			
Maddi koşullar	Between Groups	,414	2	,207	,055	,947
	Within Groups	873,671	232	3,766		
	Total	874,085	234			
Öğrenci kabulü	Between Groups	17,704	2	8,852	2,192	,114
	Within Groups	937,045	232	4,039		
	Total	954,749	234			
Okulun imajı	Between Groups	,030	2	,015	,015	,985
	Within Groups	224,455	232	,967		
	Total	224,485	234			

Çizelge 4.38: Tüm Alt Boyutların Okul Düzeyi Değişkenine Göre Oneway Testi

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	Between Groups	7,365	2	3,682	,284	,753
	Within Groups	3005,631	232	12,955		
	Total	3012,996	234			
Yabancı dil öğrenme imkanları	Between Groups	16,250	2	8,125	1,191	,306
	Within Groups	1582,448	232	6,821		
	Total	1598,698	234			
Bilgisayar olanakları	Between Groups	1,579	2	,790	,192	,825
	Within Groups	951,953	232	4,103		
	Total	953,532	234			
Öğretim süreci	Between Groups	400,890	2	200,445	1,619	,200
	Within Groups	28725,766	232	123,818		
	Total	29126,655	234			
Öğrencilerle iletişim	Between Groups	12,381	2	6,190	,828	,438
	Within Groups	1733,560	232	7,472		
	Total	1745,940	234			
Velilerle iletişim	Between Groups	13,907	2	6,953	,354	,702
	Within Groups	4556,025	232	19,638		
	Total	4569,932	234			
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	Between Groups	2,867	2	1,434	,068	,934
	Within Groups	4905,831	232	21,146		
	Total	4908,698	234			
Öğrenci kişilik hizmetleri	Between Groups	54,967	2	27,483	1,136	,323
	Within Groups	5611,374	232	24,187		
	Total	5666,340	234			
Okulun fiziki koşulları ve konumu	Between Groups	12,406	2	6,203	,111	,895
	Within Groups	12989,058	232	55,987		
	Total	13001,464	234			
Sosyal sprtif ve kültürel faaliyetler	Between Groups	27,617	2	13,808	,283	,754
	Within Groups	11313,379	232	48,765		
	Total	11340,996	234			
Servis ve beslenme hizmetleri	Between Groups	18,990	2	9,495	,496	,609
	Within Groups	4439,334	232	19,135		
	Total	4458,323	234			
Maddi koşullar	Between Groups	1,411	2	,705	,188	,829
	Within Groups	872,674	232	3,762		
	Total	874,085	234			
Öğrenci kabulü	Between Groups	,029	2	,014	,003	,997
	Within Groups	954,720	232	4,115		
	Total	954,749	234			
Okulun imajı	Between Groups	,478	2	,239	,248	,781
	Within Groups	224,007	232	,966		
	Total	224,485	234			

Kruskal-Wallis Testi

“Eğitim-öğretim kadrosu nitelikleri” alt boyutu puanının, “okul seçim kararı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “**Kruskal-Wallis**” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.39).

“Velilerle iletişim” alt boyutu puanının, “okul seçim kararı ”değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “**Kruskal-Wallis**” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.39).

Diğer alt boyut grup ortalamaları arasındaki farklar, istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($\text{sig.} > 0.05$), (Çizelge 4.39).

Çizelge 4.39: Tüm Alt Boyutların *Okul Seçim Kararı* Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	okul seçim kararı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	aile ve çocuk birlikte	172	111,919	8,423	2	0,015
	yalnızca aile	49	141,786			
	yalnızca çocuk	14	109,464			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	aile ve çocuk birlikte	172	112,730	4,384	2	0,112
	yalnızca aile	49	135,061			
	yalnızca çocuk	14	123,036			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	aile ve çocuk birlikte	172	112,105	5,333	2	0,069
	yalnızca aile	49	133,827			
	yalnızca çocuk	14	135,036			
	Total	235				
Öğretim süreci	aile ve çocuk birlikte	172	114,660	2,711	2	0,258
	yalnızca aile	49	131,980			
	yalnızca çocuk	14	110,107			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	aile ve çocuk birlikte	172	113,640	4,735	2	0,094
	yalnızca aile	49	135,898			
	yalnızca çocuk	14	108,929			
	Total	235				
Velilerle iletişim	aile ve çocuk birlikte	172	111,811	6,502	2	0,039
	yalnızca aile	49	139,429			
	yalnızca çocuk	14	119,036			
	Total	235				
yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	aile ve çocuk birlikte	172	113,424	3,071	2	0,215
	yalnızca aile	49	131,939			
	yalnızca çocuk	14	125,429			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	aile ve çocuk birlikte	172	115,390	3,693	2	0,158
	yalnızca aile	49	132,429			
	yalnızca çocuk	14	99,571			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	aile ve çocuk birlikte	172	114,547	1,961	2	0,375
	yalnızca aile	49	129,724			
	yalnızca çocuk	14	119,393			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	aile ve çocuk birlikte	172	114,250	2,592	2	0,274
	yalnızca aile	49	131,643			
	yalnızca çocuk	14	116,321			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	aile ve çocuk birlikte	172	114,384	2,315	2	0,314
	yalnızca aile	49	130,622			
	yalnızca çocuk	14	118,250			
	Total	235				
Maddi koşullar	aile ve çocuk birlikte	172	113,983	2,995	2	0,224
	yalnızca aile	49	131,714			
	yalnızca çocuk	14	119,357			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	aile ve çocuk birlikte	172	112,491	5,316	2	0,070
	yalnızca aile	49	137,469			
	yalnızca çocuk	14	117,536			
	Total	235				
Okulun imajı	aile ve çocuk birlikte	172	115,753	2,326	2	0,313
	yalnızca aile	49	129,378			
	yalnızca çocuk	14	105,786			
	Total	235				

Anketin, *daha önce başka özel okulda okuma durumu* tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “*daha önce başka özel okulda okuma*” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.40).

Çizelge 4.40: Tüm Alt Boyutların Daha Önce Başka Özel Okulda Okuma Durumu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	daha önce başka özel okulda okudumu	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	evet	66	123,2	0,729	1,000	0,393
	hayır	168	115,3			
	Total	234				
Yabancı dil öğrenme imkanları	evet	66	119,4	0,078	1,000	0,780
	hayır	168	116,7			
	Total	234				
Bilgisayar olanakları	evet	66	111,1	0,915	1,000	0,339
	hayır	168	120			
	Total	234				
Öğretim süreci	evet	66	114,6	0,175	1,000	0,676
	hayır	168	118,7			
	Total	234				
Öğrencilerle iletişim	evet	66	118,3	0,015	1,000	0,901
	hayır	168	117,2			
	Total	234				
Velilerle iletişim	evet	66	112,2	0,586	1,000	0,444
	hayır	168	119,6			
	Total	234				
Okula yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	evet	66	113,7	0,294	1,000	0,588
	hayır	168	119			
	Total	234				
Öğrenci kişilik hizmetleri	evet	66	113,4	0,354	1,000	0,552
	hayır	168	119,1			
	Total	234				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	evet	66	110,2	1,103	1,000	0,294
	hayır	168	120,4			
	Total	234				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	evet	66	113,3	0,370	1,000	0,543
	hayır	168	119,2			
	Total	234				
Servis ve beslenme hizmetleri	evet	66	112,5	0,537	1,000	0,464
	hayır	168	119,5			
	Total	234				
Maddi koşullar	evet	66	111,3	0,895	1,000	0,344
	hayır	168	119,9			
	Total	234				
Öğrenci kabulü	evet	66	112,6	0,495	1,000	0,482
	hayır	168	119,4			
	Total	234				
Okulun imajı	evet	66	106	3,044	1,000	0,081
	hayır	168	122			
	Total	234				

“bilgisayar olanakları” alt boyutu puanının, “farklı özel okulda okuma durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.41).

“okulun fizikî olanakları” alt boyutu puanının, “farklı özel okulda okuma durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.41).

Ayrıca aynı çizelgede, “sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler” alt boyutu puanının, “farklı özel okulda okuma durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.41).

Diğer tüm alt boyut puanlarının öğrencilerin “farklı özel okulda okuma durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.41).

Çizelge 4.41: Tüm Alt Boyutların Farklı Özel Okulda Okuma Durumu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	farklı özel okulda okuma durumu	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosu	bir	160	122,6125	2,952	2,000	0,229
	iki	60	105,825			
	üç ve fazla	15	117,500			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme	bir	160	123,003	3,016	2,000	0,221
	iki	60	105,700			
	üç ve fazla	15	113,833			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	bir	160	127,481	10,773	2,000	0,005
	iki	60	97,942			
	üç ve fazla	15	97,100			
	Total	235				
Öğretim süreci	bir	160	122,166	2,884	2,000	0,236
	iki	60	105,258			
	üç ve fazla	15	124,533			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	bir	160	119,037	0,909	2,000	0,635
	iki	60	112,458			
	üç ve fazla	15	129,100			
	Total	235				
Velilerle iletişim	bir	160	122,644	2,572	2,000	0,276
	iki	60	106,567			
	üç ve fazla	15	114,200			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi	bir	160	124,556	5,470	2,000	0,065
	iki	60	100,750			
	üç ve fazla	15	117,067			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	bir	160	121,453	1,801	2,000	0,406
	iki	60	108,125			
	üç ve fazla	15	120,667			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları	bir	160	124,684	7,703	2,000	0,021
	iki	60	97,358			
	üç ve fazla	15	129,267			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel	bir	160	126,519	9,072	2,000	0,011
	iki	60	96,108			
	üç ve fazla	15	114,700			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	bir	160	123,575	3,747	2,000	0,154
	iki	60	104,5833			
	üç ve fazla	15	112,2			
	Total	235				
Maddi koşullar	bir	160	121,3719	1,448	2,000	0,485
	iki	60	111,4083			
	üç ve fazla	15	108,4			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	bir	160	122,9156	2,762	2,000	0,251
	iki	60	108,425			
	üç ve fazla	15	103,8667			
	Total	235				
Okulun imajı	bir	160	123,3063	4,391	2,000	0,111
	iki	60	103,2917			
	üç ve fazla	15	120,2333			
	Total	235				

Anketin, toplam özel okulda okuma yılı değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “toplam özel okulda okuma yılı ” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.42).

Çizelge 4.42: Tüm Alt Boyutların *Toplam Özel Okulda Okuma Yılı* Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	toplam özel okulda okuma yılı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	1-2 yıl	99	121,4091	3,026	4,000	0,553
	3-4 yıl	77	119,7857			
	5-6 yıl	32	108,2344			
	7-8 yıl	19	101,3947			
	9 ve üstü	8	137,125			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanı	1-2 yıl	99	111,7273	3,250	4,000	0,517
	3-4 yıl	77	126,5649			
	5-6 yıl	32	115,25			
	7-8 yıl	19	128,2105			
	9 ve üstü	8	99,9375			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	1-2 yıl	99	113,2677	5,305	4,000	0,257
	3-4 yıl	77	128,9286			
	5-6 yıl	32	110,5469			
	7-8 yıl	19	124,4211			
	9 ve üstü	8	85,9375			
	Total	235				
Öğretim süreci	1-2 yıl	99	112,4394	3,748	4,000	0,441
	3-4 yıl	77	129,3442			
	5-6 yıl	32	118,2188			
	7-8 yıl	19	104,5526			
	9 ve üstü	8	108,6875			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	1-2 yıl	99	114,7374	1,237	4,000	0,872
	3-4 yıl	77	120,2922			
	5-6 yıl	32	125,2188			
	7-8 yıl	19	109,4737			
	9 ve üstü	8	127,6875			
	Total	235				
Velilerle iletişim	1-2 yıl	99	112,0152	3,354	4,000	0,500
	3-4 yıl	77	128,0065			
	5-6 yıl	32	120,8906			
	7-8 yıl	19	104,5			
	9 ve üstü	8	116,25			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	1-2 yıl	99	109,8434	6,547	4,000	0,162
	3-4 yıl	77	132,039			
	5-6 yıl	32	119,3594			
	7-8 yıl	19	98,28947			
	9 ve üstü	8	125,1875			
	Total	235				

	toplam özel okulda okuma yılı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Öğrenci kişilik hizmetleri	1-2 yıl	99	116,1162	0,739	4,000	0,946
	3-4 yıl	77	121,5974			
	5-6 yıl	32	118,5469			
	7-8 yıl	19	109,2632			
	9 ve üstü	8	125,25			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	1-2 yıl	99	113,2222	4,469	4,000	0,346
	3-4 yıl	77	130,1883			
	5-6 yıl	32	116,0938			
	7-8 yıl	19	101,2105			
	9 ve üstü	8	107,3125			
	Total	235				
Siyasal ve kültürel faaliyetleri	1-2 yıl	99	109,9343	4,561	4,000	0,335
	3-4 yıl	77	128			
	5-6 yıl	32	117,6094			
	7-8 yıl	19	109,7105			
	9 ve üstü	8	142,8125			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	1-2 yıl	99	115,0051	1,704	4,000	0,790
	3-4 yıl	77	124,7727			
	5-6 yıl	32	119,6719			
	7-8 yıl	19	108,2368			
	9 ve üstü	8	106,375			
	Total	235				
Maddi koşullar	1-2 yıl	99	117,8232	1,707	4,000	0,789
	3-4 yıl	77	121,6688			
	5-6 yıl	32	120,5625			
	7-8 yıl	19	109,3684			
	9 ve üstü	8	95,125			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	1-2 yıl	99	108,2172	8,388	4,000	0,078
	3-4 yıl	77	133,0325			
	5-6 yıl	32	125,2344			
	7-8 yıl	19	108,6053			
	9 ve üstü	8	87,75			
	Total	235				
Okulun imajı	1-2 yıl	99	116,7677	5,731	4,000	0,220
	3-4 yıl	77	127,1039			
	5-6 yıl	32	113,9531			
	7-8 yıl	19	89,92105			
	9 ve üstü	8	128,5			
	Total	235				

Anketin, aile geliri değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “aile geliri” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi

sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.43).

Çizelge 4.43: Tüm Alt Boyutların Aile Geliri Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	aile geliri	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun niteliği	200 ytl den az	4	77	3,012	3,000	0,390
	200-500 ytl	21	111,7857			
	500-1000 ytl	92	114,0978			
	1000 ytl ve üzeri	118	123,5381			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	200 ytl den az	4	149,25	1,977	3,000	0,577
	200-500 ytl	21	115,9524			
	500-1000 ytl	92	112,2391			
	1000 ytl ve üzeri	118	121,7966			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	200 ytl den az	4	165,625	2,547	3,000	0,467
	200-500 ytl	21	124,3333			
	500-1000 ytl	92	115,2337			
	1000 ytl ve üzeri	118	117,4153			
	Total	235				
Öğretim süreci	200 ytl den az	4	103,875	1,273	3,000	0,736
	200-500 ytl	21	103,7857			
	500-1000 ytl	92	118,6793			
	1000 ytl ve üzeri	118	120,4788			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	200 ytl den az	4	118,75	4,144	3,000	0,246
	200-500 ytl	21	95,85714			
	500-1000 ytl	92	114			
	1000 ytl ve üzeri	118	125,0339			
	Total	235				
Velilerle iletişim	200 ytl den az	4	113,5	0,374	3,000	0,946
	200-500 ytl	21	114,2619			
	500-1000 ytl	92	115,6902			
	1000 ytl ve üzeri	118	120,6186			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	200 ytl den az	4	105	1,929	3,000	0,587
	200-500 ytl	21	100,5			
	500-1000 ytl	92	122,1848			
	1000 ytl ve üzeri	118	118,2924			
	Total	235				

	aile geliri	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Öğrenci kişilik hizmetleri	200 ytl den az	4	93,5	3,353	3,000	0,340
	200-500 ytl	21	96,78571			
	500-1000 ytl	92	123,4946			
	1000 ytl ve üzeri	118	118,322			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	200 ytl den az	4	87,625	1,588	3,000	0,662
	200-500 ytl	21	108,881			
	500-1000 ytl	92	122,2337			
	1000 ytl ve üzeri	118	117,3517			
	Total	235				
Sosyal sptif ve kültürel faaliyetler	200 ytl den az	4	126,125	1,520	3,000	0,678
	200-500 ytl	21	101,119			
	500-1000 ytl	92	118,9783			
	1000 ytl ve üzeri	118	119,9661			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	200 ytl den az	4	154,625	1,808	3,000	0,613
	200-500 ytl	21	107,2619			
	500-1000 ytl	92	118,8533			
	1000 ytl ve üzeri	118	118,0042			
	Total	235				
Maddi koşullar	200 ytl den az	4	157,875	2,357	3,000	0,502
	200-500 ytl	21	124,6429			
	500-1000 ytl	92	113,3098			
	1000 ytl ve üzeri	118	119,1229			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	200 ytl den az	4	178,5	3,842	3,000	0,279
	200-500 ytl	21	107,381			
	500-1000 ytl	92	116,8478			
	1000 ytl ve üzeri	118	118,7373			
	Total	235				
Okulun imajı	200 ytl den az	4	121,75	6,877	3,000	0,076
	200-500 ytl	21	84,02381			
	500-1000 ytl	92	123,6467			
	1000 ytl ve üzeri	118	119,517			
	Total	235				

Anketin, anne baba çalışma durumu değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “anne baba çalışma durumu” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.44).

Çizelge 4.44: Tüm Alt Boyutların Anne Baba Çalışma Durumu Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	anne baba çalışma durumu	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asym p. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nite	her ikisi çalışıyor	59	114	3,372	3,000	0,338
	sadece baba çalışıyor	167	121			
	sadece anne çalışıyor	7	88			
	herikiside çalışmıyor	2	67			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	her ikisi çalışıyor	59	121	0,758	3,000	0,860
	sadece baba çalışıyor	167	118			
	sadece anne çalışıyor	7	107			
	herikiside çalışmıyor	2	88			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	her ikisi çalışıyor	59	114	0,701	3,000	0,873
	sadece baba çalışıyor	167	119			
	sadece anne çalışıyor	7	134			
	herikiside çalışmıyor	2	109			
	Total	235				
Öğretim süreci	her ikisi çalışıyor	59	118	2,557	3,000	0,465
	sadece baba çalışıyor	167	119			
	sadece anne çalışıyor	7	104			
	herikiside çalışmıyor	2	48			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	her ikisi çalışıyor	59	119	2,907	3,000	0,406
	sadece baba çalışıyor	167	119			
	sadece anne çalışıyor	7	97			
	herikiside çalışmıyor	2	52			
	Total	235				
Velilerle iletişim	her ikisi çalışıyor	59	114	1,457	3,000	0,692
	sadece baba çalışıyor	167	120			
	sadece anne çalışıyor	7	101			
	herikiside çalışmıyor	2	82			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,	her ikisi çalışıyor	59	113	4,929	3,000	0,177
	sadece baba çalışıyor	167	122			
	sadece anne çalışıyor	7	98			
	herikiside çalışmıyor	2	28			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	her ikisi çalışıyor	59	116	3,124	3,000	0,373
	sadece baba çalışıyor	167	121			
	sadece anne çalışıyor	7	87			
	herikiside çalışmıyor	2	66			
	Total	235				

	anne baba çalışma durumu	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asym p. Sig.
Okulun fiziki koşulları ve konumu	her ikisi çalışıyor	59	111	4,160	3,000	0,245
	sadece baba çalışıyor	167	122			
	sadece anne çalışıyor	7	95			
	herkisinde çalışmıyor	2	51			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	her ikisi çalışıyor	59	113	1,419	3,000	0,701
	sadece baba çalışıyor	167	121			
	sadece anne çalışıyor	7	95			
	herkisinde çalışmıyor	2	108			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	her ikisi çalışıyor	59	111	3,562	3,000	0,313
	sadece baba çalışıyor	167	122			
	sadece anne çalışıyor	7	87			
	herkisinde çalışmıyor	2	82			
	Total	235				
Maddi koşullar	her ikisi çalışıyor	59	119	1,847	3,000	0,605
	sadece baba çalışıyor	167	117			
	sadece anne çalışıyor	7	122			
	herkisinde çalışmıyor	2	177			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	her ikisi çalışıyor	59	107	3,506	3,000	0,320
	sadece baba çalışıyor	167	121			
	sadece anne çalışıyor	7	132			
	herkisinde çalışmıyor	2	172			
	Total	235				
Okulun imajı	her ikisi çalışıyor	59	117	0,195	3,000	0,978
	sadece baba çalışıyor	167	118			
	sadece anne çalışıyor	7	113			
	herkisinde çalışmıyor	2	135			
	Total	235				

Anketin, baba eğitimi değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “baba eğitimi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.45).

Çizelge 4.45: Tüm Alt Boyutların Baba Eğitimi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	baba eğitimi	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	okur yazar	1,000	16,000	4,471	4,000	0,346
	ilkokul mezunu	20,000	107,275			
	ortaokul mezunu	13,000	116,654			
	lise mezunu	86,000	125,628			
	yüksekokul-fakülte	115,000	115,200			
	Total	235,000				
Yabancı dil öğrenme imkanları	okur yazar	1,000	5,000	6,973	4,000	0,137
	ilkokul mezunu	20,000	94,375			
	ortaokul mezunu	13,000	125,615			
	lise mezunu	86,000	126,180			
	yüksekokul-fakülte	115,000	116,113			
	Total	235,000				
Bilgisayar olanakları	okur yazar	1,000	55,000	1,870	4,000	0,760
	ilkokul mezunu	20,000	110,550			
	ortaokul mezunu	13,000	129,154			
	lise mezunu	86,000	121,047			
	yüksekokul-fakülte	115,000	116,304			
	Total	235,000				
Öğretim süreci	okur yazar	1,000	21,000	5,924	4,000	0,205
	ilkokul mezunu	20,000	122,025			
	ortaokul mezunu	13,000	105,808			
	lise mezunu	86,000	128,930			
	yüksekokul-fakülte	115,000	111,348			
	Total	235,000				
Öğrencilerle iletişim	okur yazar	1,000	48,500	4,273	4,000	0,370
	ilkokul mezunu	20,000	113,375			
	ortaokul mezunu	13,000	93,346			
	lise mezunu	86,000	125,453			
	yüksekokul-fakülte	115,000	116,622			
	Total	235,000				
Velilerle iletişim	okur yazar	1,000	12,500	5,790	4,000	0,215
	ilkokul mezunu	20,000	119,650			
	ortaokul mezunu	13,000	106,846			
	lise mezunu	86,000	128,337			
	yüksekokul-fakülte	115,000	112,161			
	Total	235,000				
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disiplin uygulamaları	okur yazar	1,000	16,000	8,996	4,000	0,061
	ilkokul mezunu	20,000	98,950			
	ortaokul mezunu	13,000	107,846			
	lise mezunu	86,000	132,541			
	yüksekokul-fakülte	115,000	112,474			
	Total	235,000				
Öğrenci kişilik hizmetleri	okur yazar	1,000	24,000	6,134	4,000	0,189
	ilkokul mezunu	20,000	119,650			
	ortaokul mezunu	13,000	94,538			
	lise mezunu	86,000	128,006			
	yüksekokul-fakülte	115,000	113,700			
	Total	235,000				

	baba eğitimi	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Okulun fiziki koşulları ve konumu	okur yazar	1,000	23,000	6,103	4,000	0,192
	ilkokul mezunu	20,000	119,950			
	ortaokul mezunu	13,000	102,000			
	lise mezunu	86,000	129,186			
	yüksekokul-fakülte	115,000	111,930			
	Total	235,000				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	okur yazar	1,000	45,000	6,799	4,000	0,147
	ilkokul mezunu	20,000	116,400			
	ortaokul mezunu	13,000	99,154			
	lise mezunu	86,000	131,209			
	yüksekokul-fakülte	115,000	111,165			
	Total	235,000				
Servis ve beslenme hizmetleri	okur yazar	1,000	33,500	5,370	4,000	0,251
	ilkokul mezunu	20,000	122,800			
	ortaokul mezunu	13,000	109,577			
	lise mezunu	86,000	128,395			
	yüksekokul-fakülte	115,000	111,078			
	Total	235				
Maddi koşullar	okur yazar	1	29	2,483	4,000	0,648
	ilkokul mezunu	20	126,825			
	ortaokul mezunu	13	113			
	lise mezunu	86	118,9128			
	yüksekokul-fakülte	115	117,1217			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	okur yazar	1	13,5	5,425	4,000	0,246
	ilkokul mezunu	20	109,925			
	ortaokul mezunu	13	123,7308			
	lise mezunu	86	127,6802			
	yüksekokul-fakülte	115	112,4261			
	Total	235				
Okulun imajı	okur yazar	1	10	4,149	4,000	0,386
	ilkokul mezunu	20	105,275			
	ortaokul mezunu	13	113,1538			
	lise mezunu	86	121,9128			
	yüksekokul-fakülte	115	118,7739			
	Total	235				

Anketin anne eğitimi değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, sig.>0.05 olduğu görülmektedir. Buna göre, tüm alt boyut puanlarının “anne eğitimi” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir (Çizelge 4.46).

Çizelge 4.46: Tüm Alt Boyutların Anne Eğitimi Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	anne eğitimi	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	okur yazar	12	136,458	2,055	4,000	0,726
	ilkokul mezunu	52	122,654			
	ortaokul mezunu	41	112,561			
	lise mezunu	68	112,706			
	yüksek okul-fakülte	62	119,927			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	okur yazar	12	120,833	1,558	4,000	0,816
	ilkokul mezunu	52	108,981			
	ortaokul mezunu	41	125,11			
	lise mezunu	68	117,566			
	yüksek okul-fakülte	62	120,79			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	okur yazar	12	122,125	0,478	4,000	0,976
	ilkokul mezunu	52	114,74			
	ortaokul mezunu	41	114,305			
	lise mezunu	68	120,985			
	yüksek okul-fakülte	62	119,105			
	Total	235				
Öğretim süreci	okur yazar	12	152,417	3,992	4,000	0,407
	ilkokul mezunu	52	116,471			
	ortaokul mezunu	41	121,707			
	lise mezunu	68	111,022			
	yüksek okul-fakülte	62	117,823			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	okur yazar	12	147,708	2,899	4,000	0,575
	ilkokul mezunu	52	112,356			
	ortaokul mezunu	41	116,963			
	lise mezunu	68	117,426			
	yüksek okul-fakülte	62	118,298			
	Total	235				
Velilerle iletişim	okur yazar	12	149,875	3,319	4,000	0,506
	ilkokul mezunu	52	119,644			
	ortaokul mezunu	41	117,122			
	lise mezunu	68	111,956			
	yüksek okul-fakülte	62	117,661			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi,koruma,disipli	okur yazar	12	148,125	3,729	4,000	0,444
	ilkokul mezunu	52	111,25			
	ortaokul mezunu	41	125,354			
	lise mezunu	68	117,728			
	yüksek okul-fakülte	62	113,266			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	okur yazar	12	144,333	2,112	4,000	0,715
	ilkokul mezunu	52	118,212			
	ortaokul mezunu	41	115,854			
	lise mezunu	68	114,779			
	yüksek okul-fakülte	62	117,677			
	Total	235				

	anne eğitimi	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Okulun fiziki koşulları ve konumu	okur yazar	12	148,5	3,706	4,000	0,447
	ilkokul mezunu	52	117,279			
	ortaokul mezunu	41	110,354			
	lise mezunu	68	122,522			
	yüksek okul-fakülte	62	112,798			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	okur yazar	12	137,417	1,315	4,000	0,859
	ilkokul mezunu	52	117,99			
	ortaokul mezunu	41	118,305			
	lise mezunu	68	113,625			
	yüksek okul-fakülte	62	118,847			
	Total	235				
Servis ve beslenme hizmetleri	okur yazar	12	153,792	4,739	4,000	0,315
	ilkokul mezunu	52	116,923			
	ortaokul mezunu	41	112,915			
	lise mezunu	68	121,949			
	yüksek okul-fakülte	62	111,008			
	Total	235				
Maddi koşullar	okur yazar	12	143,208	2,737	4,000	0,603
	ilkokul mezunu	52	112,683			
	ortaokul mezunu	41	113,012			
	lise mezunu	68	117,287			
	yüksek okul-fakülte	62	121,661			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	okur yazar	12	152,375	5,280	4,000	0,260
	ilkokul mezunu	52	110,683			
	ortaokul mezunu	41	128,78			
	lise mezunu	68	113,235			
	yüksek okul-fakülte	62	115,581			
	Total	235				
Okulun imajı	okur yazar	12	119,542	1,298	4,000	0,862
	ilkokul mezunu	52	114,548			
	ortaokul mezunu	41	111,659			
	lise mezunu	68	117,963			
	yüksek okul-fakülte	62	124,831			
	Total	235				

Anketin, baba yaşı değişkeninin tüm alt boyut puanlarının, yabancı dil öğrenme olanakları hariç, sig.>0.05 olduğu görülmektedir.

“Yabancı dil öğrenme olanakları” alt boyutu puanının, “baba yaşı” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis”

testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark ($0.05 > \text{sig.}$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (Çizelge 4.47).

Buna göre, diğer tüm alt boyut puanlarının “**baba yaşı**” değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “**Kruskal-Wallis**” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı değildir.

Çizelge 4.47: Tüm Alt Boyutların Baba Yaşı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	baba yaşı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	21-30	4	141	2,134	3,000	0,545
	31-40	79	125			
	41-50	134	114			
	51 ve üstü	18	112			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	21-30	4	133	8,173	3,000	0,043
	31-40	79	134			
	41-50	134	111			
	51 ve üstü	18	95			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	21-30	4	142	4,690	3,000	0,196
	31-40	79	128			
	41-50	134	110			
	51 ve üstü	18	128			
	Total	235				
Öğretim süreci	21-30	4	151	2,615	3,000	0,455
	31-40	79	122			
	41-50	134	117			
	51 ve üstü	18	99			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	21-30	4	146	1,796	3,000	0,616
	31-40	79	120			
	41-50	134	118			
	51 ve üstü	18	103			
	Total	235				
Velilerle iletişim	21-30	4	155	2,197	3,000	0,533
	31-40	79	123			
	41-50	134	116			
	51 ve üstü	18	107			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	21-30	4	156	2,833	3,000	0,418
	31-40	79	124			
	41-50	134	115			
	51 ve üstü	18	104			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	21-30	4	147	2,088	3,000	0,554
	31-40	79	122			
	41-50	134	117			
	51 ve üstü	18	103			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	21-30	4	157	3,198	3,000	0,362
	31-40	79	126			
	41-50	134	113			
	51 ve üstü	18	114			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	21-30	4	136	0,635	3,000	0,888
	31-40	79	121			
	41-50	134	116			
	51 ve üstü	18	113			
	Total	235				

	baba yaşı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Servis ve beslenme hizmetleri	21-30	4	148	2,676	3,000	0,444
	31-40	79	125			
	41-50	134	114			
	51 ve üstü	18	108			
	Total	235				
Maddi koşullar	21-30	4	145	1,944	3,000	0,584
	31-40	79	124			
	41-50	134	114			
	51 ve üstü	18	115			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	21-30	4	169	2,682	3,000	0,443
	31-40	79	121			
	41-50	134	115			
	51 ve üstü	18	114			
	Total	235				
Okulun imajı	21-30	4	144	1,977	3,000	0,577
	31-40	79	119			
	41-50	134	119			
	51 ve üstü	18	101			
	Total	235				

Anne yaşı değişkenine göre tüm alt boyut puanlarının incelenmesinde ($0.05 > \text{sig.}$), anne yaşı değişkene göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan “Kruskal-Wallis” testi sonucunda; grup ortalamaları arasındaki fark; yabancı dil öğrenme imkânları boyutunda istatistiksel olarak anlamlı, diğer boyutlarda anlamlı olmadığı görülmektedir. Analizlerin sonucunda farklılığın anne yaşı 51 ve üstü olan grupla anne yaşı 21–30 olan grup arasında, anne yaşı 21–30 olan grup lehine gerçekleştiği belirlenmiştir (Çizelge 4.48).

Çizelge 4.48: Tüm Alt Boyutların Anne Yaşı Değişkenine Göre Kruskal-Wallis Testi

	anne yaşı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	21-30	21	146	7,271	3,000	0,064
	31-40	122	121			
	41-50	89	109			
	51 ve üstü	3	79			
	Total	235				
Yabancı dil öğrenme imkanları	21-30	21	144	9,892	3,000	0,020
	31-40	122	121			
	41-50	89	111			
	51 ve üstü	3	30			
	Total	235				
Bilgisayar olanakları	21-30	21	153	7,714	3,000	0,052
	31-40	122	117			
	41-50	89	113			
	51 ve üstü	3	79			
	Total	235				
Öğretim süreci	21-30	21	140	4,491	3,000	0,213
	31-40	122	119			
	41-50	89	114			
	51 ve üstü	3	64			
	Total	235				
Öğrencilerle iletişim	21-30	21	142	3,841	3,000	0,279
	31-40	122	116			
	41-50	89	116			
	51 ve üstü	3	83			
	Total	235				
Velilerle iletişim	21-30	21	144	4,040	3,000	0,257
	31-40	122	116			
	41-50	89	115			
	51 ve üstü	3	87			
	Total	235				
öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin	21-30	21	147	4,820	3,000	0,185
	31-40	122	116			
	41-50	89	115			
	51 ve üstü	3	84			
	Total	235				
Öğrenci kişilik hizmetleri	21-30	21	144	4,857	3,000	0,183
	31-40	122	118			
	41-50	89	114			
	51 ve üstü	3	76			
	Total	235				
Okulun fiziki koşulları ve konumu	21-30	21	149	5,670	3,000	0,129
	31-40	122	117			
	41-50	89	113			
	51 ve üstü	3	84			
	Total	235				
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	21-30	21	133	1,805	3,000	0,614
	31-40	122	118			
	41-50	89	115			
	51 ve üstü	3	88			
	Total	235				

	anne yaşı	N	Mean Rank	Chi-Square	df	Asymp. Sig.
Servis ve beslenme hizmetleri	21-30	21	152	7,131	3,000	0,068
	31-40	122	116			
	41-50	89	113			
	51 ve üstü	3	79			
	Total	235				
Maddi koşullar	21-30	21	138	2,835	3,000	0,418
	31-40	122	117			
	41-50	89	115			
	51 ve üstü	3	92			
	Total	235				
Öğrenci kabulü	21-30	21	141	7,685	3,000	0,053
	31-40	122	112			
	41-50	89	123			
	51 ve üstü	3	41			
	Total	235				
Okulun imajı	21-30	21	130	4,674	3,000	0,197
	31-40	122	117			
	41-50	89	119			
	51 ve üstü	3	46			
	Total	235				

Bağımsız grup t testi

Anketi oluşturan boyutların puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi yapılmıştır. Bu kapsamda, Çizelge 4.49 da görülebileceği üzere:

eğitim-öğretim kadrosunun nitelikleri puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık evet diyen velilerin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre eğitim öğretim kadrosunun niteliklerini daha fazla önemsemektedirler.

Yabancı dil öğrenme imkânları puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık evet diyen

velilerin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine yabancı dil öğrenme imkânlarını daha fazla önemsemektedirler.

Bilgisayar olanakları puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre Bilgisayar olanaklarını daha fazla önemsemektedirler.

Öğretim süreci puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre Öğretim sürecini daha fazla önemsemektedirler.

Öğrencilerle iletişim puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre Öğrencilerle iletişimi daha fazla önemsemektedirler.

Velilerle iletişim puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre Velilerle iletişimi daha fazla önemsemektedirler.

Öğrenci kişilik hizmetleri puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t

testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre kişilik hizmetlerini daha fazla önemsemektedirler.

Öğrenci Servis ve beslenme hizmetleri puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre Öğrenci Servis ve beslenme hizmetleri hizmetlerini daha fazla önemsemektedirler.

Maddî koşullar puanlarının aritmetik ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, erkek ve kız öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık kız öğrenci velilerinin lehinde gerçekleşmiştir. Kız öğrenci velileri, erkek öğrenci velilerine göre maddî koşulları daha fazla önemsemektedirler (Çizelge 4.49).

Çizelge 4.49: Tüm Alt Boyutların Çocuğun Cinsiyeti Değişkenine Göre T-Testi

Alt Boyutlar	Çocuğun cinsiyeti	N	Mean	Std. Deviation	Sig.	t	df
eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	kız	91	28,813	3,080	0,004	2,817	233,000
	erkek	144	27,479	3,795		2,951	218,797
Yabancı dil öğrenme imkânları	kız	91	13,374	2,042	0,006	3,276	233,000
	erkek	144	12,250	2,840		3,521	229,067
Bilgisayar olanakları	kız	91	10,846	1,686	0,013	2,838	233,000
	erkek	144	10,090	2,158		2,998	222,623
Öğretim süreci	kız	91	83,077	9,088	0,043	2,022	233,000
	erkek	144	80,076	12,174		2,156	226,523
Öğrencilerle iletişim	kız	91	19,407	2,295	0,046	2,251	233,000
	erkek	144	18,590	2,939		2,378	222,676
Velilerle iletişim	kız	91	30,000	3,571	0,013	3,432	233,000
	erkek	144	28,014	4,732		3,653	225,659
Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	kız	91	32,484	4,233	0,188	2,692	233,000
	erkek	144	30,854	4,692		2,755	205,887
Öğrenci kişilik hizmetleri	kız	91	33,264	4,049	0,015	2,912	233,000
	erkek	144	31,375	5,283		3,088	224,375
Okulun fizikî koşulları ve konumu	kız	91	52,154	6,349	0,178	3,468	233,000
	erkek	144	48,771	7,816		3,633	218,691
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	kız	91	43,044	6,518	0,556	3,303	233,000
	erkek	144	40,028	7,001		3,357	201,626
Servis ve beslenme hizmetleri	kız	91	28,000	3,286	0,000	3,696	233,000
	erkek	144	25,896	4,760		4,005	231,134
Maddî koşullar	kız	91	11,088	1,589	0,001	3,449	233,000
	erkek	144	10,215	2,056		3,652	223,611
Öğrenci kabulü	kız	91	10,077	1,875	0,906	3,553	233,000
	erkek	144	9,139	2,030		3,617	202,693
Okulun imajı	kız	91	5,341	0,909	0,902	2,355	233,000
	erkek	144	5,035	1,006		2,409	205,668

Mann-Whitney Testi

Aile bireylerinin özel okulda okuma durumlarıyla ilgili olarak, tüm boyutlara bu test uygulanmış, bulgular için, Çizelge 4.50 kullanılmıştır.

Öğrencilerle iletişim puanlarının aritmetik ortalamalarının *anne baba özel okulda okuma durumu değişkenine* göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek

amacıyla yapılan, Mann-Whitney testi sonucunda, evet ve hayır diyen velilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık, evet diyen velilerin lehinde gerçekleşmiştir. Evet diyen veliler, hayır diyen velilere göre **öğrencilerle iletişimi** daha fazla önemsemektedirler.

Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler puanlarının aritmetik ortalamalarının **anne baba özel okulda okuma durumu değişkenine** değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann-Whitney testi sonucunda, evet ve hayır diyen velilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık, evet diyen velilerin lehinde gerçekleşmiştir. Evet diyen veliler, hayır diyen velilere göre **sosyal sportif ve kültürel faaliyetleri** daha fazla önemsemektedirler.

Servis ve beslenme hizmetleri puanlarının aritmetik ortalamalarının **anne baba özel okulda okuma durumu** değişkenine değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Mann-Whitney testi sonucunda, evet ve hayır diyen velilerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (sig.<0.05). Söz konusu farklılık evet diyen velilerin lehinde gerçekleşmiştir. Evet diyen veliler, hayır diyen velilere göre **servis ve beslenme hizmetlerini** daha fazla önemsemektedirler.

Çizelge 4.50: Tüm Alt Boyutların Anne Baba Özel Okulda Okuma Durumu Değişkenine Göre Mann-Whitney Testi

Alt Boyutlar	anne babanın özel okulda okuması	N	Mean Rank	Sum of Ranks	Mann-Whitney U	Z	Asymp. Sig. (2-tailed)
Eğitim öğretim kadrosunun nitelikleri	evet	10	152,300	1523,000	782,000	-1,717	0,086
	hayır	225	116,476	26207,000			
	Total	235					
Yabancı dil öğrenme imkânları	evet	10	145,350	1453,500	851,500	-1,329	0,184
	hayır	225	116,784	26276,501			
	Total	235					
Bilgisayar olanakları	evet	10	152,950	1529,500	775,500	-1,746	0,081
	hayır	225	116,447	26200,499			
	Total	235					
Öğretim süreci	evet	10	149,900	1499,000	806,000	-1,526	0,127
	hayır	225	116,582	26231,000			
	Total	235					
Öğrencilerle iletişim	evet	10	172,250	1722,500	582,500	-2,690	0,007
	hayır	225	115,589	26007,500			
	Total	235					
Velilerle iletişim	evet	10	151,700	1517,000	788,000	-1,628	0,104
	hayır	225	116,502	26213,000			
	Total	235					
Öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamaları	evet	10	147,100	1471,000	834,000	-1,398	0,162
	hayır	225	116,707	26259,000			
	Total	235					
Öğrenci kişilik hizmetleri	evet	10	142,750	1427,500	877,500	-1,210	0,226
	hayır	225	116,900	26302,500			
	Total	235					
Okulun fizikî koşulları ve konumu	evet	10	150,100	1501,000	804,000	-1,547	0,122
	hayır	225	116,573	26229,000			
	Total	235					
Sosyal sportif ve kültürel faaliyetler	evet	10	161,150	1611,500	693,500	-2,086	0,037
	hayır	225	116,082	26118,500			
	Total	235					
Servis ve beslenme hizmetleri	evet	10	158,150	1581,500	723,500	-1,969	0,049
	hayır	225	116,216	26148,499			
	Total	235					
Maddî koşullar	evet	10	152,750	1527,500	777,500	-1,773	0,076
	hayır	225	116,456	26202,501			
	Total	235					
Öğrenci kabulü	evet	10	130,550	1305,500	999,500	-0,606	0,544
	hayır	225	117,442	26424,500			
	Total	235					
Okulun imajı	evet	10	142,350	1423,500	881,500	-1,244	0,213
	hayır	225	116,918	26306,500			
	Total	235					

BÖLÜM 5

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın genel sonucu; velilerin, özel okul seçiminde çok çeşitli tercih nedenlerinin olması ve özel okul tercihini önemsiyor olmalarıdır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda özetlenmiştir:

1. Özel okul tercih sürecinde, okulun yerinde görülmesi ve okulun yaptığı tanıtımlar, velilerin en yüksek oranda başvurdukları bilgi kaynakları olduğu belirlenmiştir.
2. Veliler, özel okullardan beklentilerini, sırasıyla; çocuğun başarılı bir kişi olarak yetiştirmesi, iyi bir eğitim vermesi, kişiliğini geliştirmesi, iyi bir meslekî kariyer sağlaması, yeteneklerini geliştirmesi, üniversiteyi kazandırması, yabancı dili iyi öğretmesi, diploma kazandırması diye belirtmişlerdir.
3. Velilerin okul değiştirme nedenleri arasında, kendi çocuklarının özel okulda daha nitelikli yetişeceklerine inanmalarının çok önemli olduğu belirlenmiştir.
4. Kahramanmaraş'ta, özel okul işletmeciliğinin ve özel okullaşmanın çok yeni olduğu, özel okullaşma oranının çok düşük olduğu, ailelerin hemen hemen tamamının özel okul mezunu olmadıkları, özel okul ücretlerinin düşük olmasına rağmen ailelerin bütçelerinin etkilendiği, velilerin ekonomik seviyelerinin orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir.
5. Veliler, özel okul tercihinde, okulun, öğretim sürecini, okulun fizikî koşulları ve konumunu, sosyal sportif ve kültürel faaliyetlerini, öğrencilere yönelik ilgi, koruma, disiplin uygulamalarını çok önemsedikleri, okulun imajını ve öğrenci kabul şeklini ise önemsemedikleri belirlenmiştir.

6. Anketin genel ortalamasına göre, velilerin okul tercihinde çok *önem* verdiği öncelikler; öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri, çocuğuna sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması, öğrenci başarısının düzenli takibi, okulun ve çevresinin çocuğu için güvenli olması, okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar, öğretmenlerin kişilik özellikleri, öğretmenlerin branşlarında uzman olması olarak belirlenmiştir.
7. Veli grupları arasındaki farklar; yakınlık, aile bütçesine etkisi, özel okulda okuyan öğrenci sayısı, okul düzeyi, daha önce başka özel okulda okuma, toplam özel okulda okuma yılı, aile geliri, anne baba çalışma durumu, baba eğitimi ve anne eğitimi değişkenlerine göre tüm boyutlarda anlamsız; okul seçim kararı değişkenine göre 2 boyutta, farklı özel okulda okuma durumu değişkenine göre 3 boyutta, baba yaşı değişkenine göre 1 boyutta, anne yaşı değişkenine göre 1 boyutta, cinsiyet değişkenine göre 9 boyutta, anne baba özel okulda okuma durumu değişkenine göre 3 boyutta anlamlı bulunmuştur.

Yukarıdaki sonuçlar incelendiğinde, birer işletme olmalarına rağmen özel okulların diğer işletmelerden farklı veli beklentilerinin olduğunu, buna neden olarak okulların topluma karşı taşıdıkları sosyal sorumluluğun farkında olmaları gösterilebilir.

Özel okulların öncelikli görevi, toplumun eğitim ihtiyacına en iyi şekilde cevap verebilmektir. Bu görevin bilinciyle özel okulların eğitim, öğretim kalite ve verimlilik odaklı okul anlayışına sahip olduklarını ve bu anlayışı, uyguladıkları okul süreç ve faaliyetlerine de yansıttıkları söylenebilir.

Uygulamacılar İçin Öneriler

1. Özel okulların veli ve öğrencilerden oluşan hedef pazarlarını genişletmeleri sağlanmalı ve bu pazarların ihtiyaç, istek ve taleplerini etkili bir şekilde karşılanması için okulun reklâm, tanıtım, pazarlama bilgi ve becerilerini artırması sağlanmalıdır.
2. Özel okulların eğitim-öğretim hizmetine odaklanan ve bu hizmetin kalitesini ön plana çıkaran rekabet faaliyetlerinden yararlanmaları teşvik edilmelidir.

3. Özel okulların veli isteklerini karşılamada, teknolojiden de yararlanacak şekilde geliştirilmelidir.
4. Özel okullar, yönetim ve eğitim kadrosunu oluştururken, mutlaka insan kaynakları seçim ve yerleştirme sürecini tercih etmelidir.
5. Özel okul kurucuları, özellikle çok hızlı kadro değişiminin okulun kurumsal birikimini bozacağını, kurumsallaşmaya engel olacağını unutmamaları, ayrıca insan kaynakları politikasını; yeteneklerin keşfi, kuruma kazandırılması ve kurumda tutulması şeklinde stratejik düzeyde düşünmeleri gerekir.
6. Velilerin okul seçme kararında, onlara yardımcı olacak, tarafsız olabilen ve objektif bilgileri sunacak veli danışma merkezleri, internet siteleri kurulmalıdır. Ayrıca potansiyel velilere, özel okul seçim eğitimleri, fırsatları ve sunumları yapılmalıdır.
7. Özel okul sahipleri, kurucuları ve yöneticileri; veli istek, beklenti ve seçiciliğine duyarlı olmalı, başarı ve mutluluk odaklı okul rekabetini tercih etmeli; veli memnuniyetini sağlayarak tercih edilen, sürdürülebilir ve karlı bir kurum olarak ayakta kalınacağını bilmelidirler.
8. Özel okulların, velilerinin beklenti ve algıları doğrultusunda, okul tercih sürecinde önem verdikleri kriterlerin ve kullandıkları bilgi kaynaklarının neler olduğunun tespit etmeleri, dolayısıyla iş süreçlerini, stratejik kararlarını, yönetici ve öğretmen kalitesini, okul hedefleri gibi konuları gözden geçirerek sürekli iyileşme ve gelişme çalışmalarına yön vermeleri gerekir.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Bu araştırma kapsamı genişletilerek dershaneleri de kapsayacak şekilde ülke düzeyinde yapılabilir.
2. Velilerin okul değiştirme kararında başarı ve okuldan kaynaklanan nedenlerin neler olduğu araştırılabilir

3. Öğrencilerinde, okul tercihinde önem verdikleri okul özellikleri araştırılabilir
4. Velilerin özel okullardan beklentilerine dair okul düzeyinde araştırmalar yapılabilir.

Ayrıca, üniversitelerin yüksek lisans ve doktora programlarına okul işletmeciliği programı açılarak eğitim fakültelerine ve öğretim kurumlarına nitelikli öğretim elemanı ve yönetici yetiştirilmelidir.

EKLER

- EK 1** ÖZEL OKUL TERCİH NEDENLERİNİ BELİRLEME ANKETİ
- EK 2.** ÖZEL OKULLARDA OLMASI İSTENEN ÖZELLİKLER ÖLÇEĞİ
- EK 3.** KAHRAMANMARAŞ'TAKİ UYGULAMA YAPILAN ÖZEL
OKULLAR LİSTESİ
- EK 4.1, 4.2.** ANKET UYGULAMA İZİN OLURU

EK -1 ÖZEL OKUL TERCİH NEDENLERİNİ BELİRLEME ANKETİ

l(Nohutçu,1999).

Özel Okullarla ilgili bir konuda yüksek lisans tez çalışmasına temel teşkil edecek bilgileri toplamak amacıyla, aşağıdaki ankete vereceğiniz cevaplar kullanılacaktır. Vereceğiniz bilgiler başka hiçbir amaçla kullanılmayacaktır.

Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim. Cevaplarınızı, seçeneğin yanındaki içine işareti koyarak belirtebilirsiniz.

Hanifi PARLAR

- 1) Anketi dolduranın yakınlığı
 - a. Babası
 - b. Annesi
 - c. Diğer (lütfen belirtiniz)
- 2) Öğrencinin annesinin yaşı
 - a. 21-30
 - b. 31-40
 - c. 41-50
 - d. 51ve üssü
- 3) Öğrencinin babasının yaşı
 - a. 21-30
 - b. 31-40
 - c. 41-50
 - d. 51ve üssü
- 4) Öğrencinin annesinin eğitim durumu
 - a. Okur -yazar
 - b. İlkokul mezunu
 - c. Ortaokul mezunu
 - d. Lise mezunu
 - e. Yüksek okul-fakülte mezunu
- 5) Öğrencinin babasının eğitim durumu
 - a. Okur- yazar
 - b. İlkokul mezunu
 - c. Ortaokul mezunu
 - d. Lise mezunu
 - e. Yüksek okul-fakülte mezunu
- 6) Anne-babanın çalışma durumu (emekliliği çalışıyor şeklinde değerlendiriniz)
 - a. Her ikisi de çalışıyor
 - b. Sadece baba çalışıyor
 - c. Sadece anne çalışıyor
 - d. Her ikisi de çalışmıyor
- 7) Ailenizin ortalama aylık geliri nedir?
 - a. 200 YTL 'den az
 - b. 200 - 500 YTL arası
 - c. 500 - 1000 YTL arası
 - d. 1000 YTL ve üstü
- 8) Eğitim için ödediğiniz tüm ücretlerin (eğitim, yemek, servis gibi) bütçenize etkisi nedir?
 - a. Önemli kısıntılara yol açıyor
 - b. Ödemeler kısmen zorluyor

c. Aile bütçemizi sarsmıyor

9) Toplam kaç çocuğunuz özel okulda okumakta veya okudu?

- a. 1
b. 2
c. 3 ve fazla

10) Bütün çocuklarınız toplam kaç farklı özel okulda okumakta ya da okudu?

- a. 1 b. 2 c. 3 ve fazla

11) Öğrencinin anne veya babası özel okulda okudu mu?

- a. Evet
b. Hayır

Eğer özel okulda 1'den fazla çocuğunuz okudu veya okumakta ise lütfen sonuncuyu dikkate alarak bundan sonraki soruları cevaplayınız.

12) Çocuğunuzun cinsiyeti

- a. Kız
b. Erkek

13) Çocuğunuzun şu anki okul düzeyi

- a. İlk
b. Orta
c. Lise

14) Çocuğunuz toplam olarak kaç yıldır özel okulda okuyor? (**yazınız**) yıl

15) Çocuğunuz daha önce başka bir özel okulda okudu mu?

- a. Evet
b. Hayır

16) Özel okul seçiminde kararı kim verdi?

- a. Aile ve çocuk birlikte
b. Yalnızca aile (anne-baba)
c. Yalnızca çocuk

17) Çocuğunuz özel okula "merkezî bir özel okullar seçme sınavı" sonuçlarına göre mi girdi? (çocuğunuz ilkokulda okuyorsa cevaplamayınız)

18. sorudan sonraki sorularda birden fazla maddeyi işaretleyebilirsiniz.

18) Özel okul değiştirme nedenlerinizi aşağıya belirtiniz.

- a. Bizden kaynaklanan
b. Eski okuldan kaynaklanan
c. Şimdiki okuldan kaynaklanan
d. Çocuğun başarı düzeyinden kaynaklanan

19) Kayıt yaptırmadan önce okul hakkında bilgiyi nasıl aldınız?

- a. Okulun yaptığı tanıtımlardan
b. Okuyan öğrencilerin ailelerinden
c. Mezun olduğu diğer okuldan
d. Kurs aldığı dershaneden / öğretmenden
e. Okulda çalışan personelden
f. Okulun kendisini görerek
g. Çevreden (arkadaş, komşu gibi.)
h. Okulda aileden biri okudu / okumakta
i. Araştırma yapmadık

20) Okuldan çocuğunuz için beklentileriniz nelerdir?

- a. Kişiliğini geliştirmesi
- b. Diploma kazandırması
- c. Yabancı dili iyi öğretmesi
- d. İyi bir mesleki kariyer sağlaması
- e. İyi bir eğitim vermesi
- f. Yeteneklerini geliştirmesi
- g. Başarılı bir kişi olarak yetiştirmesi
- h. Üniversiteyi kazandırması
- i. Diğer (yazınız)

EK -2

ÖZEL OKULLARDA OLMASI İSTENEN ÖZELLİKLER ÖLÇEĞİ

(Nohutçu,1999).

Velilerin bir özel okulda olmasını tercih edebilecekleri özellikler aşağıya sıralanmıştır. Her bir maddeyi okuyunuz ve bu özelliğin sizin için önem derecesini uygun sütunda ilgili maddenin solundaki içine işareti koyarak belirtiniz.

Hanifi PARLAR

Sıra	Soru: OKUL TERCİH KARARIMDA;	Hiç önemli değil	Kısmen önemli	Çok önemli
1	Okulun kamuoyunda tanınma biçimi			
2	Okulda çocuğumuzun akademik yeteneklerinin gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı			
3	Okulda çocuğumuzun kişilik gelişimine ilişkin beklentilerimizi sağlayacak olanakların varlığı			
4	Okulda okuyan öğrencilerin okula bağlılığı ve sevgisi			
5	Okulun üniforması			
6	Öğretmenlerin bilgi düzeyi ve bunu öğrencilere aktarma becerileri			
7	Okuldan mezun olan öğrencilerin sınavla alınan üst öğretim kurumlarını (kolej, üniversite) kazanma durumu			
8	Okula sınavsız öğrenci alınması			
9	Okula seçme sınavıyla öğrenci alınması			
10	Okulda sağlanan üniversite / kolej sınavlarına yetiştirme kursu imkânları			
11	Yabancı dil öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)			
12	Okulda öğretilen / okutulan yabancı dil (ingilizce veya almanca) oluşu			
13	Okulun ikinci / üçüncü bir yabancı dil öğrenme imkânı sağlaması			
14	Okulun yabancı dil eğitimindeki başarısı			
15	Yabancı dil öğretiminde görevli yabancı öğretmenlerin sayısı ve niteliği			
16	Okulda bir üst öğretime devam etme oranı (ilk-orta-lise-üniversite)			
17	Sınavsız olarak bu okulda bir üst öğretime (orta-lise) devam etme olanağı			
18	Bilgisayar öğretiminin başlangıç düzeyi (ilk-orta-lise)			
19	Okulda temel bilgisayar eğitiminin verilmesi			
20	Bilgisayarın derslerin öğretiminde kullanılması			
21	Okulda öğrencilerin kullanabileceği internet bağlantısının olması			
22	Okulda sağlanan etüt imkânları ve ders çalışma ortamı			
23	Çocuğumuzun derslerinde başarılı olması (dersleri ile ilgili sınav sonuçları)			
24	Okulda öğretim programlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılması			
25	Akademik programların yanı sıra öğrencilerin hayatta kullanabilecekleri pratik becerilerini geliştirmeye yönelik programlar uygulanması			
26	Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılan araç-gereçlerin amaca uygunluğu, çeşitliliği ve kalitesi			
27	Öğretim kadrolarının sürekliliği (öğretmenlerin sık sık değişmemesi)			
28	Öğretmenlerin kişilik özellikleri			
29	Öğretmen kadrosunun niteliği			
30	Öğretmenlerin başarıları ve kişilik özellikleri açısından tanınmışlığı			
31	Derslerde uygulanan öğretim yöntemleri			
32	Okulun akademik eğitim standartlarının çocuğumuzun gelişimine uygunluğu			
33	Öğretmenlerin branşlarında uzman olması			
34	Öğretmenlerin öğrencileri motive etmedeki başarıları			
35	Derslerin ilgi çekici biçimde işlenmesi			
36	Çocuğuma sistemli ders çalışma alışkanlığının kazandırılması			
37	Öğrencilere verilen ödevlerin miktarı ve niteliği			
38	Çalışmalarda çocuğumuzun araştırma becerisini geliştirecek bir yöntem izlenmesi			
39	Laboratuvarların yeterli sayıda ve nitelikte olması ve etkili biçimde kullanılması			
40	Okulun bilimsel yarışmalarda gösterdiği başarı			
41	Öğretim faaliyetlerinde araştırma ve proje geliştirme laboratuvarlarının kullanılması			
42	Okulda uygulanan sınav sistemi			

43	Sınav sorularının kalitesi			
44	Sınav sorularının sürekli geliştirilmesi			
45	Öğrenci başarısının düzenli takibi			
46	Öğrencilerin başarısızlık nedenlerinin bilimsel olarak araştırılması ve başarıyı artırıcı tedbirlerin zamanında alınması			
47	Okulun velilere yaklaşımı			
48	Öğretmenlerin öğrencilere olan ilgisi, sevecen ve hoşgörülü olmaları			
49	Veli-öğretmen görüşmelerinin yeterli sayıda ve düzenli olarak yapılması			
50	Okulda yürütülen faaliyetler hakkında velilerin bilgilendirilmesi			
51	Okulda yürütülen sosyal etkinliklere velilerin katılımının sağlanması			
52	Çocuğumun öğretmen ve idarecilerle rahatça iletişim kurabilmesi			
53	Velilerin öğretmen ve idarecilerle rahatça görüşebilmesi için yapılan düzenlemeler			
54	Okulda oluşturulan iletişim atmosferinin çocuğuma iyi bir model olması			
55	Okuldaki yardımcı personelin (güvenlik, kantin görevlisi vb) davranışları			
56	Yürütülen faaliyetlerin geliştirilmesinde öğrencilerin görüşlerinin alınması			
57	Okuldaki bazı bölümlerden daha uzun süreli yararlanmak için (kütüphane, gibi) öğrencilerin evleri arasında bilgisayarla iletişim imkânının sağlanması			
58	Okuldaki öğrencilerin arasındaki ilişkilerin niteliği			
59	Çocuğumun duygusal ve ruhsal gelişimi için okulda yürütülen çalışmalar			
60	Çocuğumun sağlık durumuna ilişkin sağlanan imkânlar			
61	Çocuğumun iletişim ve grupla çalışma becerilerinin geliştirilmesi			
62	Çocuğumun kişilik yapısının okul tarafından tanınması ve uyum sorunlarına yardımcı olunması			
63	Okulda tam gün çalışan sağlık görevlilerinin (doktor, hemşire) olması			
64	Öğrencilerin psikolojik sorunları ile ilgilenen görevlilerin olması			
65	Çocuğumun periyodik olarak fiziksel ve ruhsal gelişiminin takip edilmesi			
66	Çocuğumun bilinçlenmesi için düzenli konferanslar verilmesi			
67	Okulun etkili bir yönlendirme (üst okullara ve mesleklere) programı uygulaması			
68	Velilere çocuklarının gelişimine katkıda bulunmalarında yardımcı olabilecek bilgileri içeren periyodik konferanslar düzenlenmesi			
69	Öğrencilerin ders başarısızlığı, sosyal ilişkiler ve psikolojik sorunları gibi alanlarda etkili bir şekilde psikolojik yardım hizmetlerinin verilmesi			
70	Çocuğuma sağlanan sosyal gelişim imkânları			
71	Çocuğuma sağlanan spor olanakları ve fiziksel gelişim imkânları			
72	Okulun sağladığı yaz okulu imkânları			
73	Çocuğumun ilgi ve yeteneklerine uygun eğitsel kol faaliyetlerinin varlığı			
74	Okulun sahip olduğu spor tesislerinin sayısı ve çeşitliliği			
75	Çocuğumun ilgi duyduğu spor alanlarında okulun sahip olduğu imkânlar			
76	Spor tesislerinden ders dışı zamanlarda da yararlanma imkânının sağlanması			
77	Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre boş zaman etkinliklerine yönlendirilmesi			
78	Okulun kültürel ve sportif alanlarda girdiği yarışmalardaki başarıları			
79	Okuldaki sosyal faaliyetleri organize edecek ve velilerle iletişimi arttıracak uzmanların olması			
80	Öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirici çalışmalar yapılması			
81	Okulun uygun nitelikte tiyatro ve konferans salonuna sahip olması			
82	Okulun kütüphanesinin olması			
83	Okul kütüphanesindeki olanakların yeterliliği			
84	Çocuğumun okuma alışkanlığının geliştirilmesine yönelik çalışmaların niteliği			
85	Okulun çevredeki bilimsel, sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı			
86	Okulun yönetilme biçimi			
87	Okulun öğrencilere gösterdiği ilgi ve koruma			
88	Çocukla ilgili problemlerin kısa zamanda veliye bildirilmesi			
89	Okulun yönetici kadrosunun niteliği			
90	Çocuğumun durumu hakkında düzenli olarak bana bilgi verilmesi			
91	Okulun öğrencinin isteklerini, gelişim özelliklerini dikkate alan öğrenci merkezli eğitim anlayışına sahip olması			
92	Yöneticilerin kişilik özellikleri			
93	Okulun örgüt kültürü / köklü bir okul oluşu			
94	Okuldaki tüm imkânların aktif olarak kullanılması			
95	Akademik alanlar dışındaki eğitimin niteliği			
96	Okulun verdiği eğitim-öğretimin uluslar arası niteliği			
97	Günlük ve haftalık ders plânlarının pedagojik ilkelere göre düzenlenmesi			
98	Okulun günlük faaliyet programının (ders başlangıç ve bitiş saatleri gibi) bizim			

	İçin uygunluğu			
99	Öğrencilerin giysilerinin bazı günlerde ya da sürekli serbest bırakılması			
100	Okulun imkânlarını ders dışı zamanlarda öğrencilere kullandırması			
101	Okulun sürekli kendini geliştirme çabası içinde olması			
102	Okul yaşamında çocuğumun mutlu olması			
103	Okulun alt sistemlerinin (sağlık, rehberlik, ölçme-değerlendirme, program geliştirme gibi) iyi işlemesi			
104	Okulda yürütülen faaliyetlere veli katılımının (görüş alınması, sorumluluk üstlenmesi) sağlanması			
105	Okulun disiplin (ödül ve ceza) politikası			
106	Okulun kuralları ve uygulanış biçiminin beklentilerimize uygunluğu			
107	Okulun ve çevresinin çocuğum için güvenli olması			
108	Okuldaki diğer öğrencilerin nitelikleri (alışkanlıkları, tutum ve davranışları)			
109	Uyumsuz ve sürekli problem yaratan öğrencilere yönelik gösterilen tavır			
110	Okulun öğrencilere kazandırdığı davranış ve alışkanlıklar			
111	Öğrencilerin okul dışındaki davranışları			
112	Okulda güvenlikten sorumlu görevlilerin olması			
113	Okula giriş çıkışın kontrol altında olması			
114	Okulun yatılılık imkânına sahip olması			
115	Yatılı öğrencilere sağlanan yatılılıkla ilgili olanakların kalitesi			
116	Okulda çocuğuma sağlanan beslenme imkânları			
117	Okulun kafeteryasında sunulan hizmetlerin kalitesi			
118	Yemek listelerinin ailelerin ve öğrencilerin görüşleri de alınarak hazırlanması			
119	Yemek listelerinin beslenme uzmanı nezaretinde hazırlanması			
120	Yemekhanelerin ve kullanılan malzemenin temizliği			
121	Yemek listelerinin velilere bildirilmesi			
122	Yemeklerin çeşit ve miktar olarak çocuğumun beslenmesi açısından yeterliliği			
123	Okulun kantin ve kafeteryasında satılan yiyecek, içecek ve malzemenin yeterliliği			
124	Okulun kantin ve kafeteryasının temizliği			
125	Okulda öğrencilere ders dışı zamanlarda sağlanan dinlenme imkânlarının yeterliliği			
126	Okul binasının yeniliği			
127	Okulun temizliği			
128	Okulda öğrencilere sağlanan fiziki imkânların zenginliği ve rahatlığı			
129	Sınıf mevcutları			
130	Sınıfların klimalı olması			
131	Öğrencilerin en çok kullandıkları alanların temizliği (sınıf, koridor, tuvalet gibi)			
132	Okulun yakın çevresinin sosyal ve mimari yapı, iş kolları açısından konumu			
133	Okulun kuruluşunun kampüs şeklinde olması			
134	Okulun çevresindeki doğal alanların varlığı (ağaçlık, okul bahçesi) ve yeterliliği			
135	Okuldaki malzemelerin (sıra, masa, sandalye, tahta gibi) öğrencilerin fiziksel gelişimine uygunluğu			
136	Sınıfların ebadı (büyüklüğü ve genişliği)			
137	Okula ulaşım kolaylığı			
138	Sağlanan servis imkânlarının kalitesi (düzenli ve güvenli olması)			
139	Okulun ısınma imkânları			
140	Okulun yakın çevresindeki ve okula ulaşım sırasındaki trafiğin durumu			
141	Okulun fizikî yapısının (yaralanma gibi) olası kazaları önleyici nitelikte olması			
142	Okulun sağladığı burs imkânları			
143	Okulun ücretinin aile bütçemize uygunluğu			
144	Okulun ödemelerde getirdiği kolaylık			
145	Okul imkânlarının (kütüphane, spor olanakları gibi) ücretsiz olarak velilere de açık olması			
146	Servis ücretleri			

EK -3
Kahramanmaraş'taki Uygulama Yapılan Özel Okullar Listesi

1	Merkez	Özel Kahramankent Lisesi
2	Merkez	Özel Beyza Lisesi
3	Merkez	Özel Beyza Fen Lisesi
4	Merkez	Özel Ali Kenger Lisesi
5	Merkez	Özel Ali Kenger İlköğretim Okulu
6	Merkez	Özel Rabia Arıkan İlköğretim Okulu
7	Merkez	Özel Beyza İlköğretim Okulu
8	Merkez	Özel Öz Derya İlköğretim Okulu
9	Merkez	Özel Yeni Rekor İlköğretim Okulu

EK -4.1

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.46.00.14.311/

Konu :Anket Uygulaması

30.11.2005*032017

Sayın : Hanifi PARLAR
Azerbaycan Bulvarı No: 16/H (Ladin Mobilya)
KAHRAMANMARAŞ

İlgi: 23.11.2005 tarihli dilekçeniz.

İlgi dilekçenizde belirtilen ilimizde bulunan özel ortaöğretim ve ilköğretim okullarında "Velilerin özel okulu tercihlerini etkileyen faktörler ve özel okulların durumu: Kahramanmaraş örneği" konulu anketin uygulanması ile ilgili Valilik makamının 30.11.2005 tarihli ve 031978 sayılı olurları örneği ekte gönderilmiştir.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

H.P. Hasan KOZAN
Müdür a
Şube Müdürü

EKLER :

1- Olur örneği (1 sayfa)

ADRES : Yenişehir Mah. TEL : 0 (344)223 50 17/136-173 web: <http://kmaras.meb.gov.tr> Cahit Zarifoalu Cad.46060
Fax : 0 (344) 223 54 63 e-mail: kmarasniemftmncb.aov.tr Program Geliştirme Bölümü

EK -4.2

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı :B.08.4.MEM.4.46.00.14.311/

Konu :Anket Uygulaması

30.11.2005*031978

VALİLİK MAKAMINA

İstanbul Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programı öğrencisi Hanifi PARLAR' in "Velilerin özel okulu tercihleri etkileyen faktörler ve özel okulların durumu : Kahramanmaraş örneği" konulu tez çalışması için ilimiz özel ilköğretim ve ortaöğretim okullarında, okul yöneticilerine ve velilere anket uygulanması ile ilgili dilekçesi ve anket formları ilişikte sunulmuştur..

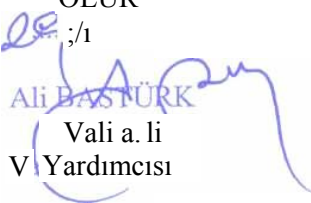
Söz konusu anketin, eğitim öğretimi aksatmadan okul müdürünün uygun görmesi halinde ilimizde bulunan özel ilköğretim ve ortaöğretim okullarında yönetici ve velilere uygulanmasını

Sebâhattin AKGUL
Müdür

Olurlarınıza arz ederim.

OLUR

;1

Ali BASTÜRK
Vali a. li
Yardımcısı

1/2005

EGİTİM
%100
DESTEK

BAHİSMA
444 0 632

ADRES : Yenişehir Mah. TEL : 0 (344)223 50 17/136 -173 web: <http://kmaras.meb.gov.tr> Cahit Zarifoglu Gad.4<
Fax : 0 (344) 223 54 63 e -mail: kniarasmemi@meb.gov.tr Program Geliştirme Bölümü

KAYNAKLAR

Anne W., Miriam D., Philip N., Ann E., Jackie D., ” *Choices And Expectations At Primary And Secondary Stages In The State And Private Sectors*”, Centre for Educational Research London School of Economics and Political Science and Social Sciences Research Centre, South Bank University, Paper prepared for BERA Conference, Lancaster 1996.

Atlanta Parent Magazine.,”**Education and Schools 2006** ‘’www.atlantaparent.com/schools / top10private.html, [23Mart 2006].

Barutçugil, İ., *Yönetimsel Davranış ve Psikolojisi Yüksek Lisans Dersi Notları*. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul 2004.

Çetin,M., ”*İnsanın Artan Önemi*”, Bilim ve Teknik Dergisi, Sayı 342, Sayı:32, 1996.

Demir, Z., *Öğrenci Velilerinin Beklentileri Açısından Özel ve Resmî Okulların Karşılaştırılması (Niğde İl Örneği)* , Niğde Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2000.

Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı,2002, Türkiye Eğitim Harcamaları Araştırması Sonuçları.

Erçetin, Ş., “*Örgütsel Zekaya İlişkin Yeteneklerin Eylemsel Boyutları*”, Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, Özel Okullar ve Eğitim Yönetimi Sempozyumu, 25-27 Ocak 2004, Antalya.

Erdoğan, A.,”*Eğitim Verimliliğinin Artırılmasında Temel Dinamikler*”, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi, II. Ulusal Eğitim Sempozyumu Bildirileri, Eylül 1996.

Erdoğan,İ., “*Paralı Okullar ama Nasıl*”, Yeni Yüzyıl Gazetesi, 19 Nisan 1995.

Erdoğan,İ., ‘ *Avrupa Birliği İçin Önce Zihinsel Hazırlık Yapılmalıdır*”, Türkiye Özel Okullar Birliği Bülteni, sayı:12, yıl:4, s.14, İstanbul 2006.

Erdoğan,İ., ”*Paralı Okulların Yaygınlaşması Kaçınılmaz*”, Yeni Yüzyıl Gazetesi,19 Nisan 1995.

Erdoğan,İ., “*Eğitimle İlgilenmek*”, Türkiye Özel Okullar Birliği Bülteni, Yıl:3, Sayı:10, İstanbul 2005.

Eren, H., *Özel Okullar*, Türkiye Özel Okullar Birliği Yayınları, İstanbul 2005.

Ergin, D.Y., ”*Özel Bir Kolejde Yapılan İmaj Araştırması*”, Yayınlanmamış Rapor,İstanbul 1993.

Eryılmaz, Ö., *''AB Vizyonu, Türkiye'de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu''*, Sempozyum Bildirisi , 20-21 Ocak 2006, Antalya.

Eşme,İ., *''AB Vizyonu, Türkiye'de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu''*, Sempozyum Bildirisi , 20-21 Ocak2006 , Antalya.

Fındıkçı,İ., *''Eğitim Pazarında Reklam ve İnsan Unsuru''*,Yaşadıkça Eğitim Dergisi, Sayı 53, 1997.

Fox, I., *Private Schools and Public Issues: The parents' view*, Basingstoke, Macmillan Pres.1985.

Gryphon,M., *True Private Choice:A Practical Guide To School Choice After Zelman* , Cato Inst.,Washington,DC, 2003.

Hesapçioğlu, M., Durmuş, A., Başaran, G.,'' *Özel Öğretim Kurumlarının Öğrenci Çekme Politikaları-Bir Ön Araştırma''*, M.Ü Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı:10,1998, s.139–162.

Hesapçioğlu, M., *''Türk Eğitim Sisteminde Sorunlar''*. Ve İletişim Dergisi'', Temmuz 2005.

Hesapçioğlu, M., *Öğretim İlke ve Yöntemleri. Eğitim Programları ve Öğretim*, Beta Yayıncılık, İstanbul 1998.

Hesapçioğlu, M.ve Nohutçu, A.,1998, *''Velilerin Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler Ve Okulların Reklam Stratejileri''*, M.Ü Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı:11, 1998, s.197.

Hoon, S., *''Quality Of Kindergarten Education İn Singapore:Parents'Views And Expectation ''*, Biennial Meetings of ISSBD, Amsterdam,Netherlands,1994.

Hsieh,C.-Lin;Shen,Jianping., *''The Effects of Parental Characterics on Parental Choice''*,8p.,Paper presented at the Annual meeting of American Education Research Association, New Orleans,Luisana 2000.

Kamburoğlu, H., *''Özel Okulların Türk Eğitim Sistemindeki Yeri, Özel Okulların Sorunları ve Çözüm Önerileri Paneli, Panel Bildiri ve Tutanakları''*, İTO Yayınları,1997, s. 27–31, İstanbul.

Kaya Kürekçi, Ö., *Özel Okullarda Eğitim Hizmetlerine İlişkin Pazarlama Karması Stratejileri Ve Özel İlköğretim Okulu Velilerine Yönelik Bir Alan Araştırması*, Gazi Üniversitesi İşletme Eğitimi ABD Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2002.

Kocabaş,İ., *''Eğitim Kurumlarında Örgütsel Değişme ve Yenilik''*, M.Ü Atatürk Eğitim Fakültesi II.Ulusal Eğitim Sempozyumu Bildirileri, İstanbul 1996.

Kültür 2000., *Kültür Koleji İmaj Araştırması* ,Sayfa:.16, İstanbul 1993.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumları Öğrenci Ücretleri Tespit Ve Tahsil Yönetmeliği* “. Resmî Gazete, 04.06.1988, Sayı: 19832.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği* ”. Resmî Gazete, 23.06.1985, Sayı: 18790.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumlarında Ücretsiz Okuyacak Öğrenciler Hakkında Yönetmelik* ”. Resmî Gazete, 03.04.1991, Sayı: 20834.

MEB, ” *Özel Öğretim Kurumlarına Yapılacak Malî Yardım Yönetmeliği* ”, Resmî Gazete, 10.05.1985, Sayı: 18750.

MEB, ” *Özel Okullar Çerçeve Yönetmeliği* “, Resmî Gazete, 22.07.2005, Sayı: 25883.

MEB, “ *625 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu* ”. Resmî Gazete, 18.06.1965, Sayı:12026.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumlarına Ait Standartlar Yönergesi* ”. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü Makam Oluru, 17.11.2004, Sayı: 58499.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilen Personelin Adaylık İşlemleri İle Disiplin Amirleri Hakkında Yönerge* “. Tebliğler Dergisi, 20.11.1995, Sayı:2443.

MEB, “ *Özel Öğretim Kurumlarında Görevlendirilecek Bakanlık Danışmanları Yönergesi* ”. Tebliğler Dergisi, Haziran 1997, Sayı: 2477.

MEB, ” *2006 OKS, DPY ve Bursluluk Sınavları Genelgesi*”. No:2006–2.

MEB, ” *Ücretsiz Öğrenci Kontenjanları* ”.Özel öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, 27 Ocak 2005, Sayı:50669.

MEB, , ” *AB Vizyonu, Türkiye’de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu* ”, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Sunusu, 28 Ocak 2006, Antalya.

MORI, *How and Why Parents Choose an Independent School*, London, 1989.

Nohutçu,A., *Velilerin Özel Okul Tercihlerini Etkileyen Faktörler Ve Özel Okulların Reklam Stratejileri* , Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi,İstanbul 1999.

Ölçüm, M., ”*Eğitimde Özelleştirme*”, M.Ü.Atatürk Eğitim.Fak.Eğitim Bilimleri Dergisi, 1992, Sayı:4, s.132.

Özkara, Y., **Özel İlköğretim Okullarının Veli Beklentilerini Karşılama Düzeyi**, Selçuk Üniversitesi İlköğretim ABD/Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Konya 2002.

Sanders, M.N., "**Would Privatization Of K-12 Schooling Lead To Competition and Thereby Improve Education**", An Industrial Organization Analysis, Educational Policy, 16 (2): 264-287, 2002.

Smedley, D., "**Marketing Secondary Schools to Parents-Some Lesson From the Research on Parental Choice**", Education Management and Administration 23, pp 2-8, 1995.

Subaşı, B. ve Dinler, A., **Dünya da ve Türkiye'de Özel Okullar**, İTO Yayınları, İstanbul 2003

T.C Başbakanlık, , "**625 Sayılı Yasa Taslağı** ", 2006, Ankara.

T.C Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğü 4 Nisan 2006 tarih ve 10363 sayılı yazısı.

TDK, **Türkçe Sözlük**, TDK Yayınları, Ankara 1983.

The National Household Education Survey, (NHES:93), "**Use Of School Choice**", Edith McArthur, NCES 1993 (elektronik ortam).

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, **1651'den 2004'e Özel Okullar Birliği ve 625 sayılı Yasa**, Özel Okullar Birliği Yayını, İstanbul 2004.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, **Özel Okullar ve Eğitim yönetimi Sempozyumu Kitabı**, Özel Okullar Birliği Yayınları, İstanbul 2004.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, Süreli Bülten, Yıl 3, Sayı 10, 2005.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, **2003-2004-2005 Yılları Özel Okullar Sınavı İstatistiği Bilgileri**, Özel Okullar Birliği Yayınları, İstanbul 2005.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, **Özel Okullar ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu Kitabı**, Türkiye Özel Okullar Birliği Yayınları, İstanbul 2005.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, **Özel Okullarda Eğitim Ve Öğretim**, Özel Okullar Derneği Yayını, İstanbul 2006.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, "**Özel Okullar ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu**", Sonuç Bildirgesi, 28-29 Ocak 2005, Antalya.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, Süreli Bülten, Yıl 4, Sayı 12, 2006.

Türkiye Özel Okullar Birliği Derneği, ” *AB Vizyonu, Türkiye’de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu* ”, Sonuç Bildirgesi, 20–21 Ocak 2006, Antalya.

Türkiye Özel Okullar Birliği, ”*Özel Okul Kurucuları Toplantısı Sunusu*”, Hilton Oteli, 04 Mayıs 2006, İstanbul.

Woldford,G., ”*Choice of School at the First Technology College*”, Educational Studies 17,pp 1-13, 1991.

Woods, P., ”*Responding to the Consumer:Parental Choice and School Effectiveness*”, School Effectiveness and School Improvement.Vol:7, No:4,1996.

Working,A., ” *Türkiye’nin Eğitim Sisteminin AB Üyeliği için Hazırlanması*“, AB Vizyonu, Türkiye’de Eğitim ve Özel Okullar Sempozyumu, Bildirisi, 20–21 Ocak 2006, Antalya.

www.aneyiz.com., ” *Velilerin Özel Okul Seçimleri* ”15 Günlük Dergi, Nisan 2006/4, sayfa: 12-30.

Yalçın, S., *Türk Eğitiminde Dönüşüm: Özel Okulların Yeri ve Anlamı*, İstanbul Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,1997.

Yeditepe Üniversitesi, ”*Tez Yazım Kılavuzu*“, Sosyal Bilimler Enstitüsü, No: 2000/18, 2000.

Yukay, M. ve Hesapçioğlu, M., ”*Türk Eğitim Sisteminde Etkili Okul Sorunu ve ÖSYS Sonuçları İtibarıyla Liselerin Sıralanması*”, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, Sayı:8, 1996, İstanbul.

Zeybekoğlu, A.Z., *Özel Okullarda Pazarlama Karması Unsurlarına İlişkin Stratejilerin İncelenmesi*, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, İstanbul 2005.